

Udkast af 1. februar 2018

Forslag

til

Lov om institutioner for forberedende grunduddannelse

Kapitel 1

Lovens anvendelsesområde

§ 1. Loven omfatter institutioner for forberedende grunduddannelse med tilhørende skoler (undervisningssteder), der er oprettet eller godkendt af undervisningsministeren med henblik på at udbyde og varetage forberedende grunduddannelse inden for et af ministeren fastsat dækningsområde.

Stk. 2. Institutionen kan endvidere

- 1) gennemføre afsøgningsforløb efter lov om kommunal indsats for unge under 25 år,
- 2) gennemføre særlige forløb efter lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, herunder indtægtsdækket virksomhed efter bestemmelserne herfor, og
- 3) efter aftale med en skole, institution eller virksomhed, der er godkendt til at udbyde hovedforløb, jf. § 18 i lov om erhvervsuddannelser, medvirke til uddannelse af elever i erhvervsuddannelse baseret på forberedende grunduddannelse (FGU-baseret erhvervsuddannelse), jf. kapitel 7 c i lov om erhvervsuddannelser.

Stk. 3. Institutionen kan ud over det i stk. 2, nr. 2, omfattede udbyde undervisning og anden aktivitet som indtægtsdækket virksomhed.

Stk. 4. Institutionen kan afsætte produktion og tjenesteydelser på vilkår, der ikke giver private udbydere urimelig konkurrence.

§ 2. Institutionerne er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning og skal som sådan virke uafhængigt inden for lovens rammer.

Stk. 2. Institutionernes styrelse reguleres i en vedtægt, som er fastsat af institutionens bestyrelse, jf. § 17, og godkendt af undervisningsministeren. Institutionens navn fastsættes i vedtægten og skal indeholde betegnelsen »Forberedende Grunduddannelse« eller »FGU«.

Stk. 3. Institutionens vedtægt skal offentliggøres på institutionens hjemmeside på internettet sammen med datoerne for bestyrelsens vedtagelse og undervisningsministerens godkendelse. Vedtægten kan tidligst træde i kraft ved offentliggørelsen.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om vedtægternes indhold i en af ministeren udstedt standardvedtægt.

§ 3. Institutionen kan efter aftale med en eller flere institutioner omfattet af loven samt institutioner for erhvervsrettet uddannelse, en eller flere statslige selvejende uddannelsesinstitutioner, erhvervsakademier samt private institutioner for gymnasiale uddannelser varetage nærmere bestemte administrative opgaver for en eller flere af disse institutioner.

Stk. 2. Institutionen kan efter aftale varetage undervisning for institutioner omfattet af loven, institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. med henblik på at sikre, at uddannelsesstilbud kan opretholdes i et område, herunder navnlig yderområder og landdistrikter.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om institutionernes aftaler med andre uddannelsesinstitutioner efter stk. 1 og 2.

Kapitel 2

Institutioners oprettelse, nedlæggelse, sammenlægning m.v.

§ 4. Undervisningsministeren sørger for, at kapaciteten på institutionerne har et sådant omfang,

- 1) at alle, der målgruppevurderes til forberedende grunduddannelse efter lov om kommunal indsats for unge under 25 år, og
- 2) at alle kan færdiggøre et planlagt forløb på forberedende grunduddannelse.

Stk. 2. Institutionen skal på alle tilhørende skoler udbyde alle tre uddannelsesspor i forberedende grunduddannelse, som skal kunne opleves som et sammenhængende fagligt og pædagogisk skolemiljø, jf. lov om forberedende grunduddannelse, jf. dog § 5, stk. 2.

§ 5. Undervisningsministeren kan oprette nye institutioner eller bestemme, at en eksisterende institution skal oprette nye tilhørende skoler, hvis det er nødvendigt eller hensigtsmæssigt som følge af et konstateret eller forventet behov for et ændret geografisk udbud af forberedende grunduddannelse. § 2 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter den geografiske placering af institutioner og tilhørende skoler og kan i særlige tilfælde, herunder navnlig for yderområder og landdistrikter, fravige § 4, stk. 2.

§ 6. Undervisningsministeren kan efter høring af institutionens bestyrelse nedlægge en institution eller bestemme, at en af de til institutionen tilhørende skoler nedlægges, hvis der ikke længere er behov herfor, eller hvis de betingelser, som efter loven gælder for institutionen, efter en samlet vurdering ikke opfyldes.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte vilkår for nedlæggelse efter stk. 1.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan pålægge en institution at optage alle eller en del af de elever, som har påbegyndt forberedende grunduddannelse på en nedlagt institution.

Stk. 4. Ophører en institution, tilfalder dens nettoformue statskassen. Gaver skænket til institutionen tilfalder statskassen, medmindre andet følger af dansk rets almindelige regler.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om opgørelsen af formuen efter stk. 4.

Sammenlægning og spaltning af institutioner

§ 7. Undervisningsministeren kan efter indstilling fra bestyrelsen for to eller flere institutioner sammenlægge to eller flere institutioner. Tilsvarende gælder for sammenlægning af skoler tilhørende forskellige institutioner. Undervisningsministeren fastsætter dækningsområdet for den nye, sammenlagte institution og kan samtidigt ændre andre institutioners dækningsområder, hvis der er behov for dette som følge af sammenlægningen. § 2 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Ved sammenlægning af institutioner opløser undervisningsministeren disse institutioner uden likvidation ved overdragelse af deres aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til den fortsættende institution.

§ 8. Undervisningsministeren kan efter indstilling fra bestyrelsen for en institution spalte en institution. § 2 finder tilsvarende anvendelse. Ved spaltningen overdrages aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser som helhed til en eller flere bestående eller nystiftede selvejende uddannelsesinstitutioner efter denne lov.

Stk. 2. Undervisningsministeren beslutter, efter hvilken lov de involverede institutioner godkendes.

§ 9. Det er en betingelse for sammenlægning eller spaltning efter §§ 7 og 8, at der ved sammenlægningen eller spaltningen ikke sker indskrænkninger i bestående rettigheder.

Stk. 2. I vedtægten for den fortsættende eller modtagende institution skal der optages bestemmelser, som sikrer eventuelle vedtægtsbestemte rettigheder til en deltagende institutions formue, hvis rettigheden ikke ophører ved sammenlægningen eller spaltningen.

§ 10. Undervisningsministeren fastsætter regler om sammenlægning og spaltning efter §§ 7 og 8, herunder regler, efter hvilke kapitel 15 i lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven) med de fornødne tilpasninger finder anvendelse.

Stk. 2. Sammenlægning og spaltning efter §§ 7 og 8 kan gennemføres uden kreditorernes samtykke.

Kapitel 3

Institutionens ledelse

§ 11. Institutionen ledes af en bestyrelse.

Stk. 2. Bestyrelsen består, inklusive formanden, af 7-11 medlemmer med stemmeret, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan for institutioner med dækningsområder inden for otte kommuner eller derover eller ved udvidet medarbejderrepræsentation, jf. § 12, stk. 2, 3. pkt., tillade, at det samlede antal bestyrelsesmedlemmer med stemmeret kan være op til 15.

Stk. 4. Ved institutionssammenlægninger kan undervisningsministeren tillade, at den fortsættende institution i en overgangsperiode på 4-8 år kan have mere end 11 medlemmer med stemmeret.

§ 12. Følgende i institutionens dækningsområde udpeger udefrakommende medlemmer af bestyrelsen:

- 1) Kommunalbestyrelserne i institutionens dækningsområde.
- 2) Arbejdsmarkedets hovedorganisationers lokalafdelinger i ligelig repræsentation.
- 3) Bestyrelser for institutioner for erhvervsrettet uddannelse med udbud af erhvervsuddannelser efter lov om erhvervsuddannelser.

Stk. 2. Af og blandt institutionens medarbejdere udpeges to medlemmer til bestyrelsen, af hvilke det ene har stemmeret. Medarbejderudpegede bestyrelsesmedlemmer er beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af forholdene på samme måde som tillidsrepræsentanter inden for vedkommende eller tilsvarende område. Antallet af medlemmer udpeget af medarbejderne kan dog udvides med sigte på, at medarbejdere fra forskellige af de til institutionen tilhørende skoler kan være repræsenteret i bestyrelsen.

§ 13. Bestyrelsens medlemmer skal tilsammen have kompetencer, der bidrager til at fremme institutionens aktuelle og fremadrettede virke.

Stk. 2. De i § 12, stk. 1, nævnte medlemmer udpeges i deres personlige egenskab og skal tilsammen have erfaring fra relevante ungdomsuddannelser og arbejdsmarkedet for ufaglært beskæftigelse samt med uddannelsesudvikling, kvalitetssikring, ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber.

§ 14. Bestyrelsen vælger en formand blandt de medlemmer, som udpeges efter § 12, stk. 1.

Stk. 2. Der kan ydes vederlag til medlemmerne af bestyrelsen, herunder til medlemmer uden stemmeret, efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med ministeren for offentlig innovation.

Stk. 3. Institutionens leder er bestyrelsens sekretær og deltager i bestyrelsens møder uden stemmeret.

§ 15. Følgende personer kan ikke være medlemmer af bestyrelsen:

- 1) Personer, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen.
- 2) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, herunder kommunale selskaber eller lignende, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til institutionen.
- 3) Advokater, revisorer eller lignende rådgivere for personer, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme til institutionen.

4) Ansatte i ledende stillinger hos personer, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, eller i fonde, selskaber, kommunale selskaber eller lignende, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen.

Stk. 2. Er lejeforholdet af uvæsentligt omfang, finder stk. 1, nr. 1-4, ikke anvendelse. Undervisningsministeren fastsætter regler herom.

§ 16. Bestyrelsens funktionsperiode er på fire år og følger normalt valgperioden for kommuner.

Bestyrelsens opgaver

§ 17. Bestyrelsen har den overordnede ledelse af institutionen. Bestyrelsen fastsætter og vedtager institutionens vedtægt og fastsætter en forretningsorden for sit virke.

§ 18. Bestyrelsen ansætter og afskediger lederen og godkender efter indstilling fra lederen ansættelse og afskedigelse af institutionens øvrige personale.

Stk. 2. Bestyrelsen kan fastsætte retningslinjer for lederens virksomhed og kan bemyndige lederen til i et nærmere bestemt omfang at udøve beføjelser, der er tillagt bestyrelsen.

Stk. 3. Beslutning om suspension af medarbejdere, der er ansat på tjenestemandsvilkår, iværksættelse af tjenstlig undersøgelse, udpegning af forhørsleder, ikendelse af disciplinærstraf og anlæggelse af injuriessøgsmål træffes af institutionens bestyrelse.

Bestyrelsens ansvar

§ 19. Bestyrelsen er over for undervisningsministeren ansvarlig for institutionens drift, herunder for forvaltningen af de statslige tilskud.

Stk. 2. Hvis bestyrelsen ikke efterkommer påbud fra undervisningsministeren om berigtigelse af nærmere angivne forhold, kan ministeren beslutte,

- 1) at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren, eller
- 2) at bestyrelsen træder tilbage, således at en ny bestyrelse skal udpeges efter reglerne i institutionens vedtægt.

Stk. 3. Hvis bestyrelsen ved sine dispositioner bringer institutionens videreførelse i fare, kan undervisningsministeren beslutte, at bestyrelsen skal træde tilbage, og kan i forbindelse hermed indsætte et midlertidigt styre, indtil der er udpeget en ny bestyrelse efter reglerne i institutionens vedtægt.

§ 20. Bestyrelsen skal forvalte institutionens midler, så de bliver til størst mulig gavn for institutionens formål og alene kommer disse til gode.

Stk. 2. Institutionen er forpligtet til at vedligeholde de bygninger, den ejer, på et forsvarligt niveau i overensstemmelse med en af bestyrelsen godkendt flerårig plan og til at sikre, at de tilskudsberettigede aktiviteter foregår i egnede lokaler med faciliteter, udstyr mv. i en forsvarlig standard.

§ 21. Midler, der ikke er nødvendige for institutionens daglige drift, skal under hensyntagen til sikkerheden anbringes på en eller flere af følgende måder:

- 1) Som indestående i pengeinstitutter hjemmehørende i Danmark eller i et andet land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS).
- 2) I fondsaktiver udstedt af danske realkreditinstitutter, KommuneKredit eller andre danske finansieringsinstitutter under offentligt tilsyn.
- 3) I fondsaktiver eller gældsbreve, for hvilke den danske stat eller en dansk kommune står som udsteder eller garant.
- 4) I værdipapirer fra et EU/EØS-medlemsland, bortset fra aktier og investeringsbeviser, som efter deres art og sikkerhed kan sidestilles med de aktiver, der er nævnt i nr. 2 og 3.

Stk. 2. Institutionen kan uanset bestemmelsen i stk. 1, nr. 4, under størst mulig hensyntagen til sikkerheden i fornødent omfang anbringe likvide midler i andelsbeviser med begrænset hæftelse eller i ak-

tier i det pengeinstitut, som institutionen bruger som sin sædvanlige bankforbindelse, og i andelsbeviser med begrænset hæftelse i forsyningsvirksomheder m.m., hvis institutionen derved opnår økonomiske fordele. Andelene og aktierne skal afhændes, hvis institutionen skifter pengeinstitut eller ikke længere opnår den økonomiske fordel.

§ 22. Aftaler, herunder husleje- og ejendomsaftaler, skal indgås på vilkår, der ikke er ringere for institutionen end sædvanlige markedsvilkår, og skal søges ændret, hvis udviklingen i markedsvilkårene tilsiger det.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om huslejeaftaler, herunder i særlige tilfælde bestemme, at huslejeaftaler skal indgås på andre vilkår end dem, der er nævnt i stk. 1.

Søgsmålskompetence

§ 23. Beslutning om at anlægge retssag mod bestyrelsesmedlemmer, ledere, revisorer eller andre i anledning af tab påført institutionen kan træffes af bestyrelsen eller af undervisningsministeren.

Ledelsen af institutionen

§ 24. Institutionens leder har den daglige ledelse af institutionen og er ansvarlig for institutionens virksomhed over for institutionens bestyrelse.

Stk. 2. Institutionens leder varetager sin daglige ledelse af institutionen således,

- 1) at uddannelsen tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med gældende regler,
- 2) at de undervisningsmæssige forhold er forsvarlige,
- 3) at det af bestyrelsen godkendte budget overholdes,
- 4) at institutionens virksomhed i øvrigt er i overensstemmelse med bestyrelsens beslutninger og retningslinjer, og
- 5) at ledelsen af hver af de til institutionen tilhørende skoler kan sikre den fornødne pædagogiske kvalitet i undervisningen.

Kapitel 4

Elevråd

§ 25. Eleverne har ret til at danne et elevråd på institutionen. Elevrådet udpeger repræsentanter for eleverne til udvalg m.v., som institutionen har nedsat til at behandle spørgsmål af betydning for elever i almindelighed. Dette gælder dog ikke udvalg m.v., hvor elevers deltagelse ville stride mod anden lovgivning.

Stk. 2. Overholder elevrådet ikke væsentlige demokratiske principper, kan institutionens leder suspendere elevrådet.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter regler om valg til elevråd, om rådets virksomhed, suspension og om bestyrelsens forpligtelse over for det.

Kapitel 5

Tilskud til institutionerne m.v.

§ 26. Til institutionen yder undervisningsministeren et grundtilskud og et grundtilskud pr. tilhørende skole til dækning af institutionernes og de tilhørende skolars fællesudgifter, der fastsættes på de årlige finanslove.

Stk. 2. Undervisningsministeren yder et samlet taxametertilskud til dækning af institutionens driftsudgifter. Tilskuddet, der fastsættes på de årlige finanslove, ydes ud fra den enkelte institutions samlede antal årselever, jf. dog stk. 4, og en takst pr. årselev.

Stk. 3. Undervisningsministeren yder et særligt tilskud for udslusning af elever, der i forlængelse af et forløb på forberedende grunduddannelse går videre i kompetencegivende uddannelse eller beskæftigelse. Tilskuddet og betingelserne herfor fastsættes som en takst pr. årselev på de årlige finanslove.

Stk. 4. Uanset stk. 1-3 kan der på de årlige finanslove fastsættes særskilte takster for fjernundervisning, herunder at der ved fjernundervisning ikke ydes tilskud til dækning af institutionernes lokaleforsyningsudgifter.

Stk. 5. Forlængelse af uddannelsestiden for en elevs samlede uddannelsesforløb, jf. lov om forberedende grunduddannelse, kan maksimalt gives i et omfang, der svarer til 10 pct. af institutionens samlede årselevtal i det forudgående finansår. For institutioner, der ikke har haft aktivitet i det forudgående finansår, beregnes kvoten på baggrund af det forventede årselevtal.

Stk. 6. Undervisningsministeren refunderer institutionernes udgift til skoleydelse, jf. § 45.

Stk. 7. Undervisningsministeren fastsætter regler om tilskud efter stk. 1-3, herunder om aktivitetsindberetninger og udbetaling af tilskud, opgørelse af årselever efter stk. 2 og 3, og om tilbagebetaling og kontrol af udbetalte tilskud og kan herunder i en overgangsperiode fravige bestemmelserne i dette kapitel.

§ 27. Undervisningsministeren kan yde lån og tilskud til institutioner, der efter ministerens skøn er kommet i en særlig vanskelig økonomisk situation. Lånet eller tilskuddet er betinget af, at institutionen følger ministerens krav til omlægning af institutionens virksomhed med henblik på genopretning af institutionens økonomi.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan yde tilskud og lån i forbindelse med sammenlægning eller spaltning af institutioner og i forbindelse med en institutions overtagelse af elever efter § 6, stk. 3.

Stk. 3. Udbetaling Danmark varetager administrative opgaver af finansiel og regnskabsmæssig karakter vedrørende lån efter stk. 1 og 2.

§ 28. Undervisningsministeren kan yde tilskud til udviklings- og forsøgsvirksomhed eller til andre særlige formål.

§ 29. Tilskud efter denne lov ydes ikke til dækning af institutionernes udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven.

Stk. 2. Undervisningsministeren kompenserer institutionerne for udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven, som efter momsloven ikke kan fradrages ved en virksomheds opgørelse af afgiftstilsvaret (ikkefradragsberettiget købsmoms), og som institutionerne afholder ved køb af varer og tjenesteydelser, til hvilke der ydes tilskud m.v. efter denne lov.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter regler om kompensation efter stk. 2 og kan herunder beslutte, at der etableres en acontoordning for momskompensation til institutionerne.

§ 30. Tilskud kan udbetales forskudsvis.

§ 31. Undervisningsministeren kan fastlægge minimums- og maksimumsrammer for den tilskudsudløsende tilgang til uddannelserne.

§ 32. Kommunalbestyrelserne i kommunerne inden for institutionens dækningsområde kan yde tilskud til institutionerne ud over sin andel af tilskud, jf. §§ 26-27 sammenholdt med § 42.

§ 33. Inden for deres formål disponerer institutionen over de samlede statslige tilskud efter §§ 26-27 og over øvrige indtægter. Det er en betingelse, at institutionen opfylder de bestemmelser, der gælder for uddannelsen og institutionens opgaver i øvrigt. Det er endvidere en betingelse, at institutionen gennemfører den undervisningsaktivitet eller anden aktivitet, som tilskuddene er betinget af. Institutionen kan opspare tilskud til anvendelse i følgende finansår.

Stk. 2. Tilskud, der efter § 28 er ydet under forudsætning af, at uforbrugte midler tilbagebetales, er ikke omfattet af stk. 1.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan pålægge en institution at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner

på Undervisningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven. Undervisningsministeren offentliggør de flerårige investeringsrammer.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om forvaltningen af investeringsrammen, der fastsættes på de årlige finanslove, jf. stk. 3.

§ 34. Undervisningsministeren kan ved ydelse af tilskud til institutionerne stille vilkår for institutionernes virksomhed, der fremmer formålet i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (sociale klausuler) eller andre formål i lovgivningen, herunder om institutionens kvalitetssystem og energibesparelser. Det er en betingelse, at sådanne vilkår ikke er uforenelige med institutionernes opfyldelse af deres opgaver efter denne lov og lov om forberedende grunduddannelse. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

§ 35. Institutionen anvender ved udbud og efterfølgende kontraktindgåelser klausuler om uddannelses- og praktikaftaler eller offentliggør senest ved kontraktindgåelsen på institutionens hjemmeside på internettet sin begrundelse for at undlade dette.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter regler om forpligtelsen efter stk. 1, herunder om, hvilke udbud der er omfattet af forpligtelsen.

§ 36. Undervisningsministeren kan efter forhandling med finansministeren fastsætte regler om tilskud til institutionernes virksomhed efter §§ 26-28, om institutionernes budget- og bevillingsmæssige forhold og om udbetaling af tilskud til institutionerne. Institutionerne er omfattet af statens selvforsikringsordning.

§ 37. Institutionen skal følge de af ministeren for offentlig innovation fastsatte eller aftalte bestemmelser om løn- og ansættelsesvilkår, herunder om pensionsforhold, for det personale, der er ansat ved institutionen.

Regnskab og revision

§ 38. Institutionernes regnskabsår er finansåret. Ved regnskabsårets afslutning udarbejdes et årsregnskab omfattende resultatopgørelse, balance og anlægsoversigt. Regnskabet skal underskrives af bestyrelsen og institutionens leder. I forbindelse med indsendelse af årsregnskab til Undervisningsministeriet skal bestyrelsesmedlemmerne afgive en erklæring på tro og love om, at de opfylder betingelserne for at være medlemmer af bestyrelsen, jf. § 15, stk. 1.

Stk. 2. Institutionernes regnskaber revideres af rigsrevisor i henhold til § 2, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. Endvidere udpeger bestyrelsen for institutionen en intern revisor, som skal være statsautoriseret eller registreret revisor, til at udføre revision i henhold til regler, der fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med rigsrevisor. Bestyrelsen underretter Undervisningsministeriet og rigsrevisor om den udpegede interne revisor og om skift af intern revisor.

Stk. 3. Undervisningsministeren og rigsrevisor kan i henhold til § 9 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. aftale, at revisionsopgaver varetages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og den i stk. 2 nævnte interne revisor. Rigsrevisor kan pålægge bestyrelsen at udpege en anden intern revisor til at udføre denne revisionsopgave, hvis den interne revisor ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene i de i henhold til stk. 2, 2. pkt., udstedte regler om intern revision eller i øvrigt ikke opfylder pligterne som intern revisor.

Stk. 4. Regnskaberne opstilles efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. Institutionens regnskabsføring skal være i overensstemmelse med regler fastsat af undervisningsministeren. Undervisningsministeren fastsætter regler om den interne revisors kontrol af institutionens oplysninger til brug ved beregning af statstilskud.

§ 39. Bestyrelsen påser, at revisor opfylder bestemmelserne om uafhængighed i revisorloven. Bestyrelsen må endvidere ikke antage en revisor, der samtidig er revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som institutionen anvender, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der kontrol-

lerer udlejer, medmindre lejeforholdet er af uvæsentligt omfang. Undervisningsministeren fastsætter regler om, hvornår lejeforholdet er af uvæsentligt omfang.

Stk. 2. Opfylder revisor ikke på tilfredsstillende måde kravene til revision i henhold til denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, eller tilsidesætter revisor i øvrigt sine pligter som revisor, kan undervisningsministeren pålægge bestyrelsen inden for en nærmere angiven frist at udpege en anden revisor.

Tilskud til særlige støtteformer

§ 40. Undervisningsministeren kan yde særlige tilskud til institutionernes udgifter til støtte til elever efter § 33 i lov om forberedende grunduddannelse. Ansøgning om tilskud indgives af institutionen til undervisningsministeren.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om administration af særlige tilskud efter stk. 1, herunder om ansøgning, indhentning af sagkyndige udtalelser, tildeling, udbetaling, udbetaling af forskud til og tilbagebetaling fra institutionerne samt refusion af udgifter, som institutionerne har afholdt i overensstemmelse med tildelingen.

§ 41. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at ansøgning om tilskud til støtte efter § 40, modtagelse af afgørelser herom samt meddelelser i øvrigt skal ske ved digital selvbetjening. Undervisningsministeren kan i den forbindelse fastsætte nærmere regler om, at ansøgning om tilskud til støtte samt modtagelse af afgørelser herom og meddelelser i øvrigt kan ske på anden vis end ved digital selvbetjening.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om indretning og administration af den digitale løsning, herunder om

- 1) indhold og udformning af ansøgninger,
- 2) frister for indgivelse af ansøgninger,
- 3) frister for indgivelse af oplysninger og
- 4) frister for udbetalinger af støtte.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om anvendelse af digital signatur og anden sikker personidentifikation.

Kapitel 6

Kommunale bidrag m.v.

§ 42. For hver elev, der udløser statstilskud til en institution, betaler hjemstedskommunen bidrag til staten med en procentandel af de samlede tilskud, herunder refusion af skoleydelse, jf. dog stk. 3 og 4. Procentandelen størrelse fastsættes på de årlige finanslove, for aktiviteten i det finansår, som finansloven vedrører.

Stk. 2. Ved hjemstedskommune forstås den kommune, i hvilken eleven ifølge CPR havde bopæl den 5. september i kalenderåret forud for det finansår, hvor aktiviteten afholdes.

Stk. 3. Bidrag efter stk. 1 omfatter ikke

- 1) elever, som er udgået fra en dansk skole i Sydslesvig, og som på dette grundlag er optaget på uddannelsen, jf. lov om forberedende grunduddannelse,
- 2) elever, for hvem kommunalbestyrelsen træffer beslutning om at forlænge uddannelsestiden af det samlede uddannelsesforløb, jf. § 9, stk. 2, i lov om forberedende grunduddannelse, og
- 3) elever, for hvem kommunalbestyrelsen træffer beslutning om deltagelse på undervisningsniveauet på nedsat tid, jf. § 9, stk. 3, i lov om forberedende grunduddannelse.

Stk. 4. I de i stk. 3, nr. 2 og 3, omhandlede tilfælde afholder kommunen den øgede udgift til elevens uddannelsesforløb, herunder dennes forsørgelse, og udgiften afregnes direkte mellem kommunen og institutionen.

§ 43. Efter hvert kvartal foretager institutionen en særskilt beregning af de bidragsmæssige konsekvenser for de enkelte kommuner, der ifølge institutionens oplysning skal betale bidrag efter § 42, stk. 1. Beregningen foretages efter reglerne for beregningen af statstilskud.

Stk. 2. Bidragsopkrævningen gennemføres ved modregning i udbetalingerne i juli måned til kommunerne fra told- og skatteforvaltningen af indkomstskat, statstilskud m.v.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om indtastning, fejlretning og indsendelse.

§ 44. Elevens hjemstedskommune kan kræve refusion af bidrag i henhold til § 42, stk. 1, fra en anden kommune, hvis eleven efter lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner eller regler fastsat i medfør heraf indgår i folketallet i den anden kommune på det tidspunkt, der er nævnt i § 42, stk. 2.

Kapitel 7

Skoleydelse

§ 45. Institutionerne udbetaler en skoleydelse til de elever, der udløser statstilskud.

Stk. 2. Skoleydelsen udgør 358 kr. pr. uge for elever, som er under 18 år, 621 kr. pr. uge for hjemmeboende på 18 år eller derover og 1.440 kr. pr. uge for udeboende elever på 18 år eller derover. Der ydes et tillæg på 1.405 kr. pr. uge til elever, som er enlige forsørgere, og på 561 kr. pr. uge til elever, som er ikke-enlige forsørgere.

Stk. 3. De i stk. 2 angivne beløb er fastsat i 2018-niveau og reguleres fra og med 2019 en gang årligt den 1. januar med 2,0 pct. tillagt eller fratrullet en tilpasningsprocent for det pågældende finansår, jf. § 3, stk. 1, i lov om en satsreguleringsprocent. Tilpasningsprocenten tillægges eller fratrækkes, afhængigt af om den lønudvikling, der ligger til grund for beregning af tilpasningsprocenten, er højere eller lavere end 2 pct. Reguleringen sker på grundlag af de på reguleringstidspunktet gældende beløb. De regulerede beløb afrundes til nærmeste kronebeløb.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om skoleydelsen og tillæg til skoleydelsen, herunder om, at disse ikke skal udbetales til visse grupper af elever, samt at de nedsættes forholdsmæssigt for elever, der uden lovlig grund kommer for sent til eller udebliver fra undervisnings- eller produktionsaktiviteten, ikke aktivt deltager i udfærdigelse, justering og opfyldelse af den individuelle uddannelsesplan eller ikke aktivt deltager i praktikforløb, som efter institutionens skøn, bidrager til opfyldelse af uddannelsesplanen.

Arbejdsskadesikring

§ 46. Elever, som på institutionen kommer til skade under arbejdspladslignende forhold eller tilsvarende forhold, er berettiget til ydelser efter reglerne i lov om arbejdsskadesikring. Udgifterne til ydelser afholdes af staten.

Stk. 2. Ordningen efter stk. 1 omfatter de elever, der udløser statstilskud efter denne lov, og de elever, for hvem institutionen opkræver betaling efter lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter m.m. i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om ordningen efter stk. 1.

Undervisning og prøver uden for institutionernes tilbud

§ 47. Uddannelsesinstitutioner under kriminalforsorgen kan til indsatte i fængsler og arresthuse udbyde undervisning efter lov om forberedende grunduddannelse. Disse institutioner kan tillige afholde prøver.

Stk. 2. Udgifter i forbindelse med undervisning og prøver samt eventuel specialpædagogisk støtte afholdes af kriminalforsorgen.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler om undervisning og prøver i regi af kriminalforsorgen, herunder om tilrettelæggelse og varetagelse af undervisningen, deltagerkreds, undervisningstid, visitation og tilmelding til uddannelsen samt om administration af ordningen i øvrigt.

Kapitel 9

Tilsyn, klage m.v.

§ 48. Undervisningsministeren fører tilsyn med institutionerne og undervisningen, herunder undervisning, der udbydes af uddannelsesinstitutioner under kriminalforsorgen.

Stk. 2. Finder undervisningsministeren, at en institutions virksomhed ikke er i overensstemmelse med denne lov eller lov om forberedende grunduddannelse eller de regler eller aftaler, der er fastsat eller indgået i henhold hertil, kan ministeren udstede påbud til institutionen om at ændre den pågældende virksomhed.

§ 49. Hvis det af revisionsprotokollen for en institution fremgår, at der er sket lovovertrædelser, eller der konstateres forhold, der strider mod god forvaltningsskik, i forbindelse med forvaltningen af institutionens midler, skal undervisningsministeren snarest iværksætte foranstaltninger til genoprettelse af en lovlig og forsvarlig forvaltning. Det samme gælder, hvis ministeren på anden måde bliver gjort bekendt med de nævnte forhold.

§ 50. Undervisningsministeren kan over for institutioner, der ikke følger bestemmelserne i denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, regler eller aftaler om løn- og ansættelsesvilkår, jf. § 37, ministerens påbud, jf. § 48, stk. 2, eller ministerens pålæg om at udarbejde en handlingsplan, jf. § 51, tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvis eller kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvist. Det samme gælder for institutioner, der ikke følger bestemmelserne i lov om forberedende grunduddannelse samt regler fastsat i medfør heraf.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan tilbageholde tilskud eller lade tilskud bortfalde for institutioner, som er begæret erklæret konkurs eller taget under rekonstruktionsbehandling, eller når der i øvrigt er fare for, at en institutions virksomhed må indstilles. Undervisningsministeren kan desuden kræve tilskud tilbagebetalt, hvis grundlaget for tilskudsberegningen eller tilskudsberegningen i øvrigt har været fejlagtig.

Stk. 3. For meget udbetalt tilskud kan modregnes i kommende tilskudsudbetalinger.

§ 51. Undervisningsministeren kan pålægge bestyrelsen for en institution at udarbejde en handlingsplan, hvis det konstateres, at kvaliteten af en institutions virke er utilstrækkelig.

Stk. 2. I handlingsplanen fastsættes bl.a. mål for kvaliteten og de foranstaltninger, der er nødvendige for at rette op på den utilstrækkelige kvalitet.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde yde tilskud til afhjælpning af utilstrækkelig kvalitet i institutionens virke i forbindelse med indgåelse af en handlingsplan.

Oplysninger til undervisningsministeren mv.

§ 52. Undervisningsministeren kan indhente alle oplysninger fra institutionerne om uddannelsen, herunder evt. udlagt uddannelse fra andre institutioner, elever, personale, udstyr, huslejeaftaler, aftaler om ejendomskøb, aftaler om afsætning af institutionens produktion og andre aftaler, institutionernes drift i øvrigt og om bestyrelsens medlemmer, jf. § 15, til brug for fastlæggelse af tilskud, skoleydelse, kommunale bidrag, gennemgang af årsregnskaber, gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik. Ministeren kan bestemme, at sådanne oplysninger skal leveres i elektronisk form, herunder i hvilket format leveringen skal ske, samt fastsætte krav til kontrol og sikkerhedsforanstaltninger. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om elektronisk kommunikation mellem institutionerne og Undervisningsministeriet og mellem institutionerne og andre offentlige myndigheder og uddannelsesinstitutioner omfattet af Undervisningsministeriets lovgivning, herunder om anvendelse af digital signatur. Undervisningsministeren kan endvidere fastsætte regler om elektronisk kommunikation mellem institutionerne og brugerne af disse institutioner, herunder om anvendelse af digital signatur.

§ 53. Undervisningsministeren kan bestemme, at institutionerne eller grupper af institutioner skal anvende fælles administrative systemer og andre fælles offentlige løsninger. Ministeren kan fastsætte regler herom.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan ved institutionernes anvendelse af forskellige administrative systemer og andre fælles offentlige løsninger fastsætte krav hertil.

§ 54. Institutionerne skal sikre, at informationer om institutionerne på en lettilgængelig måde er oplyst på institutionernes hjemmesider på internettet. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

Klager

§ 55. Klager over en institutions, herunder uddannelsesinstitutioner under kriminalforsorgen, afgørelser kan indbringes for undervisningsministeren efter regler fastsat af ministeren.

§ 56. Afgørelser om tildeling af tilskud til institutionens udgifter til elever med behov for specialpædagogisk bistand, jf. § 40, stk. 1, kan af eleven indbringes for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger efter reglerne i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, inden fire uger efter at vedkommende har fået meddelelse om afgørelsen.

§ 57. Har undervisningsministeren bemyndiget en styrelse under Undervisningsministeriet til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren, kan ministeren fastsætte regler om fremgangsmåden ved og adgangen til at klage over afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelsen, herunder om, at afgørelser ikke kan indbringes for ministeren.

Kapitel 10

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 58. Loven træder i kraft den 1. august 2019, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. §§ 59 og 60 træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen af loven i Lovtidende.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan bestemme, at tilskud knyttet til uddannelsesaktiviteter, der i medfør af § 59 sammenlægges med institutioner for forberedende grunduddannelse, udbetales hertil.

Stk. 4. Elever, som er optaget på produktionsskolebaseret erhvervsuddannelse ved institutioner, som efter § 59 sammenlægges med institutioner for forberedende grunduddannelse, er uanset § 62 berettiget til at gennemføre uddannelsen på det for uddannelsen godkendte værksted eller et andet tilsvarende værksted, som er godkendt hertil.

Oprettelse af institutioner for forberedende grunduddannelse

§ 59. Undervisningsministeren opretter den [1. september 2018] eller snarest derefter institutioner for forberedende grunduddannelse. Institutionerne påbegynder udbuddet af forberedende grunduddannelse den 1. august 2019.

Stk. 2. Undervisningsministeren sammenlægger med virkning fra den 1. august 2019 de i stk. 1 nævnte institutioner med de i dækningsområdet beliggende produktionsskoler samt med voksenuddannelsescentres, erhvervsskoler, AMU-centres m.fl. udbud af uddannelsesaktiviteter, som forberedende grunduddannelse skal træde i stedet for.

Stk. 3. Bestyrelserne for produktionsskoler og øvrige institutioner efter stk. 3 træffer senest den [1. november 2018] de foranstaltninger, der kræves for, at aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser knyttet til de uddannelsesaktiviteter i institutionens dækningsområde, som forberedende grunduddannelse skal træde i stedet for, på sammenlægningstidspunktet skal overdrages til den nye institution for forberedende grunduddannelse. Bestyrelserne underretter samtidig undervisningsministeren om foranstaltningerne.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter en sammenlægningsplan, som gælder for sammenlægningen, indtil der mellem de berørte institutioner er aftalt en konkret plan for sammenlægningen.

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter regler om indholdet af åbningsbalancen for institutionerne.

Stk. 6. Undervisningsministeren kan efter ansøgning fra institutionerne yde tilskud til særlige etableringsomkostninger.

Midlertidige bestyrelser

§ 60. For hver institution efter § 59, stk. 1, nedsætter undervisningsministeren med virkning fra [1. september 2018] en midlertidig bestyrelse.

Stk. 2. Den midlertidige bestyrelse forbereder under ansvar over for undervisningsministeren, at institutionen pr. 1. august 2019 kan påbegynde udbuddet af forberedende grunduddannelse og sikrer overtagelse af aktivitet, aktiver/passiver og medarbejdere fra de afgivende institutioner m.v. Den midlertidige bestyrelse fastsætter institutionens vedtægt og skal fungere, indtil der er udpeget en ny bestyrelse for institutionen efter institutionens vedtægt, jf. § 2.

Stk. 3. Den midlertidige bestyrelse ansætter snarest efter sin nedsættelse institutionens leder.

Stk. 4. Undervisningsministeren udpeger den midlertidige bestyrelse, jf. stk. 1, der består af

1) en formand, der har erfaring med stiftelse og ledelse af selvejende uddannelsesinstitutioner i statsligt regi eller har tilsvarende relevant erhvervsmæssig og økonomisk indsigt i rammerne for selvejende institutioners drift og virke forhold,

2) et medlem efter indstilling i forening fra kommunalbestyrelserne for kommunerne i institutionens dækningsområde,

3) et medlem efter indstilling fra bestyrelsen eller bestyrelserne for den eller de produktionsskoler, der skal sammenlægges med institutionen, jf. § 59, og

4) et medlem efter indstilling fra bestyrelsen eller bestyrelserne for de voksenuddannelsescentre, der skal overdrage aktiver og passiver til den nye institution, jf. § 59.

Stk. 5. For institutioner på Bornholm udpeges de medlemmer, der er nævnt i stk. 4, nr. 2 og 3, efter indstilling fra kommunalbestyrelsen. For institutioner i Københavns og Frederiksberg Kommuner udpeges det medlem, der er nævnt i stk. 4, nr. 3, efter indstilling fra den pågældende kommunalbestyrelse.

Stk. 6. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om de midlertidige bestyrelses nedsættelse og virksomhed, om kompetenceforholdet mellem de midlertidige bestyrelser og produktionsskoler m.fl., samt om de midlertidige bestyrelses virke, indtil en ny bestyrelse er nedsat, jf. stk. 2. Undervisningsministeren kan træffe særlige foranstaltninger i tilfælde af, at de midlertidige bestyrelser ikke overholder betingelser, krav, frister mv., som ministeren stiller i forbindelse med etableringen af institutionerne.

Stk. 7. Undervisningsministeren kan give påbud til en midlertidig bestyrelse om tilrettelæggelsen og varetagelsen af opgaverne vedrørende forberedelsen af udbuddet af forberedende grunduddannelse.

Stk. 8. Der kan ydes formændene for de midlertidige bestyrelser særskilt vederlag efter nærmere regler, der fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med ministeren for offentlig innovation.

Stk. 9. Undervisningsministeren kan indhente alle nødvendige oplysninger fra den midlertidige bestyrelse af betydning for oprettelsen og for institutionen. Undervisningsministeren og de midlertidige bestyrelser kan indhente alle nødvendige oplysninger af betydning for sammenlægningen fra de institutioner, der indgår med aktiver/passiver i de nye institutioner, jf. § 59. Undervisningsministeren kan bestemme, at sådanne oplysninger skal leveres i elektronisk form, herunder fastsætte, i hvilket format leveringen skal ske. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

Institutioner, der ikke indgår i en institution for forberedende grunduddannelse, og disses ansatte og elever

§ 61. Institutioner for forberedende grunduddannelse overtager fra institutioner, der har uddannelses-tilbud, som efter § 59 sammenlægges med institutioner for forberedende grunduddannelse, personale, der har været knyttet til disse uddannelses-tilbud.

Stk. 2. De pligter og rettigheder, der følger af lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomheds-overdragelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 710 af 20. august 2002, finder anvendelse for det i stk. 1 nævnte

personale, der er ansat i henhold til kollektiv overenskomst eller ved bestemmelser om løn- og ansættelsesvilkår, der er fastsat eller godkendt af offentlig myndighed eller ved individuel aftale..

Stk. 3. Tjenestemænd, der vælger at fortsætte deres ansættelse, overgår til ansættelse under den nye ansættelsesmyndighed på vilkår, der i øvrigt svarer til de hidtidige vilkår. Bestemmelsen i § 63 finder tilsvarende anvendelse for disse tjenestemænd.

§ 62. Institutioner for forberedende grunduddannelse overtager elever og deltagere, som er optaget på et uddannelsesstilbud ved institutioner, som helt eller delvist efter § 59 overdrages eller sammenlægges med institutioner for forberedende grunduddannelse. Eleverne fortsætter og afslutter deres uddannelse efter de for disse uddannelser hidtil gældende regler ved institutionen for forberedende grunduddannelse.

Tjenestemand

§ 63. Tjenestemænd, der er ansat ved en afgivende institution, jf. § 59, overgår til ansættelse ved institutionen for forberedende grunduddannelse på vilkår, der i øvrigt svarer til de hidtidige vilkår, der er reguleret i tjenestemandslovgivningen og i lovgivningen om kommunalreformen. Beslutning om afskedigelse af en overført tjenestemand og suspension, iværksættelse af tjenstlig undersøgelse, udpegning af forhørsleder, ikendelse af disciplinærstraf og anlæggelse af injuriesøgsmål efter tjenestemandslovens regler træffes af institutionen.

Stk. 2. Tjenestemanden har ikke krav på ventepenge, rådighedsløn eller pension som følge af institutionens sammenlægning til en institution for forberedende grunduddannelse og har pligt til at underkaste sig de forandringer i tjenesteforretningernes omfang og beskaffenhed, som følger af denne sammenlægning.

Stk. 3. Institutionen for forberedende grunduddannelse afholder lønudgifterne og indbetaler pensionsbidrag til statskassen for sådanne tjenestemænd, herunder eventuelle udgifter til ventepenge, rådighedsløn og efterindtægt af løn. [Udgifter til aktuel pension afholdes af staten, jf. dog stk. 7.]

Stk. 4. Klage over en institutions for forberedende grunduddannelses beslutning, jf. stk. 1, kan af vedkommende tjenestemand indbringes for undervisningsministeren, for så vidt angår klage over retlige spørgsmål. Klagen skal være indgivet inden 4 uger efter institutionens meddelelse af beslutningen.

Stk. 5. I tilfælde af en institutions for forberedende grunduddannelses ophør afholdes eventuelle udgifter til ventepenge eller rådighedsløn til de i stk. 1, nævnte tjenestemænd af statskassen, hvis den opførende institution ikke har midler til at afholde udgiften.

Stk. 6. Staten afholder udgiften til pension til de i stk. 1 nævnte tjenestemænd og deres efterladte, jf. dog stk. 7 og 8.

Stk. 7. Til de i stk. 1 nævnte tjenestemænd, som afskediges på grund af arbejdsmangel eller uegnethed, afholder den enkelte institution for forberedende grunduddannelse pensionsudgiften, indtil den pensionerede bliver 63 1/2 år. Det samme gælder udgiften til førtidspension til de pågældende tjenestemænd, indtil de bliver 63 1/2 år, hvis de efter den 1. august 2019 fratræder som led i en frivillig fratrædelsesordning.

Stk. 8. For de i stk. 1 nævnte tjenestemænd indbetaler institutionerne for forberedende grunduddannelse pensionsbidrag til staten efter de for statsinstitutioner til enhver tid gældende regler.

§ 64. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning
 - 1.1 Lovforslagets formål og baggrund
 - 1.2. Lovforslagets hovedpunkter
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1. Statsligt selvejende institutioner for forberedende grunduddannelse
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2. Institutioners oprettelse, struktur, ledelse, rådgivende organer mv.
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2.2.1. Etablering af nye institutioner for forberedende grunduddannelse
 - 2.2.2.2. Efterfølgende oprettelse nedlæggelse, sammenlægning af institutioner m.v.
 - 2.2.2.3. Institutionernes ledelse, organisering, rådgivende organer m.v.
 - 2.3. Tilskud til institutioner m.v.
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.3.2.1. Generelt om tilskud og finansiering
 - 2.3.2.2. Kommunale bidrag
 - 2.3.2.3. Regnskab og revision
 - 2.3.2.4. Tilskud til særlige støtteformer
 - 2.3.2.5. Tilskud til udviklings- og forsøgsvirksomhed
 - 2.4. Elevernes forsørgelse
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.5. Tilsyn m.v.
 - 2.5.1. Gældende ret
 - 2.5.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.6. Klage og andre bestemmelser
 - 2.6.1. Gældende ret
 - 2.6.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Regionale konsekvenser, herunder konsekvenser for landdistrikter
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1 Lovforslagets formål og baggrund

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre, Alternativet og Enhedslisten (aftalepartierne) indgik den 13. oktober 2017 *Aftale om bedre veje til uddannelse og job*.

Med den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job ønsker aftalepartierne, at der etableres en nyt, samlet forberedende uddannelsesstilbud til personer under 25 år, som har brug for forudgående

faglig eller personlig opkvalificering for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse. Uddannelsesstilbuddet benævnes forberedende grunduddannelse (FGU).

Lovforslaget har sammen med tre samtidigt fremsatte lovforslag til formål at gennemføre de dele af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, hvor lovgivning vurderes at være nødvendig for at etablere den forberedende grunduddannelse. Det drejer sig om forslag til lov om forberedende grunduddannelse, forslag til lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v. (Kommunal ungeindsats) samt forslag til lov om ændring af forskellige love som følge af Aftale om bedre veje til uddannelse og job og om ophævelse af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v., lov om kombineret ungdomsuddannelse, lov om produktionsskoler og lov om Rådet for Ungdomsuddannelser (Ændringer som følge af lovgivning om forberedende grunduddannelse m.v.). Øvrige initiativer, der forudsætter regulering, udmøntes administrativt med hjemmel i dels hidtidige bemyndigelsesbestemmelser, dels nye bestemmelser, som er indeholdt i dette lovforslag.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job har udspring i arbejdet i *Ekspertgruppen om bedre veje til en ungdomsuddannelse*, som i januar 2016 blev nedsat af regeringen, som på daværende tidspunkt bestod af Venstre. Ekspertgruppen, som fortsatte sit arbejde under den nuværende regering, skulle komme med anbefalinger til, hvordan unges veje gennem uddannelse kan målrettes, så unges behov i højere grad tilgodeses, så frafald og dobbeltuddannelse minimeres, og så de unges veje ikke forsinkes unødigt. Ekspertgruppen afgav sine anbefalinger til regeringen i februar 2017.

Det fremgår af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, at en række af de eksisterende forberedende tilbud og uddannelser omlægges og erstattes med forberedende grunduddannelse. Det drejer sig om produktionsskoletilbud, kombineret ungdomsuddannelse og erhvervsgrunduddannelsen, som efter den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job skal integreres i den nye uddannelse. Derudover drejer det sig om almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, som ligeledes ønskes integreret i den nye uddannelse for de deltagere, som er i målgruppen for den nye uddannelse.

Det fremgår endvidere af den politiske aftale, at de unge i målgruppen i dag bliver mødt af et komplekst system af forberedende tilbud, hvor snitfladerne mellem stat og kommune og mellem uddannelses- og beskæftigelsesindsatsen er uoverskuelige, og hvor ingen har det fulde og klare ansvar for den unge for at sikre, at de kommer i gang med og gennemfører en ungdomsuddannelse eller opnår beskæftigelse mhp. selvforsørgelse. Det er paradoksalt, at netop de unge, som har mest brug for hjælp og støtte, bliver mødt af en usammenhængende indsats.

Det anføres på denne baggrund i den politiske aftale, at de strukturelle rammer for forberedende grunduddannelse bør indrettes efter de unge – og ikke omvendt. Adgang til gode uddannelsesmuligheder er vigtig for, at man kan bo og leve i hele Danmark. Den geografiske nærhed til uddannelsesstilbud kan betyde meget for sammenhængskraften og bosætningen i yderområderne og på øerne, mens afstand og manglende tilgængelighed kan være en barriere for, at flere unge i yderområderne og på øerne tager en uddannelse. Den geografiske nærhed til et uddannelsesstilbud er også central for regeringens målsætning om vækst og udvikling i hele Danmark.

Efter den politiske aftale skal forberedende grunduddannelse forbedre kvaliteten af et offentligt landsækkende uddannelsesstilbud til målgruppen på en måde, som bygger videre på de nuværende tilbuds viden, erfaringer og pædagogik, ligesom ansatte, eksisterende bygninger og andre aktiver fra de nuværende institutioner, herunder særligt fra produktionsskolerne, skal udgøre grundpillen i de nye institutioner for forberedende grunduddannelse.

Aftalepartierne er på den anførte baggrund enige om, at undervisningsministeren efter en lokal proces opretter nye institutioner for forberedende grunduddannelse som statsligt selvejende institutioner og godkender vedtægterne, herunder at der oprettes i omegnen af 90 tilhørende skoler, som organiseres

i de selvejende institutioner, der antalsmæssigt skal udgøre op imod en tredjedel af det samlede antal tilhørende skoler. Det præcise antal fastlægges af undervisningsministeren på baggrund af den lokale proces, som efter den politiske aftale skal tage udgangspunkt i én tilhørende skole pr. kommune.

Aftalepartierne er enige om, at de nye institutioners væsentligste formål er at skabe uddannelsesforløb af høj kvalitet, der tilgodeser den enkeltes behov, herunder at tilhørende skoler er placeret i geografisk nærhed til den unge. Efter den politiske aftale skal hensynet til en bred geografisk dækning i den lokale proces dog afvejes med hensynet til opfyldelse af de krav, som skal stilles til de nye institutioner for forberedende grunduddannelse. Efter den politiske aftale skal der således sikres en balance mellem nærhed og faglig stabilitet samt økonomisk bæredygtighed, hvor institutionerne i udgangspunktet skal udbyde alle tre uddannelsesspor i forberedende grunduddannelse på alle tilhørende skoler.

Aftalepartierne er enige om, at hver institution skal have et geografisk dækningsområde bestående af et antal kommuner, inden for hvilket institutionen har udbudspligt samt pligt til at optage alle målgruppevurderede elever med hjemsted i dækningsområdet, dog sådan at elever kan ønske en anden institution.

Aftalepartierne er enige om, at de lokale forslag til placering af de nye institutioner skal tage udgangspunkt i de eksisterende bygninger fra produktionsskoler og voksenuddannelsescentre. En tilhørende skole kan efter den politiske aftale omfatte flere placeringer, men for hver enkelt elev skal det klare udgangspunkt være, at al undervisning modtages på én matrikel, således at den efter en overgangsperiode opleves som et sammenhængende fagligt/pædagogisk skolemiljø, hvor eleverne kan deltage i fællesaktiviteter m.v. sammen. Efter den politiske aftale skal der i særlige tilfælde, herunder for yderområder, kunne gøres undtagelser herfra.

Aftalepartierne er enige om en finansieringsmodel med centralt fastsatte takster og tilskud til institutionerne for forberedende grunduddannelse, som sikrer et ensartet tilskudsniveau på tværs af landet, svarende til, hvad der gælder for eksisterende selvejende institutioner på undervisningsområdet. Aftalepartierne er i denne henseende endvidere enige om, at kommunerne skal afholde ca. 65 pct. af de faktisk afholdte udgifter til forberedende grunduddannelse, og at staten skal afholde de resterende ca. 35 pct. Det fremgår, at den kommunale medfinansiering skaber et incitament til at tænke helhedsorienteret i deres ungesats i og med, at det er kommunerne, der har ansvaret både i dagtilbuddene, folkeskolen og beskæftigelsesindsatsen.

Aftalepartierne er enige om, at der tilrettelægges et proaktivt og dialogbaseret statsligt kvalitetstilsyn for forberedende grunduddannelse og for institutionerne.

Aftalepartierne er enige om, at lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse (virksomhedsoverdragelsesloven) finder anvendelse. FGU-institutionerne indtræder derfor umiddelbart i de rettigheder og forpligtelser, der bestod på overtagelsestidspunktet fra de eksisterende forberedende tilbud.

Aftalepartierne er enige om, at aktiver/passiver forbundet med aktivitet til målgruppen på de eksisterende forberedende tilbud i et dækningsområde overdrages til de nye institutioner for forberedende grunduddannelse.

Aftalepartierne er enige om, at undervisningsministeren nedsætter en interimbestyrelse for hver institution for til at forberede igangsættelsen af forberedende grunduddannelse.

Aftalepartierne er enige om, at der for alle elever på forberedende grunduddannelse etableres en ny type ydelse – skoleydelsen – samt forsørgertillæg som et supplement til skoleydelsen. Skoleydelsen skal efter den politiske aftale være afhængig af, om eleverne er under eller fyldt 18 år samt for de sidstnævnte, om de er hjemmeboende eller udeboende.

Aftalepartierne er endelig enige om, at det er vigtigt med et dataetisk perspektiv i relation til omfanget af de informationer, der indhentes og følger de eleverne.

1.2. Lovforslagets hovedpunkter

Lovforslaget er en del af den samlede lovgivningsmæssige gennemførelse af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job.

Lovforslaget fastlægger rammerne for de statslige selvejende institutioner, der skal varetage udbuddet af et nyt uddannelsesstilbud benævnt forberedende grunduddannelse (FGU), jf. det samtidigt fremsatte forslag til lov om forberedende grunduddannelse. Lovforslaget fastlægger endvidere finansieringen af institutionerne samt bestyrelsernes sammensætning, opgaver og ansvar.

Lovforslagets hoveformål er at skabe et fleksibelt, sammenhængende og lokalt forankret udbud af forberedende grunduddannelse og dermed skabe bedre rammer for og nærhed til et landsdækkende uddannelsesstilbud, der favner hele målgruppen.

Lovforslaget sigter således på – i forhold til i dag – at skabe bedre sammenhæng i uddannelsesstilbuddet til målgruppen på det forberedende område, herunder ensartede rammevilkår. Derfor etableres helt nye institutioner, som efter lovforslaget skal udbyde og varetage forberedende grunduddannelse. Målet er at sikre fagligt og økonomisk bæredygtige institutioner og et landsækkende udbud af forberedende grunduddannelse med nærhed til de unge.

Lovforslaget tilsigter via en finansieringsmodel med centralt fastsatte takster og tilskud til de foreslåede institutioner og tilhørende skoler for forberedende grunduddannelse at sikre et ensartet tilskudsniveau på tværs af landet. Det er hensigten, at den foreslåede tilskudsmodel indarbejdes på finansloven, og at de konkrete tilskudssatser fastsættes på de årlige finanslove.

Med lovforslaget lægges der videre op til, som forudsat i den politiske aftale, at indføre en aktivitetsbestemt kommunal bidragspligt til staten. Det foreslås, at størrelsen af kommunernes bidrag til staten fastsættes på de årlige finanslove, for aktiviteten i det finansår, som finansloven vedrører, således at kommunernes bidrag vil ligge på ca. 65 pct. af de faktisk afholdte udgifter til forberedende grunduddannelse, mens staten afholder de resterende ca. 35 pct.

Lovforslaget bygger på den selvejemodel, som har været anvendt på undervisningsområdet i en længere årrække, og som er baseret på decentralt ansvar og på at fremme og understøtte det personlige og faglige engagement og medansvar på uddannelsesinstitutionerne.

Det er hensigten, at det selvejebaserede styringssystem skal sikre, at de politisk fastlagte mål for forberedende grunduddannelse opfyldes, samt at uddannelsens kvalitet fastholdes og udvikles. De foreslåede institutioner for forberedende grunduddannelse har en central rolle i indfrielsen af disse mål.

Lovforslaget tilsigter i denne henseende på den ene side at opstille mål og rammebetingelser for den lokale styring af institutionerne og på den anden side blandt andet via et statsligt tilsyn med institutionerne at følge op på institutionernes opfyldelse af de fastsatte mål og krav.

Styring af de foreslåede institutioner for forberedende grunduddannelse sker ved at fastlægge faglige mål og krav til uddannelsernes indhold og kvalitet og ved at sikre gode rammer for institutionernes virksomhed, herunder for bestyrelsernes arbejde, institutionernes ledelse og opgavevaretagelsen i øvrigt og sørge for en hensigtsmæssig infrastruktur af fagligt og økonomisk bæredygtige institutioner med et udbud af forberedende undervisningstilbud, som imødekommer landsdækkende, regionale og lokale behov.

Styringssystemet skal herudover opfylde en række grundlæggende krav til offentlig forvaltning og myndighedsudøvelse, som sikrer regeloverholdelse, retssikkerhed, forsvarlig forvaltning af offentlige midler samt effektiv økonomisk og administrativ drift.

Bestyrelserne for de selvejende institutioner vil efter lovforslaget have ansvaret for den overordnede ledelse af institutionernes drift og virksomhed. Dette ansvar omfatter såvel institutionernes virke i henhold til det vedtægtsbestemte formål som institutionernes økonomi og administration. Bestyrelserne har efter det foreslåede tillige ansvaret for at sikre, at institutionernes drift og virksomhed udøves i overensstemmelse med gældende ret.

Det vil efter lovforslaget samtidig være en hovedopgave for bestyrelserne at sikre optimale rammer for undervisningsaktiviteter af høj kvalitet ved blandt andet at have kvalificerede lærerkræfter, gode fysiske rammer og et økonomisk råderum, der giver de fornødne handlemuligheder i forhold til prioriteringen af den samlede ressourceanvendelse.

Udover bestemmelser om styring, finansiering mv., tilsyn og bestyrelsesansvar og -opgaver indeholder lovforslaget bl.a. bestemmelser om oprettelse, nedlæggelse, sammenlægning mv. af institutioner og tilhørende skoler, institutionsvedtægternes indhold, institutionens interne rådgivende organer, elevernes forsørgelsesgrundlag, institutionsregnskaber og revision heraf, kapacitetsstyring og administrative samarbejder.

Det bemærkes i øvrigt overordnet, at den behandling af personoplysninger, som efter lovforslaget vil være nødvendig i relation til den foreslåede forberedende grunduddannelse, i alle henseender, vil ske i overensstemmelse med gældende persondatalovgivning og god databehandlingsskik, herunder kravet om, at data skal være relevante og begrænsede til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, der behandles, og ikke opbevares længere end strengt nødvendigt. Personoplysninger vil således blive behandlet på en måde, der sikrer dels tilstrækkelig sikkerhed og fortrolighed, dels at de registrerede har ret til at få berigtiget og slettet oplysninger om sig selv i overensstemmelse med persondatalovgivningens regler herom, og endelig at behandlingen af persondata kun sker hvor og så længe behandling af persondata er relevant og nødvendig for opgaven. Data vil efter lovforslaget ikke kunne overføres fra institution til institution i forbindelse med skift i forløb, uden at den registrerede er orienteret og meddeler samtykke hertil. Når den registrerede fylder 30 år, vil data i Ungedatabasen automatisk enten blive slettet og/eller anonymiseret. Data vil fortsat kunne anvendes til videnskabeligt og statistisk brug og arkivformål.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Statsligt selvejende institutioner for forberedende grunduddannelse

2.1.1. Gældende ret

Det fremgår af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, at en række eksisterende forberedende tilbud og uddannelser omlægges og erstattes med forberedende grunduddannelse. Det drejer sig om produktionsskoletilbud, kombineret ungdomsuddannelse og erhvervsgrunduddannelsen, som efter den politiske aftale nedlægges og erstattes af den nye uddannelse. Derudover drejer det sig om almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, som for målgruppen erstattes af den nye uddannelse, men i øvrigt opretholdes for øvrige målgrupper.

De nævnte eksisterende uddannelsesstilbud udbydes bl.a. af selvejende institutioner, som reguleres af institutionslove, der fastlægger rammerne for den interne såvel som den statslige styring af institutionernes økonomiske og administrative forhold.

Institutioner, som udbyder almen voksenuddannelse, jf. lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i uddannelsen til hf-eksamen og i uddannelsen til almen studentereksamen (avu-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 926 af 3. juli 2017, samt forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, jf. lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, jf. lovbekendtgørelse nr. 96 af 26. januar 2017, hvilket vil sige voksenuddannelsescentre (VUC), er i institutionsmæssig henseende reguleret i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr.

Institutioner, som udbyder produktionsskoletilbud, hvilket primært vil sige produktionsskoler, er i institutionsmæssig henseende reguleret i lov om produktionsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 97 af 26. januar 2017. Lov om produktionsskoler er således ud over at være en indholdslov i henseende til uddannelsens indhold, mål mv. også en institutionslov.

Uddannelsestilbuddene kombineret ungdomsuddannelse og erhvervsgrunduddannelse har ikke en særskilt institutionel forankring og dermed heller ikke egne institutionslove. Kombineret ungdomsuddannelse udbydes af flere skoler og institutioner i et samarbejde, herunder bl.a. VUC og produktionsskoler, idet en af skolerne i samarbejdet er såkaldt tovholder med et overordnet ansvar for at tilrettelægge elevens uddannelsesforløb. Erhvervsgrunduddannelse er en kommunalt forankret uddannelse, som bliver til i et samspil mellem kommuner, forskellige uddannelsesinstitutioner og virksomheder. Kommunerne kan efter nærmere aftale overlade tilrettelæggelsen af en erhvervsgrunduddannelse til en erhvervsskole eller produktionsskole.

På den anførte baggrund vil der ikke, med mindre særlige forhold gør sig gældende, blive henvist til disse uddannelsestyper i beskrivelsen af, hvad der efter eksisterende regler institutionsmæssigt gælder for de eksisterende forberedende tilbud og uddannelser, som foreslås omlagt og erstattet med forberedende grunduddannelse. Beskrivelsen af gældende institutionsret vil således være baseret på lov om produktionsskoler samt lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

De to eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsestilbud, der foreslås integreret i forberedende grunduddannelse, indeholder begge bestemmelser om institutionernes styrelse, herunder i form af regulering i en institutionsvedtægt, hvortil der gælder en række krav.

De nærmere bestemmelser herom fremgår af kapitel 2 om godkendelse, drift og tilsyn i lov om produktionsskoler samt af kapitel 1 og 2 om lovens anvendelsesområder henholdsvis institutionernes oprettelse og nedlæggelse i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Produktionsskoler etableres som selvejende institutioner med vedtægter, der godkendes af en eller flere kommunalbestyrelser, mens institutioner efter lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. oprettes og godkendes af undervisningsministeren som selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, hvis styrelse reguleres i en vedtægt, som institutionens bestyrelse fastsætter, og som godkendes af undervisningsministeren.

De eksisterende institutionslove giver endvidere institutionerne mulighed for at varetage administrative opgaver for andre uddannelsesinstitutioner efter nærmere aftale herom. De nærmere bestemmelser herom fremgår af § 2 a og § 20 i lov om produktionsskoler samt af §§ 13-15 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

2.1.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, at den foreslåede forberedende grunduddannelse skal udbydes af institutioner for forberedende grunduddannelse og de tilhørende skoler, som organiseres i statsligt selvejende institutioner.

Det fremgår endvidere af den politiske aftale, at det under hensyn til at sikre fleksibilitet og lokale løsninger bliver muligt for institutionen at varetage undervisning for andre lignende uddannelser.

Det foreslås på denne baggrund, at lov om institutioner for forberedende grunduddannelse omfatter institutioner og tilhørende skoler (undervisningssteder) for forberedende grunduddannelse, der af undervisningsministeren godkendes til at udbyde og varetage forberedende grunduddannelse som selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning.

Det foreslås endvidere, at institutionernes styrelse reguleres i en vedtægt, hvortil der vil gælde en række krav baseret på en standardvedtægt, jf. nedenfor.

Det foreslås endelig, at institutionerne efter nærmere aftale skal kunne varetage administrative opgaver for andre institutioner for forberedende grunduddannelse samt en række andre selvejende institutioner.

Lovforslaget bygger på den selvejemodel, som har været anvendt på undervisningsområdet i en længere årrække, og som er baseret på decentralt ansvar og på at fremme og understøtte engagement og medansvar på uddannelsesinstitutionerne.

Det er hensigten, at det selvejebaserede styringssystem skal sikre, dels at de politisk fastlagte mål for forberedende grunduddannelse opfyldes, dels at uddannelsens kvalitet fastholdes og udvikles. De foreslåede institutioner for forberedende grunduddannelse har en central rolle i indfrielsen af disse mål.

Styringen af de foreslåede institutioner for forberedende grunduddannelse sker såvel gennem fastlæggelse af faglige mål og krav til uddannelsernes indhold og kvalitet som ved at sikre gode rammer for institutionernes virksomhed, herunder for bestyrelsernes arbejde, institutionernes ledelse og opgavevaretagelsen i øvrigt og ved at sørge for en hensigtsmæssig infrastruktur af fagligt og økonomisk bæredygtige institutioner med et udbud af forberedende undervisningstilbud, som imødekommer landsdækkende, regionale og lokale behov.

Efter lovforslaget vil institutionens vedtægt, som godkendes af undervisningsministeren, være det grundlæggende styringsredskab for institutionens bestyrelse og danne grundlag for organiseringen af institutionen.

Der lægges op til, at undervisningsministeren udarbejder en standardvedtægt. Udgangspunktet for udarbejdelsen af standardvedtægten vil være, at den skal indeholde en regulering af de forhold, som det efter loven er nødvendigt at fastlægge fælles regler for, mens den enkelte institution i øvrigt vil have frihed til at fastsætte sin organisering mv. i vedtægten. Standardvedtægten vil i hovedtræk indeholde krav om, at der fastsættes bestemmelser om navn, hjemsted, formål og placering af tilhørende skoler (undervisningssteder), at der fastsættes bestemmelser om bestyrelsens sammensætning samt at der fastsættes bestemmelser om bestyrelsens opgaver. Herudover er det hensigten, at standardvedtægten vil indeholde bestemmelser om bestyrelsens ansvar, bestyrelsens funktionsperiode mv., interne rådgivende organer på institutionen, tegningsret, regnskab og revision, formueopgørelse ved institutionens ophør og krav til kvalificeret flertal f.eks. ved forslag om nedlæggelse.

Efter det foreslåede vil institutionerne være uafhængige og virke inden for den offentlige forvaltning. Forvaltningsloven, offentlighedsloven, ombudsmandsloven m.v. vil med det foreslåede finde anvendelse på institutionernes virke.

Den foreslåede mulighed, hvorefter institutionerne kan organisere sig i fælles samarbejder med andre selvejende uddannelsesinstitutioner om løsningen af administrative opgaver, tilsigter at realisere synergi- og samdriftsfordele. Det gælder i forhold til opgaver som fx lønadministration, IT og indkøb, hvor etableringen af samarbejder også kan styrke det faglige miljø om opgaveløsningen og medvirke til professionalisering af kompetencer. Det foreslåede vil samtidig indebære, at institutionen efter aftale vil kunne varetage undervisning for de i øvrigt omfattede institutioner med henblik på at sikre, at andre uddannelsesstilbud kan opretholdes i et område, herunder at sådanne aftaler med andre institutioner i særlige tilfælde omfatte lån af lærere og lokaler. Det vil være en forudsætning, at sådanne aftaler alene har et omfang, som indebærer, at undervisningen på de tre uddannelsesspor på forberedende grunduddannelse reelt forbliver på institutionens tilhørende skoler, og at der fortsat findes et inkluderende læringsmiljø herpå.

Der henvises til lovforslagets §§ 1-3 og bemærkningerne hertil.

2.2. Institutioners oprettelse, struktur, ledelse, rådgivende organer mv.

2.2.1. Gældende ret

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsesstilbud, der foreslås integreret i forberedende grunduddannelse, indeholder bestemmelser om institutioners oprettelse, nedlæggelse, sammenlægning mv.

De nærmere bestemmelser herom fremgår af kapitel 2 om godkendelse, drift og tilsyn i lov om produktionsskoler samt af kapitel 2 om institutionernes oprettelse og nedlæggelse i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Der fremgår af lov om produktionsskoler, at disse etableres på baggrund af en vedtægt, der godkendes af en eller flere kommunalbestyrelser. Efter lov om produktionsskoler kan godkendelsen af en produktionsskoles vedtægter tilbagekaldes, såfremt der ikke længere er behov for skolen, ligesom det fremgår, at vedtægterne skal indeholde bestemmelser om, hvad der skal foretages ved skolens ophør, herunder at eventuelle overskydende midler skal anvendes til beslægtede formål efter kommunalbestyrelsens godkendelse. Lov om produktionsskoler indeholder ikke specifikke bestemmelser om kompetencen i forhold til sammenlægning af skoler.

Af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. fremgår, at det er undervisningsministeren, som opretter nye institutioner samt nedlægger eksisterende institutioner ud fra en behovsvurdering. Med hensyn til sammenlægning kan undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen for en eller flere af de omfattede institutioner godkende, at to eller flere af institutionerne sammenlægges til én institution, som godkendes til at udbyde uddannelser efter en eller flere love. Reglerne om uddannelserne og tilskud til uddannelserne følger reglerne i de pågældende uddannelseslove. Undervisningsministeren beslutter endvidere, efter hvilken institutionslov den sammenlagte institution godkendes. Ved sammenlægningen opløses institutionerne uden likvidation ved overdragelse af deres aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til den fortsættende institution.

2.2.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.2.2.1. Etablering af nye institutioner for forberedende grunduddannelse

Det fremgår af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, at undervisningsministeren efter en lokal proces opretter de nye institutioner, herunder at der skal oprettes i omegnen af 90 tilhørende skoler (undervisningssteder), som organiseres i institutioner, der antalmæssigt skal udgøre op imod en tredjedel af det samlede antal tilhørende skoler. Aftalen indeholder samtidig en forventning om, at den lokale proces tager udgangspunkt i én tilhørende skole pr. kommune, dog således at der vil kunne være flere i større kommuner og ingen i kommuner med et utilstrækkeligt elevgrundlag.

Det fremgår endvidere af den politiske aftale, at virksomhedsoverdragelsesloven skal sættes i kraft for de ansatte på de eksisterende institutioner, som skal afgive opgaver til de nye institutioner for forberedende grunduddannelse.

Efter lovforslaget er det hensigten, at forankringen af den lokale proces skal sikres ved, at kommunerne inddrager de eksisterende institutioner for det forberedende område samt institutioner, der udbyder ungdomsuddannelser og stiller konkrete forslag vedrørende dækningsområder for de nye institutioner og tilhørende skoler, deres antal og placering. Det er i denne henseende hensigten, at kommunerne kan komme med forslag til dækningsområder, antal institutioner og tilhørende skoler samt placering heraf.

Det foreslås samtidig, at undervisningsministeren derefter opretter institutioner for forberedende grunduddannelse på baggrund af de indkomne forslag. Det bemærkes i denne henseende, at det er intentionen, at produktionsskolerne nedlægges, og at der både herfra og fra VUC'er m.fl. overdrages passiver, aktiver, rettigheder og forpligtelser i et nærmere bestemt omfang på baggrund af aktiviteten, der fremadrettes varetages af de nye institutioner for forberedende grunduddannelse.

Det er centralt for elevernes mulighed for at påbegynde og gennemføre forberedende grunduddannelse, at institutionerne og de tilhørende skoler er placeret geografisk tæt på eleven. Den foreslåede beslutningstagen om fokus på en lokal proces med forslag til placering af institutioner og tilhørende skoler tilsigter derfor at sikre en geografisk dækning af institutioner og tilhørende skoler, som i udgangspunktet ikke vil være ringere end dækningen af de eksisterende produktionsskoletilbud under hensyn til bl.a. de lokale transportforhold og den konkrete afstand mellem bopæl og undervisningssted.

Det er dog samtidig hensigten, at hensynet til en bred geografisk dækning vil skulle afvejes over for hensynet til opfyldelse af de krav, som stilles til de nye institutioner og tilhørende skoler for forberedende grunduddannelse. Det vurderes vigtigt at sikre, at institutionerne hverken får for få elever til at kunne sikre fleksibilitet i uddannelsen og et fagligt bæredygtigt niveau eller for mange elever til, at målgruppen føler sig trygge. Ideelt set skal de lokale forslag således tilstræbe en balance mellem nærhed på den ene side og på den anden side faglig stabilitet og økonomisk bæredygtighed, som bl.a. tager højde for, at de tilhørende skoler i udgangspunktet skal indeholde alle tre undervisningsspor på forberedende grunduddannelse, og at der skal være et tilstrækkeligt elevgrundlag til at kunne sikre holdfællesskabet på uddannelsens forskellige undervisningsniveauer.

Efter lovforslaget vil der blive lagt vægt på, at de lokale forslag til placering af institutioner med tilhørende skoler tager udgangspunkt i de eksisterende bygninger fra produktionsskoler, VUC m.fl. Et undervisningssted vil kunne være placeret på flere matrikler, idet det klare udgangspunkt for hver enkelt elev skal være, at al undervisning modtages på én matrikel.

Det er hensigten, at et en tilhørende skole efter en overgangsperiode på fire år skal kunne opleves som et sammenhængende fagligt/pædagogisk skolemiljø, hvor eleverne kan deltage i fællesaktiviteter m.v. sammen. Af hensyn til både skolemiljøet og en samling af uddannelseselementer på hver tilhørende skole skal der efter overgangsperioden således være en passende afstand mellem matriklerne.

Efter lovforslaget vil der blive lagt vægt på, at de lokale forslag til placering af institutioner og tilhørende skoler tager udgangspunkt i, at det bliver muligt for eleverne fra de forskellige matrikler at deltage i fx fællesaktiviteter sammen, og at en elev ikke får meget længere til sit uddannelsessted ved et evt. skifte af uddannelsesspor inden for forberedende grunduddannelse. Der er dog ikke med det foreslåede indlagt et specifikt afstandskriterium.

Undervisningsministeren vil efter lovforslaget i særlige tilfælde, herunder for yderområder, have mulighed for at godkende institutioner og skoler, som ikke imødekommer de nævnte forudsætninger, hvis

det godtgøres, at institutionen vil udgøre et samlet og bæredygtigt fagligt miljø med de nødvendige muligheder for, at eleverne kan skifte uddannelsesspor inden for forberedende grunduddannelse mv.

Det er hensigten, at hver institution tildeles et geografisk dækningsområde bestående af et antal kommuner. Efter lovforslaget vil institutionen have en udbudspligt i sit dækningsområde samt pligt til at optage alle målgruppevurderede elever med bopæl i dækningsområdet, idet elever dog vil kunne ønske en anden institution.

Det er hensigten, at antallet og størrelsen af institutioner skal muliggøre en effektiv drift, en faglig bredde, økonomisk bæredygtighed og samtidig et dækningsområde med et rimeligt antal kommuner, hvorfra der kan henvises elever.

Det foreslås i overensstemmelse med den politiske aftale, at de pligter og rettigheder, der følger af lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse (virksomhedsoverdragelsesloven) skal finde tilsvarende anvendelse for de ansatte på de eksisterende institutioner, som skal virksomhedsoverdrages til de nye institutioner for forberedende grunduddannelse. Det foreslåede vil indebære, at de nye institutioner for forberedende grunduddannelse skal tilbyde lærere, som kommer fra de afgivende institutioner ansættelse.

Der foreslås endvidere etableret en overgangsordning for påbegyndte forløb, således at de nye institutioner for forberedende grunduddannelse skal tilbyde elever, der er i gang med et forløb på en afgivende institution, at de kan færdiggøre deres uddannelse hos dem.

Det bemærkes afslutningsvis, at der i overensstemmelse med den politiske aftale i nødvendigt omfang vil kunne udpeges en opmand, som kan bidrage til den lokale proces. Opmanden vil kunne inddrages i den lokale proces efter anmodning fra kommunerne. Opmanden vil i givet fald afrapportere om sin inddragelse til undervisningsministeren. Opmanden udpeges efter drøftelse med aftalepartierne.

Der henvises til lovforslagets §§ 58-63 og bemærkningerne hertil.

2.2.2.2. Efterfølgende oprettelse, nedlæggelse, sammenlægning af institutioner m.v.

Det følger af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, at undervisningsministeren også efter den under afsnit 2.2.2.1 omtalte lokale proces med den første etablering af de nye institutioner for forberedende grunduddannelse skal kunne oprette, nedlægge og sammenlægge institutioner for forberedende grunduddannelse og skoler, herunder ved at godkende institutionernes vedtægter.

Der lægges på den anførte baggrund med lovforslaget op til at medtage bestemmelser om oprettelse, nedlæggelse, sammenlægning af institutioner og skoler mv. svarende til de tilsvarende bestemmelser i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslåede vil grundlæggende indebære, at undervisningsministeren vil kunne oprette nye statslige selvejende institutioner for forberedende grunduddannelse, herunder skoler, hvis disse indgår som et hensigtsmæssigt led i opfyldelsen af konstaterede eller forventede behov. Det foreslåede medfører endvidere, at det er ministeren, der fastsætter den nye institutions vedtægt samt godkender senere ændringer.

Dernæst indebærer det foreslåede, at undervisningsministeren vil kunne nedlægge en institution eller skole, hvis der ikke længere er behov for den, fx som følge af en nedgang i aktivitet eller ændringer i demografi, eller hvis institutionen eller skolen på grund af sine økonomiske forhold skønnes uegnet til at fortsætte.

Herudover indeholder det foreslåede bl.a. bestemmelser om en institutions formue ved ophør af en sammenlagt institution eller skole, om spaltning af institutioner, om sammenlægning med andre uddan-

nellesinstitutioner til én samlet institution, herunder efter hvilken institutionslov den sammenlagte institution får sin institutionsgodkendelse, samt bestemmelser om at der ved sammenlægning eller spaltning ikke sker indskrænkninger i bestående rettigheder, og at sammenlægning og spaltning efter kan gennemføres uden eventuelle kreditorers samtykke.

Der henvises til lovforslagets §§ 4-10 og bemærkningerne hertil.

2.2.2.3. Institutionernes ledelse, organisering, rådgivende organer m.v.

Det fremgår af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, at der for hver institution for forberedende grunduddannelse skal være én bestyrelse og én øverste leder. Det fremgår samtidig af aftalen, at der skal være pædagogisk ledelse på alle skoler. Det fremgår derudover, at det er institutionen og ikke skolerne, som ansætter medarbejderne.

Det fremgår endvidere af den politiske aftale, at bestyrelsen kan beslutte at yde vederlag til medlemmerne af bestyrelsen, herunder til medlemmer uden stemmeret, efter tilsvarende regler og niveauer, som i dag gælder for bestyrelser på voksenuddannelsescentre.

Det fremgår derudover af den politiske aftale, at eleverne på forberedende grunduddannelse har ret til at få indflydelse på deres uddannelse og deres skole gennem et elevråd, som skal virke på demokratisk vis.

På den anførte baggrund tilsigtes det med lovforslaget at sikre, at institutioner for forberedende grunduddannelse får professionelle bestyrelser, hvis medlemmer har tilknytning til den enkelte institutions lokale område. Bestyrelsesmedlemmerne skal samlet set have kvalifikationer, der kan bidrage til at fremme den enkelte institutions aktuelle og fremadrettede virkefelt, herunder en grundlæggende indsigt i regnskab og økonomi og erfaring fra relevante ungdomsuddannelser og arbejdsmarkedet for ufaglært beskæftigelse samt med uddannelsesudvikling, kvalitetssikring, ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber.

Det foreslås, at den enkelte institutions bestyrelse skal bestå af 7-11 medlemmer, som udpeges af kommunerne i institutionens dækningsområder, de lokale arbejdsmarkedsorganisationer og erhvervs-skolesektoren. Hertil foreslås, at der af og blandt institutionens medarbejdere udpeges medlemmer til bestyrelsen efter nærmere regler.

Det foreslås, at funktionsperioden for bestyrelsen er fire år og normalt følger valgperioden for kommuner.

Efter det foreslåede vil bestyrelsen have den overordnede ledelse af institutionen. Bestyrelsen fastsætter en forretningsorden for sit virke ansætter og afskediger institutionens ledere og godkender ansættelse og afskedigelse af institutionens øvrige personale.

Efter lovforslaget er bestyrelsen ansvarlig over for undervisningsministeren for institutionens drift, herunder for forvaltningen af de statslige tilskud. Der foreslås hertil bestemmelser, hvorefter undervisningsministeren kan træffe foranstaltninger, hvis bestyrelsen ikke efterkommer påbud fra undervisningsministeren, eller hvis bestyrelsen ved sine dispositioner bringer institutionens videreførelse i fare.

Efter lovforslaget vil institutionens leder have den daglige ledelse af institutionen og være ansvarlig for institutionens virksomhed over for institutionens bestyrelse. Det foreslås endvidere, at hver skole skal have en pædagogisk leder. Der lægges i overensstemmelse med den politiske aftale op til, at bestyrelsen kan beslutte at yde vederlag til medlemmerne af bestyrelsen. Det forudsættes med det foreslåede, at den daglige ledelse varetages af lederen inden for de rammer, som bestyrelsen har fastsat.

Der lægges derudover op til, at der på institutioner for forberedende grunduddannelse kan etableres et elevråd.

Den foreslåede ledelsesstruktur på forberedende grunduddannelse tilsigter at understøtte visionen og strategien med de nye institutioner for forberedende grunduddannelse samt afspejle institutionens særlige kendetegn og institutionens behov.

Institutionerne skal efter det foreslåede have en delcentral struktur med flere skoler (undervisningssteder) og skal samtidig sikre en overordnet strategisk udvikling baseret på de uddannelsespolitiske målsætninger, herunder i forhold til lokale erhvervsliv og arbejdsmarked. Dette forudsætter en enstrengt ledelsesstruktur med ét bestyrelsesniveau, som kan stå for og varetage en effektiv og professionel ledelse.

Ledelsen skal med det foreslåede skabe åbenhed og gennemsigtighed og sikre, at strategi og politiske visioner for forberedende grunduddannelse implementeres. Bestyrelsesmedlemmerne skal derfor efter det foreslåede kunne bidrage til at fremme institutionens strategiske virke med deres erfaring og faglige indsigt i uddannelse og i arbejdsmarkedets behov for de forberedende tilbud. Det indebærer bl.a., at bestyrelsens tilrettelæggelse af institutionens organisation skal ske under hensyntagen til at sikre den lokale dækning af uddannelsen, overgang til ungdomsuddannelser og beskæftigelse for herved at bidrage til den lokale vækst og udvikling af erhverv og professioner, herunder i landdistrikter og yderområder, samt bidrage til opfyldelse af aftalens uddannelsesmålsætninger.

Det vurderes hensigtsmæssigt at sikre bestyrelserne vide rammer til at opfylde de omtalte forpligtelser, herunder at give dem mulighed for at afstemme den enkelte institutions organisation efter dens særlige behov i det lokalområde, hvor den hører hjemme. I lovforslaget begrænser de generelle og formelle krav til en institutions organisering sig derfor til bestemmelser om organisering i skoler (udbudssteder), bestyrelsens sammensætning og udpegning og om ledelsen på institutionen. Hovedparten af de interne institutionelle forhold på den enkelte institution tilsigtes således med det foreslåede at kunne tilgodeses gennem udformningen af vedtægten samt en forretningsorden for bestyrelsens virke.

Der henvises til lovforslagets §§ 11-25 og bemærkningerne hertil.

2.3. Tilskud til institutioner m.v.

2.3.1. Gældende ret

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsestilbud, der foreslås nedlagt eller omlagt i medfør af etablering af forberedende grunduddannelse, indeholder bestemmelser om statslige tilskud til institutionerne drift mv. De nærmere bestemmelser herom fremgår af kapitel 3 i lov om produktionsskoler samt af kapitel 5 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

I lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. er taxametersystemet den bærende bevillingsmodel til fordeling af statslige tilskud, idet taxameterstyringen dog er suppleret med en række andre styringsredskaber i form af grundtilskud, målrettede forsøgs- og udviklingsmidler, flerårsaftalemodeller etc. Taxameterstyring indebærer grundlæggende, at der inden for statens samlede økonomiske ramme til uddannelsesformål, der er bestemt af en række overordnede udgiftspolitiske prioriteringer, fordeles aktivitetsafhængige bevillinger til de enkelte uddannelsesinstitutioner. Bevillingerne ydes som bloktilskud, som institutionerne frit kan disponere over inden for rammerne af gældende bevillingsforudsætninger, herunder de flerårige investeringsrammer, og dispositionsregler og i overensstemmelse med de formål, som er fastsat for de enkelte uddannelser og institutioner. De statslige tilskud ydes i henhold til takster, som fastsættes på de årlige finanslove. Hertil kommer, at kommunerne kan yde tilskud til institutionerne til anlægsudgifter ved etablering eller senere udbygning, men ikke til driftsudgifter eller lån til drifts- og anlægsudgifter.

Efter lov om produktionsskoler anvendes en bevillings- og finansieringsmodel, som er baseret på, at produktionsskolerne fra kommunalbestyrelsen skal modtage et årligt beløb i grundtilskud, hvis størrelse fastsættes på de årlige finanslove. Derudover yder staten taxametertilskud til drift og undervisningsudgifter samt et tillægstaxameter til forskellige aktiviteter. Statens tilskud hertil ydes på baggrund af den faktisk afholdte aktivitet. Staten yder endvidere et aktivitetsbestemt bygningstaxameter, ligesom staten finansierer skoleydelse til produktionsskoledeleger, der er berettigede hertil, baseret på skolernes faktisk afholdte udgifter hertil. Endelige modtager produktionsskolerne fra staten et igangsættelsestilskud, der skal sikre bedre udslusning af eleverne til de øvrige uddannelsessektorer og til erhvervslivet. Igangsættelsestilskuddet ydes dels som et fast grundbeløb pr. skole, dels som et aktivitetsbestemt beløb på baggrund af aktiviteten i tilskudsgrundlagsåret.

§§ 13 og 13 a i lov om produktionsskoler indeholder bestemmelser om kommunale bidrag i relation til produktionsskolernes aktivitet. Det fremgår, at den enkelte tilskudsudløsende deltageres hjemstedskommune betaler bidrag til staten pr. årselev med et beløb, hvis størrelse fastsættes på de årlige finanslove, for aktiviteten i det finansår, som finansloven vedrører. Ved hjemstedskommune forstås den kommune, i hvilken deltageren ifølge CPR havde bopæl den 5. september i kalenderåret forud for det finansår, hvor aktiviteten afholdes. Bestemmelserne indeholder endvidere retningslinjer for opgørelse, beregning, indberetning af årselever og af de kommunale bidrag samt regler om mellemkommunal refusion i tilfælde, hvor en deltager indgår i folketallet i en anden kommune på afregningstidspunktet. Bidraget kompenseres kommunerne for ved bloktilskudsberegningen.

Lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. indeholder ikke bestemmelser om kommunale bidrag.

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsestilbud, der foreslås nedlagt eller om-lagt i medfør af etablering af forberedende grunduddannelse, indeholder bestemmelser om regnskab og revision. De nærmere bestemmelser herom fremgår af § 15 i lov om produktionsskoler samt af §§ 42 og 43 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. I begge henseender fastlægger bestemmelserne regnskabsåret til kalenderåret og indeholder nærmere krav om udarbejdelse af årsregnskab og procedurer herfor, om inddragelse af institutionens bestyrelse og institutionens leder samt om revisionspligt- og procedurer.

§§ 44 og 44 a i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. indeholder bestemmelser om tilskud til specialpædagogisk bistand, hvorefter undervisningsministeren i en række tilfælde kan yde særlige tilskud til institutionernes udgifter til elever med behov for specialpædagogisk bistand, herunder fastsætte regler om administration og procedurer i relation til disse tilskud.

Lov om produktionsskoler indeholder ikke bestemmelser om tilskud til specialpædagogisk bistand.

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsestilbud, der foreslås nedlagt eller om-lagt i medfør af etablering af forberedende grunduddannelse, indeholder bestemmelser om tilskud til forsøgs- og udviklingsarbejder (forsøgsbestemmelser). Efter § 21 i lov om produktionsskoler kan undervisningsministeren yde tilskud til forsøgs- og udviklingsarbejder samt til konsulentvirksomhed samt fastsætte nærmere regler herom, herunder om regnskab og revision. Efter § 31 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. kan undervisningsministeren yde tilskud til udviklings- og forsøgsvirksomhed eller til andre særlige formål samt til iværksættelse af nye uddannelser ved institutionerne.

2.3.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.3.2.1. Generelt om tilskud og finansiering

Det fremgår af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, at finansieringsmodellen for forberedende grunduddannelse skal være baseret på centralt fastsatte takster og tilskud til institutionerne med sigte på at sikre et ensartet tilskudsniveau på tværs af landet.

Det fremgår endvidere af den politiske aftale, at der ydes ét fast grundtilskud pr. institution samt grundtilskud til de øvrige skoler. Det fremgår samtidig, at grundtilskuddene samlet set forventes at udgøre ca. 15 pct. af institutionernes samlede tilskud. Taksten fastsættes på de årlige finanslove.

Det fremgår derudover af den politiske aftale, at der skal indføres et udslusningstaxameter til at belønne institutionerne i forhold til at få de unge videre i ungdomsuddannelse eller beskæftigelse.

Der lægges på den anførte baggrund med lovforslaget op til, at bestemmelserne om tilskud til institutioner og tilhørende skoler for forberedende grunduddannelse altovervejede kommer til at svare til de gældende regler i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Den generelle målsætning om effektiv institutionsdrift tilsigtes således også i regi af de nye institutioner for forberedende grunduddannelse primært understøttet af taxametersystemet. Der vil herved være et samspil med selvejet og bloktilskudsprincippet, som giver institutionerne økonomisk dispositionsfrihed og et selvstændigt økonomisk ansvar og dermed skaber incitament for institutionerne til at anvende ressourcerne optimalt. Som nævnt udgør taxametersystemet et afgørende element i den decentralisering af beslutningskompetence til de enkelte uddannelsesinstitutioner, som er intentionen bag indførelsen af selvejet.

Den konkrete finansieringsmodel vil i overensstemmelse med den politiske aftale blive udformet således, at der gennem kombinationen af institutionstilskud (grundtilskud) og elevtalsafhængige taxamertilskud til dækning af de direkte undervisningsudgifter, lokalforsyningsudgifter og administrative fællesudgifter er mulighed for, at de lokale institutioner samt lokale afdelinger af institutioner, som ligger uden for de store byer, har en økonomi, der sikrer et passende bredt fagligt udbud i overensstemmelse med de uddannelsesmæssige intentioner og målsætninger.

Der foreslås i overensstemmelse med den politiske aftale fastsat et udslusningstaxameter, der skal sikre bedre udslusning af eleverne til de øvrige uddannelsessektorer og til arbejdsmarkedet.

Det vil blive overvejet, om og i hvilket omfang der vil være behov for, at der på de nye institutioner etableres følgegrupper eller lignende, som sammen med Undervisningsministeriet kan drøfte datagrundlag, særlige problemstillinger og forslag til aktivitetsopgørelser samt analyser af de økonomiske konsekvenser af omlægningerne på de enkelte institutioner med tilhørende overgangsordninger, som kan sikre en hensigtsmæssig udligning i overgangsperioden.

Den enkelte institutions bestyrelse vil over for undervisningsministeren få ansvaret for at sikre, at vilkår for udmeldte tilskud overholdes og for at varetage den almindelige drift.

Efter forslaget vil institutionerne endvidere have mulighed for at skabe indtægter fra salg af varer og tjenesteydelser, som eleverne har produceret, på vilkår, der ikke giver private udbydere urimelig konkurrence, ligesom institutionen vil kunne udbyde undervisning og anden aktivitet, som ligger i naturlig forlængelse af deres virksomhed, som indtægtsdækket virksomhed. Dette svarer til, hvad der gælder for produktionsskolerne i dag. Institutionerne vil i den forbindelse være omfattet af regler i budgetvejledningen m.v.

Der henvises til lovforslagets §§ 26-37 samt bemærkningerne hertil.

2.3.2.2. Kommunale bidrag

Det fremgår af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, at kommunerne skal yde bidrag til staten, herunder at den samlede finansiering indebærer, at kommunerne afholder ca. 65 pct. af de faktisk afholdte udgifter til forberedende grunduddannelse, mens staten afholder de resterende ca. 35 pct.

Der lægges på den anførte baggrund i lovforslaget op til at medtage bestemmelser svarende til § 13 og § 13 a i lov om produktionsskoler om kommunale bidrag i relation til produktionsskolernes aktivitet, herunder definitionerne af deltagerens hjemstedskommune og afregningsdag, bestemmelser om opgørelse, beregning, indberetning af bidrag samt om mellemkommunal refusion. Det kommunale bidrag foreslås fastsat på finansloven.

Det vurderes, at en kommunal finansiering på ca. 65 pct. vil give kommunerne et entydigt incitament til at tænke helhedsorienteret i deres indsats i og med, at det er kommunerne, der dermed vil have ansvaret i relation til både dagtilbud, folkeskole og beskæftigelsesindsats. Et kommunalt ansvar vil sikre, at de unge får det bedst mulige forløb og en understøttende indsats, der gør, at den enkelte unge får en ungdomsuddannelse eller kommer i beskæftigelse og i sidste ende bliver selvforsørgende.

Bidraget bør ligge på et niveau, der vil give kommunerne et incitament til at benytte forberedende grunduddannelse til den svageste gruppe af unge uden ungdomsuddannelse. Forberedende grunduddannelses rolle må ses i et uddannelses- og beskæftigelsesrettet perspektiv, hvor skolerne fungerer som brobygning mellem grundskolen og det formelt kompetencegivende uddannelsessystem, herunder særligt erhvervsuddannelserne samt det ufaglærte arbejdsmarked.

Det foreslås som nævnt, at bidraget, på samme måde som efter de gældende bestemmelser i lov om produktionsskoler, udredes af de enkelte elevers hjemstedskommuner, dog med den anførte mulighed for mellemkommunal refusion i visse tilfælde. Herved sikres det, at kommuner, der har været særligt aktive i forhold til etableringen af institutioner for forberedende grunduddannelse, ikke kommer til at bære en uforholdsmæssig stor andel af bidragsbetalingen.

Kommunerne forudsættes som hidtil kompenseret for bidraget ved bloktilskudsberegningen.

Der henvises til lovforslagets §§ 42-44 og bemærkningerne hertil.

2.3.2.3. Regnskab og revision

Det fremgår af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, at der for hver institution for forberedende grunduddannelse skal være ét regnskab og ét budget.

Det foreslås på den anførte baggrund at der i lovforslaget medtages bestemmelser om regnskab og revision svarende til de eksisterende bestemmelser lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. Efter det foreslåede fastlægges regnskabsåret til kalenderåret, og bestemmelserne indeholder nærmere krav om udarbejdelse af årsregnskab og procedurer herfor, om inddragelse af institutionens bestyrelse og institutionens leder samt om revisionspligt- og procedurer.

Der henvises til lovforslagets §§ 38-39 samt bemærkningerne hertil.

2.3.2.4. Tilskud til særlige støtteformer

Efter den politiske aftale skal være mulighed for specialpædagogisk bistand i alle uddannelsesspor på forberedende grunduddannelse er der i lovforslaget lagt op til at medtage bestemmelser om tilskud hertil svarende til de eksisterende bestemmelser lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Den gældende ordning på det specialpædagogiske støtteområde indebærer, at uddannelsesinstitutionerne vurderer elevers behov for støtte, herunder specialpædagogisk bistand. Institutionerne er forpligtet til at yde specialpædagogisk bistand til elever med behov herfor. Uddannelsesinstitutionerne kan ansøge om tilskud til institutionens udgifter til elever med behov for specialpædagogisk bistand. Styrelsens for Undervisning og Kvalitet varetager administrationen af de specialpædagogiske støtteordninger, og træffer afgørelse om tilskud. Styrelsen træffer afgørelse om der kan ydes tilskud i forhold til elevens individuelle støttebehov i den konkrete uddannelsessituation.

Tilsvarende § 42, er også § 43, indsat for at videreføre gældende regler for administration af den specialpædagogiske støtteordning på ungdomsuddannelsesområdet. Institutionernes ansøgninger om tilskud til institutionernes udgifter til specialpædagogisk bistand skal indgives digitalt. Styrelsens meddelelser og afgørelser i forbindelse med institutioners ansøgninger om tilskud, vil endvidere ske digitalt.

Der henvises til lovforslagets §§ 40-41 samt bemærkningerne hertil.

2.3.2.5. Tilskud til udviklings- og forsøgsvirksomhed

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om tilskud til forsøgs- og udviklingsarbejder.

Henset til, at der efter den politiske aftale skal være mulighed for at gøre undtagelser for at fremme forsøgs- og udviklingsarbejder i regi af den foreslåede forberedende grunduddannelse samt henset til, at der generelt på undervisningsområdet er en omfattende tradition for at gennemføre forsøg med uddannelserne, lægges der med lovforslaget op til at medtage bestemmelser om tilskud hertil svarende til de eksisterende bestemmelser i lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Der henvises i denne henseende i øvrigt til det samtidigt fremsatte forslag til lov om forberedende grunduddannelse, hvori foreslås medtaget en egentlig forsøgsbestemmelse i relation til forberedende grunduddannelse.

Der henvises til lovforslagets § 28 og bemærkningerne hertil.

2.4. Elevernes forsørgelse

2.4.1. Gældende ret

Efter produktionsskolelovens § 17, stk. 1, modtager produktionsskoledeltagere, der udløser statstilskud, en skoleydelse fra produktionsskolen for den tid, de følger undervisningen.

Efter produktionsskolelovens § 17, stk. 2, 1. pkt., afhænger skoleydelsens størrelse af, om produktionsskoledeltageren er fyldt 18 år eller ej. For deltagere, som er fyldt 18 år, afhænger størrelsen af skoleydelsen endvidere af, om den pågældende er hjemmeboende eller udeboende.

Skoleydelsen til produktionsskoledeltagere udgør således efter produktionsskolelovens § 17, stk. 2, 1. pkt., 350 kr. pr. uge for produktionsskoledeltagere under 18 år, 350 kr. pr. uge for hjemmeboende deltagere fyldt 18 år og 1.250 kr. pr. uge for udeboende deltagere fyldt 18 år.

Efter produktionsskolelovens § 17, stk. 2, 2.-4. pkt., er de angivne beløb er fastsat i 2017-niveau og reguleres fra og med 2018 en gang årligt den 1. januar med 2 procent tillagt eller fratrækket en tilpasningsprocent for det pågældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Tilpasningsprocenten tillægges eller fratrækkes, afhængigt af om den lønudvikling, der ligger til grund for beregning af tilpasningsprocenten, er højere eller lavere end 2 procent. Reguleringen sker på grundlag af de på regulerings-tidspunktet gældende beløb. De regulerede beløb afrundes til nærmeste hele kronebeløb.

På denne baggrund udgør skoleydelsen i 2018-niveau 358 kr. pr. uge for produktionsskoledeleagere under 18 år, 358 kr. pr. uge for hjemmeboende delagere, som er fyldt 18 år, og 1.278 kr. pr. uge for udeboende delagere, som er fyldt 18 år.

Efter § 17, stk. 3, i lov om produktionsskoler fastsætter undervisningsministeren nærmere regler om skoleydelsen, herunder om, at skoleydelsen skal nedsættes forholdsmæssigt for delagere, der uden lovlig grund kommer for sent til eller udebliver fra produktionsskoleaktiviteten, ikke aktivt delagere i udfærdigelse, justering og opfyldelse af den individuelle forløbsplan eller ikke aktivt delager i praktikforløb, som efter skolens skøn bidrager til opfyldelse af forløbsplanen.

Bemyndigelsen er udnyttet i bekendtgørelse nr. 835 af 25. juni 2010 om statstilskud m.v. til produktionsskoler, som i § 13 indeholder regler om forholdsmæssig nedsættelse af skoleydelsen i en række tilfælde.

Skoleydelsen udbetales af de enkelte produktionsskoler til delagerne. Staten udbetaler refusion af skolernes udgifter til skoleydelse, jf. lovens § 10, stk. 9, på grundlag af en udgiftsopgørelse, som skolen udarbejder.

Efter § 23, stk. 2, nr. 8 og 9, i lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 269 af 21. marts 2017, udgør uddannelseshjælpen et månedligt beløb på 6.106 kr. for personer under 25 år, der ikke bor hos en eller begge forældre, og 2.631 kr. for personer under 25 år, der bor hos en eller begge forældre.

Efter § 7, stk. 4, nr. 1 og 2, i lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1037 af 30. august 2017, gives et tillæg til uddannelsessøgende, der er enlige forsørgere hhv. forsørgere og bor sammen med en uddannelsessøgende, der modtager SU, eller en person, der modtager uddannelseshjælp efter § 23 i lov om aktiv socialpolitik.

Efter § 10 b, stk. 1-2, i lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven), udgør de månedlige tillæg efter § 7, stk. 4, nr. 1 og 2, 5.753 kr. (2013-niveau) til enlige forsørgere og 2.298 kr. (2013-niveau) til samboende forsørgere.

Efter § 12, stk. 1, i lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven), reguleres de beløb, der er nævnt i bl.a. lovens § 10 b, stk. 1-2, én gang årligt den 1. januar. Efter stk. 2 reguleres beløbene med 2,0 pct. til- eller fratrækkes en tilpasningsprocent for det pågældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Tilpasningsprocenten tillægges eller fratrækkes, afhængig af om den til grund liggende lønudvikling for beregning af tilpasningsprocenten er højere eller lavere end 2 pct., jf. dog stk. 3 og 4. Efter stk. 3 anvendes ved den årlige regulering af beløbene i finansårene 2014-2021 satsreguleringsprocenten for det pågældende finansår med fradrag af en procentsats, jf. stk. 4. Efter stk. 4 udgør procentsatserne 0,3 for finansåret 2014, 0,4 for finansåret 2015 og 0,75 for finansårene 2016-2021. Efter stk. 4 sker reguleringen efter stk. 2-4 på grundlag af de på reguleringstidspunktet gældende beløbsgrænser. Det regulerede beløb afrundes til nærmeste kronebeløb.

2.4.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, at der for så vidt angår elevernes forsørgelsesgrundlag på den nye forberedende grunduddannelse skal etableres en ny type ydelse – skoleydelsen.

Det fremgår af den politiske aftale, at ydelsen til elever på 18 år og derover skal svare til niveauerne for satserne til uddannelseshjælp til uddannelsesparate. Aftaleparterne er endvidere enige om, at ydelsen til elever under 18 år skal svare til det nuværende niveau for produktionsskoleydelsen til elever under 18 år.

Det fremgår derudover af den politiske aftale, at der skal indarbejdes et forsørgertillæg som et supplement til skoleydelsen svarende til de nominelle niveauer for forsørgertillæg i SU-systemet.

Det fremgår endelig af den politiske aftale, at skoleydelsen udbetales af institutionen, at den finansieres af staten, og at der ydes kommunale bidrag på 65 pct. af skoleydelsen.

Det foreslås i overensstemmelse hermed at indføre en skoleydelse til elever på forberedende grunduddannelse, som fastsættes således, at skoleydelsen udgør 358 kr. pr. uge for deltagere under 18 år, mens skoleydelsen for deltagere, som er 18 år eller derover, udgør 621 kr. pr. uge for hjemmeboende og 1.440 kr. pr. uge for udeboende. De anførte beløb er angivet i 2017-niveau.

Det foreslås endvidere, at der ydes et tillæg på 1.405 kr. pr. uge til elever på forberedende grunduddannelse, som er enlige forsørgere, og et tillæg på 561 kr. pr. uge til ikke-enlige forsørgere. De anførte beløb er angivet i 2017-niveau.

Der foreslås i øvrigt at videreføre de øvrige bestemmelser om skoleydelsen, som findes i lov om produktionsskoler, herunder dens formål, reguleringsmekanisme og pædagogiske anvendelse. Dette sidste omfatter, at skoleydelsen skal nedsættes forholdsmæssigt for deltagere, der uden lovlig grund kommer for sent til eller udebliver fra produktionsskoleaktiviteten, ikke aktivt deltagere i udfærdigelse, justering og opfyldelse af den individuelle forløbsplan eller ikke aktivt deltager i praktikforløb, som skolen skønner bidrager til opfyldelse af forløbsplanen. Nedsættelse af skoleydelsen vil efter det foreslåede dermed indgå som et pædagogisk værktøj på forberedende grunduddannelse.

Med hensyn til refusion af institutionernes udgifter til ydelsen er det ligeledes hensigten at videreføre den eksisterende ordning, hvorefter der fra statens side udbetales refusion af skolernes udgifter til skoleydelse, jf. herved lovforslagets § 26, stk. 6.

Der henvises til lovforslagets § 45 og bemærkningerne hertil.

2.5. Tilsyn m.v.

2.5.1. Gældende ret

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsestilbud, der foreslås integreret i forberedende grunduddannelse, indeholder bestemmelser om statslige tilsyn med institutionerne. De nærmere bestemmelser herom fremgår af § 8 i lov om produktionsskoler samt af §§ 50-53 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

I begge henseender er det fastsat, at undervisningsministeren fører tilsyn med institutionerne, herunder at ministeren kan udstede påbud, hvis en institutions virksomhed ikke er i overensstemmelse med loven eller de regler eller aftaler, der er fastsat eller indgået i henhold til loven.

Bestemmelserne giver endvidere undervisningsministeren mulighed for at indhente alle oplysninger fra skolerne om undervisningen, tilskud, skoleydelse, kommunale bidrag, deltagerne, personalet, udstyret, huslejeaftaler, aftaler om ejendomskøb og andre aftaler og om skolernes drift i øvrigt til brug for fastlæggelse af tilskud, gennemgang af årsregnskaber, gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik. Ministeren kan herunder bestemme, at oplysninger skal leveres i elektronisk form.

Bestemmelserne giver endvidere undervisningsministeren mulighed for at bestemme, at institutionerne skal anvende administrative systemer fælles for institutionerne.

I lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. findes der derover bestemmelser om iværksættelse af foranstaltninger, hvis der konstateres lovovertrædelser eller forhold, der strider mod god forvaltningsskik, om tilbageholdelse, bortfald, tilbagebetaling og modreg-

ning af tilskud i en række tilfælde samt om mulighed for at pålægge bestyrelsen for en institution at indgå en indsatsaftale med undervisningsministeren, hvis det konstateres, at kvaliteten af en institutions virke er utilstrækkelig.

2.5.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job, at staten skal føre tilsyn med institutionernes drift, herunder at der skal etableres et statsligt kvalitetstilsyn, hvorved der sker en central monitorering af institutionernes opgaveløsning ift. bl.a. evalueringsresultater og de unges overgang til uddannelse og beskæftigelse.

Det fremgår endvidere af den politiske aftale, at der tilrettelægges et tilsyn, hvor Undervisningsministeriet ved Styrelsen for Undervisning og Kvalitet via årlige, landsdækkende screeninger af resultater følger kvaliteten af undervisningen på institutionerne og afrapporterer til den enkelte institution.

Der lægges med lovforslaget op til, at tilsynet med institutioner for forberedende grunduddannelse baseres på de eksisterende bestemmelser i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås således, at undervisningsministeren fører tilsyn med institutionerne, herunder at ministeren kan udstede påbud samt iværksætte foranstaltninger over for en institutions virksomhed, hvis der fx konstateres lovovertrædelser eller forhold, der strider mod god forvaltningsskik.

Det foreslås endvidere, at der skal kunne ske tilbageholdelse, bortfald, tilbagebetaling og modregning af tilskud samt være mulighed for at pålægge bestyrelsen for en institution at indgå en indsatsaftale med undervisningsministeren, hvis det konstateres, at kvaliteten af en institutions undervisning er utilstrækkelig.

Det foreslås derudover, at undervisningsministeren skal have mulighed for at indhente oplysninger fra skolerne til brug for fastlæggelse af tilskud, gennemførelse af tilsyn mv. samt mulighed for at bestemme, at institutionerne skal anvende administrative systemer fælles for institutionerne.

Formålet med det foreslåede tilsyn er at understøtte mål og retning for kvalitetsudviklingen på forberedende grunduddannelse, herunder at bidrage til at sikre en høj kvalitetsstandard på tværs af landets institutioner.

Det tilsigtes med det foreslåede at etablere et proaktivt og dialogbaseret tilsyn for forberedende grunduddannelser, som skal sikre, at metoder og tilgange fra de bedst præsterende skoler spredes til de øvrige skoler. Tilrettelæggelsen heraf vil som ved andre uddannelsesreformer ske via en palet af virkemidler, herunder bl.a. brug af læringskonsulenter, følgeforskning og kompetenceudvikling, som i et samspil skal bidrage til løbende at forbedre tilbuddets kvalitet. Det er dertil hensigten, at institutionens vurdering af de opnåede resultater skal indgå som en væsentlig del af tilsynet.

Det foreslåede tilsyn skal sikre, at institutionerne følger lovgivningen om forberedende grunduddannelse samt anden lovgivning under Undervisningsministeriet med tilknytning til institutionernes virksomhed. Tilsynet skal endvidere sikre, at elever tilbydes og modtager forsvarlig undervisning. Der vil som led i tilsynet kunne blive tale om at tilbyde institutionerne vejledning efter behov, men da dette er en naturlig del af et tilsyn, nævnes det ikke direkte i loven.

Det er gennem den foreslåede oplysningspligt for institutionerne hensigten af sikre Undervisningsministeriets mulighed for gennemfører det nødvendige materielle tilsyn med institutionerne på det ønskede kvalitetsniveau. Oplysningspligten vedrørende deltagerne omfatter også pligt til at oplyse om karakterer.

Som led i udviklingen i den elektroniske kommunikation mellem Undervisningsministeriet og institutionerne lægges der op til, at oplysningerne kan indhentes elektronisk. Det forventes, at elektroniske overførsler med tiden helt vil overflødiggøre papirbaserede indberetninger. Undervisningsministeriet ønsker generelt at overgå til digital forvaltning for at opnå en mere sikker og kvalificeret opgaveløsning.

Det bemærkes, at undervisningsministeriet ikke vil indhente flere data fra institutionerne end nødvendigt for den beskrevne opgavevaretagelse, og at kontrollen med aktivitetsoplysninger vil være forankret hos institutionernes revisorer.

Det er i øvrigt hensigten, at Undervisningsministeriet løbende vil følge op på de enkelte institutioners performance ift. bl.a. overgang til videre uddannelse eller beskæftigelse samt den politiske aftales retningssgivende mål på nationalt niveau, i de enkelte kommuner og på de enkelte institutioner samt på aktivitetsudviklingen på de tre uddannelsesspor i forberedende grunduddannelse.

Der henvises til lovforslagets § 48-54 samt bemærkningerne hertil.

2.6. Klage og andre bestemmelser

2.6.1. Gældende ret

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsesstilbud, der foreslås integreret i forberedende grunduddannelse, indeholder bestemmelser om elevers mulighed for at klage.

Lov om produktionsskoler indeholder ikke specifikke bestemmelser om klageadgang, jf. dog nedenfor om mulighed for klageafskæring. Klager over produktionsskoler afdømt og beslutninger følger således af de almindelige forvaltningsretlige regler om klage.

Af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. fremgår, at klager over en institutions afgørelser, herunder om prøver og bedømmelse af prøver, kan forelægges for undervisningsministeren, herunder at der fastsætter regler herom samt om klagefrist.

Det fremgår endvidere, at afgørelser truffet af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet om tildeling af tilskud til ekstraudgifter til elever og kursister med behov for specialpædagogisk bistand af eleven eller kursisten kan indbringes for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger efter nærmere regler herom.

I både lov om produktionsskoler og lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. findes bestemmelser, hvorefter undervisningsministeren har mulighed for at afskære klageadgang i tilfælde, hvor en styrelse under Undervisningsministeriet er bemyndiget til at udøve de beføjelser, der er tillagt ministeren.

2.6.2. Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke angivelser af, hvordan et klageregime tænkes tilrettelagt.

Det er Undervisningsministeriets opfattelse, at der i overensstemmelse med gældende ret bør være specifikke klagebestemmelser knyttet til afgørelser og beslutninger, som træffes af de foreslåede institutioner for forberedende grunduddannelse. Det er Undervisningsministeriets opfattelse, at muligheden for administrativ rekurs i forhold til afgørelser om tildeling af tilskud til institutionernes udgifter til elever og kursister med behov for specialpædagogisk bistand bør videreføres i regi af forberedende grunduddannelse, dvs. med adgang til at indbringe sager for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger efter reglerne i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Det foreslås på den anførte baggrund, at der medtages klagebestemmelser svarende til, hvad der gælder efter lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., herunder mulighed for klageafskæring i tilfælde, hvor en styrelse under Undervisningsministeriet er bemyndiget til at udøve de beføjelser, der er tillagt undervisningsministeren.

Der foreslås herudover en bestemmelse, som fastlægger rammen for undervisning og prøver uden for institutionernes tilbud, nærmere bestemt i regi af uddannelsesinstitutioner under kriminalforsorgen.

Der henvises til lovforslagets §§ 55-57 samt bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

De samlede udgifter til FGU skønnes at være ca. 2,2 mia. kr. årligt fuldt indfaset, herunder kommunale udgifter på ca. 1,4 mia. kr. og statslige udgifter på ca. 800 mio. kr. årligt fuldt indfaset. Udgifterne vedrører primært institutionsdrift og forsørgelse, etablering af en kommunal ungeindsats, it-understøttelse, støtte til elever med funktionsnedsættelse samt en række kvalitetsunderstøttende initiativer. Reformen finansieres primært af bortfald af udgifter til de eksisterende forberedende tilbud, som erstattes af FGU, og skønnes at medføre kommunale merudgifter på samlet set ca. 800 mio. kr. og statslige mindreudgifter på ca. 600 mio. kr. Den samlede offentlige udgiftsvirkning af reformen skønnes derfor at være ca. 200 mio. kr. årligt fuldt indfaset. Finansiering heraf indgår i den politiske aftale om FGU. De økonomiske konsekvenser af forslaget skal konsolideres, herunder skal de præcise økonomiske konsekvenser på kommunalt niveau drøftes med kommunerne.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Regionale konsekvenser, herunder konsekvenser for landdistrikter

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job vægter en bred geografisk dækning af skoler højt.

Fastlæggelse af placering af institutioner for forberedende grunduddannelse og tilhørende skoler skal efter lovforslaget ske efter lokale processer med forslag dertil. Den uddannelsesmæssige dækning må som udgangspunkt ikke må være ringere end dækningen af produktionsskoletilbuddet i dag under hensyn til bl.a. de lokale transportforhold og den konkrete afstand mellem bopæl, herunder evt. ungdomsbolig eller lignende, og skole, så eleverne har gode muligheder for at følge undervisningen.

Hensynet til en bred geografisk dækning skal i de lokale processer afvejes med hensynet til opfyldelse af de krav, som stilles til institutioner for forberedende grunduddannelse og tilhørende skoler. Placeringen af skolerne skal sikre en balance mellem nærhed og faglig stabilitet således, at der er et tilstrækkeligt elevgrundlag til at kunne sikre holdfællesskabet på de forskellige niveauer på de tre spor. Undtagelsesvist kan institutionerne særligt i landdistrikter efter aftale med en anden institution låne lærere og evt. også lokaler, hvis det alene har et omfang, så undervisningen på de tre spor reelt forbliver på skolen, og der fortsat findes et inkluderende læringsmiljø her.

Ifølge den politiske aftale skal undervisningsministeren i særlige tilfælde kunne godkende skoler, som ikke opfylder de krav, som stilles til institutionerne og de tilhørende skoler, herunder i landdistrikter, hvis det godtgøres, at skolen vil udgøre et samlet og bæredygtigt fagligt miljø med de nødvendige muligheder for, at eleverne kan skifte spor m.v.

Der er i den politiske aftale bevidsthed om, at den geografiske dækning af VUC-udbud, herunder særligt i landdistrikter, kan svækkes, som følge af flytning af aktivitet fra VUC til forberedende grunduddannelse.

9. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 1. februar 2018 til den 21. februar 2018 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatsamfundet, Akademikerne, AK-Samvirke, Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, Ankestyrelsen, AOF Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, Arriva, Boligselskabernes Landsforening, Bornholms Trafikselskab, B-SOSU, Børns Vilkår, Børne- og kulturchefforeningen, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), Børnerådet, C3, Centralorganisationernes Fællesudvalg, CEPOS, Cevea, Daghøjskoleforeningen, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, Danmarks Lejerforeninger, Danmarks Lærerforening, Danmarks Private Skoler – grundskoler & gymnasier, Danmarks Statistik, Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Blindesamfund, Dansk Byggeri, Dansk Center for Undervisningsmiljø, Dansk Erhverv, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Friskoleforening, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk Magisterforening, Dansk Metal, Dansk Oplysnings Forbund, Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V., Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Told- og Skatteforbund, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Advokater, Danske Erhvervsakademier, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne, Danske Forlag, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Gymnasier, Danske Handicaporganisationer, Danske HF & VUC, Danske Landbrugsskoler, Danske Professionshøjskoler, Danske Regioner, Danske Revisorer, Danske seniorer, Danske Skoleelever, Danske SOSU-skoler, Danske Underviserorganisationers Samråd, Datatilsynet, De Danske Sprogcentre, De private sociale tilbud, Den uvildige konsulentordning på handicapområdet (DUKH), Det Centrale Handicapråd, Det Kriminalpræventive Råd, Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning, DSB Regional, DSB S-tog a/s, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig, Efterskoleforeningen, Ejendomsforeningen Danmark, Erhvervsskolelederne, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Erhvervsstyrelsen, Fagligt Fælles Forbund, Finans Danmark, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Folkeligt Oplysnings Forbund, FORA, Forbundet af Offentlige Ansatte, Foreningen af danske skatteankenævn, Foreningen af Døgn og Dagtilbud for udsatte børn og unge (FADD), Foreningen af katolske skoler i Danmark, Foreningen af Kristne Friskoler, Foreningen af Lederne ved Danskuddannelser, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af tekniske og administrative tjenestemænd, Foreningen Frie Fagskoler, Foreningsfællesskabet Ligeværd, Forhandlingsfællesskabet, Forstanderkredsen for Produktionsskoler og Produktionshøjskoler, Frie Skolers Lærerforening, FSR – danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Fynbus, Gymnasiernes Bestyrelsesforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, Handelsskolernes Lærerforening, HK/Kommunal, HK/Stat, Hovedstadens Ordblindeskole, Huslejenævns- og Beboerklagenævns forening, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, Jyske Grundejerforeninger, KL, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kraka, Kriminalforsorgen, Københavns Kommune, LandboUngdom, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landselevbestyrelsen for det pædagogiske område, Landselevbestyrelsen for social- og sundhedsområdet, Landsforeningen af 10. Klasseskoler i Danmark, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere, Landsforeningen for førtidspensionister, Landsforeningen for Socialpædagoger, Landsorganisationen i Danmark, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Landssamråd for PPR-chefer, Landsskatteretten, Lederne, Ledersamrådet, Lejernes Landsorganisation i Danmark, Lilleskolerne, LOF, Lærernes Centralorganisation, Midttrafik, Moderniseringsstyrelsen, Movia, Nationalt Center for kompetenceudvikling, Netværket for kostafdelinger,

Nordjyllands trafikelskab – NT, Ordblindeforeningen, Plejefamiliernes Landsforening, Produktions-skoleforeningen, Rigsrevisionen, Rådet for Børns Læring, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU), Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Rådet for Ungdomsuddannelser, Rådet for Voksen og Efteruddannelse (VEU-Rådet), Sammenslutningen af Unge Med Handicap, Selveje Danmark, SFR Skattefaglig Forening, Sjældne Diagnoser, Skatteankestyrelsen, Skolelederforeningen, Skole og Forældre, SMVdanmark, Socialpædagogernes Landsforbund, Studievalg Danmark, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte, Sydtrafik, Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, Udbetaling Danmark, Uddannelsesforbundet, Uddannelseslederne, Uddannelsesrådet for de maritime uddannelser, Ungdomsboligrådet, Ungdomsskoleforeningen, Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening, UU Danmark, VUC Bestyrelsesforeningen, Ældreboligrådet, Ældre Sagen.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Under konsolidering	Under konsolidering
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Den foreslåede bestemmelse fastlægger de foreslåede institutioner for forberedende grunduddannelses virkeområde.

Det foreslås i *stk. 1*, at loven omfatter institutioner for forberedende grunduddannelse med tilhørende undervisningssteder (skoler), der er godkendt af undervisningsministeren til at udbyde og varetage forberedende grunduddannelse inden for et af ministeren fastsat dækningsområde.

Det foreslås i *stk. 2*, at institutionen endvidere kan gennemføre afsøgningsforløb efter lov om kommunal indsats for unge under 25 år, særlige forløb efter lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, herunder indtægtsdækket virksomhed efter bestemmelserne herfor, samt efter aftale med en skole, institution eller virksomhed, der er godkendt til at udbyde hovedforløb, jf. § 18 i lov om er-

hvervsuddannelser, medvirke til uddannelse af elever i erhvervsuddannelse baseret på forberedende grunduddannelse (FGU-baseret erhvervsuddannelse), jf. kapitel 7 c i lov om erhvervsuddannelser.

Det foreslås i *stk. 3*, at institutionen ud over det i *stk. 2, nr. 2*, omfattede kan udbyde undervisning og anden aktivitet som indtægtsdækket virksomhed.

Det foreslås i *stk. 4*, at institutionen kan afsætte produktion og tjenesteydelser på vilkår, der ikke giver private udbydere urimelig konkurrence.

Baggrunden for det foreslåede er tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at den forberedende grunduddannelse skal udbydes af institutioner og skoler for forberedende grunduddannelser, som organiseres i statsligt selvejende institutioner.

Baggrunden for det foreslåede er endvidere tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at der i produktionsgrunduddannelsen er baseret på værkstedsundervisningen, der tager sit udgangspunkt i praktisk arbejde og opgaveløsning med henblik på reel produktion og afsætning af varer og tjenesteydelser, evt. i samarbejde med virksomheder.

Det foreslåede *stk. 1* indebærer, at der vil være én samlet institution, som kan omfatte flere undervisningssteder, og som i den øvrige del af lovforslaget og bemærkningerne hertil vil blive benævnt skoler. Det foreslåede vil indebære, at der vil kunne varetages undervisning i alle dele af institutionen, herunder på den geografiske placering for institutionens hovedsæde. Det foreslåede vil indebære endvidere, at undervisningsministeren godkender institutionen til at udbyde og varetage forberedende grunduddannelse inden for et nærmere fastsat dækningsområde.

Det er hensigten, at hver institution får et geografisk dækningsområde bestående af et antal kommuner. Institutionen har en udbudspligt i dækningsområdet og en pligt til at optage alle målgruppevurderede elever med hjemsted i dækningsområdet, dog sådan at elever kan ønske en anden institution.

Det foreslåede *stk. 2* vil indebære, at institutionerne kan tilbyde afsøgningsforløb forud for optagelse på forberedende grunduddannelse samt særlige forløb efter lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov

Det foreslåede *stk. 2* vil endvidere indebære, at institutionerne forsat vil kunne udbyde den gældende uddannelsesform produktionsskolebaseret erhvervsuddannelse. Det foreslåede vil indebære, at produktionsskolebaseret erhvervsuddannelse videreføres uændret i regi af forberedende grunduddannelse under betegnelsen ”FGU-baseret erhvervsuddannelse”. Det foreslåede tilsigter at stimulere muligheden for, at elever i målgruppen for forberedende grunduddannelse opnå reelle erhvervsuddannelseskompetencer.

Det foreslåede svarer således til § 2 b i lov om produktionsskoler, hvorefter en produktionsskole i henhold til en aftale med en skole, institution eller virksomhed, der er godkendt til at udbyde det pågældende hovedforløb, jf. § 18 i lov om erhvervsuddannelser, kan medvirke til uddannelse af elever i produktionsskolebaseret erhvervsuddannelse, jf. kapitel 7 c i lov om erhvervsuddannelser.

FGU-baseret erhvervsuddannelse vil som hidtil være erhvervsuddannelse, som tilrettelægges efter modellen for Ny mesterlære. Der vil forsat være tale om en vekseluddannelse, som gennemføres delvist på en institution for forberedende grunduddannelse

FGU-baseret erhvervsuddannelse vil have samme mål og niveau som tilsvarende ”almindelige” erhvervsuddannelser, hvor praktikuddannelsen finder sted i en virksomhed, og vil skulle afsluttes med samme prøver og beviser som tilsvarende erhvervsuddannelser.

Det forudsættes, at visitationen af elever til FGU-baseret erhvervsuddannelse vil foregå i et tæt samarbejde mellem den kommunale ungeindsats, institutionen for forberedende grunduddannelse og den relevante erhvervsskole for at sikre, at eleven tilhører målgruppen. Adgang til FGU-baseret erhvervsuddannelse vil således fortsat være betinget af, at det vurderes, at eleven ikke har de faglige, personlige eller sociale forudsætninger, der er nødvendige for at gennemføre en erhvervsuddannelse med uddannelsesaftale.

FGU-baseret erhvervsuddannelse vil efter det foreslåede fortsat være hjemlet i erhvervsuddannelsesloven, og som det fremgår af ovenstående forudsættes det, at der er en samarbejdende institution for forberedende grunduddannelse. Det forudsættes i denne henseende, institutionerne indretter værkstedsteder på institutionen på en sådan måde, at de kan godkendes som praktikuddannelsessted af de faglige udvalg, jf. § 31 i lov om erhvervsuddannelser. Når en erhvervsuddannelse tilrettelægges som FGU-baseret erhvervsuddannelse, vil den samarbejdende institution for forberedende grunduddannelse således i udgangspunktet varetage opgaver og funktioner som praktikvirksomhed, jf. § 66 s i lov om erhvervsuddannelser. En eventuel praktikuddannelse i en virksomhed i uddannelsens hovedforløb finder sted på grundlag af en uddannelsesaftale mellem virksomheden og eleven om en delvis praktikuddannelse, hvis eleven skal deltage i virksomhedens produktion m.v., jf. § 66 r, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser.

Med hensyn til elevernes forsørgelsesgrundlag vil det foreslåede indebære, at erhvervsskolen efter § 66 t i lov om erhvervsuddannelser udbetaler skoleydelse til elever, der deltager i FGU-baseret erhvervsuddannelse, dog ikke til elever, der modtager anden offentlig støtte, der tilsigter at dække leveomkostninger, eller til elever, som modtager løn fra en arbejdsgiver på grundlag af en uddannelsesaftale. Det følger af den nævnte bestemmelse i lov om erhvervsuddannelser, at skoleydelsens størrelse fastsættes på de årlige finanslove.

Med hensyn til den foreslåede mulighed for at udbyde undervisning og anden aktivitet som indtægtsdækket virksomhed i såvel stk. 2 som stk. 3 vil institutioner for forberedende være omfattet af budgetvejledningens regler om indtægtsdækket virksomhed og statens selvforsikringsordning m.v. Institutionerne er omfattet af statens selvforsikring, og udgifter til finansiering af statens selvforsikring indgår i de ydede statstilskud, således at institutionerne selv afholder forsikringsudgifter på op til 1 pct. af den enkelte institutions indtægter i et finansår.

Det foreslåede stk. 4 vil indebære, at institutionerne dels vil kunne afsætte sin produktion på vilkår, der ikke giver private udbydere urimelig konkurrence, dels vil kunne udbyde undervisning og anden aktivitet som indtægtsdækket virksomhed. Med hensyn til den foreslåede mulighed for at afsætte institutionens produktion er der tale om en videreførelse af § 3 i lov om produktionsskoler, som rummer en tilsvarende udtrykkelig hjemmel til, at produktionsskoler kan afsætte varer og levere tjenesteydelser efter den foreslåede model.

Der er Undervisningsministeriets opfattelse, at skolernes og praktikcentrenes hovedformål er og bør vedblive med at være udbud af uddannelser. Det er således ikke hensigten med det foreslåede, at skoler og praktikcentre skal kunne sætte et ønske om at opfylde en kontraktlig leveringsforpligtelse over hensynet til forsvarlig uddannelse, tilvejebringelse af praktikpladser til eleverne m.v.

Som følge af tilskuddene fra staten til institutionernes samt den foreslåede skoleydelse til eleverne, jf. lovforslagets § 45, vil institutionerne som udgangspunkt kunne udøve urimelig konkurrence, når de udbyder varer og tjenesteydelser. Dette gælder navnlig, hvis der er tale om egentlig ordreproducerende virksomhed, som ellers ville være udført af en privat virksomhed.

Det er på den baggrund ministeriets opfattelse, at institutionernes produktion alene skal kunne afsættes på vilkår, der ikke er i strid med almindelige konkurrenceretlige og statsstøtteretlige regler. Efter den foreslåede bestemmelses ordlyd vil institutionernes derfor kun kunne afsætte producerede varer og le-

vere tjenesteydelser til en ikke tabsgivende pris, hvis denne forudsætning er opfyldt, og når dette har et uddannelsesmæssigt sigte. Det forudsættes herudover med det foreslåede, at praktikcentrenes omsætning fortsat er yderst begrænset i forhold til tilskuddene fra staten.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 og 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Den foreslåede bestemmelse fastlægger det statslige selveje som den styringsform, der skal gælde for institutioner for forberedende grunduddannelse, vedtægtskravet samt navngivning af institutioner for forberedende grunduddannelse.

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelses tilbud, der foreslås omlagt og erstattet med forberedende grunduddannelse, indeholder begge bestemmelser om institutionernes styrelse, herunder i form af regulering i en institutionsvedtægt, hvortil der gælder en række krav.

Lovforslaget bygger på en selvejemodel, som har været anvendt på undervisningsområdet i en længere årrække og for en række institutioner på andre uddannelsesområder. Det statslige selveje er efter gældende ret baseret på decentralisering af ansvar og på at fremme og understøtte det personlige og faglige engagement og medansvar på uddannelsesinstitutionerne.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutionerne er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning og som sådan skal virke uafhængigt inden for rammerne i loven.

Det foreslås i *stk. 2*, at institutionernes styrelse reguleres i en vedtægt, som er fastsat af institutionens bestyrelse, jf. § 17, og godkendt af undervisningsministeren. Institutionens navn fastsættes i vedtægten og skal indeholde betegnelsen »Forberedende Grunduddannelse« eller »FGU«.

Det foreslås i *stk. 3*, at institutionens vedtægt skal offentliggøres på institutionens hjemmeside på internettet sammen med datoerne for bestyrelsens vedtagelse og undervisningsministerens godkendelse. Vedtægten kan tidligst træde i kraft ved offentliggørelsen.

Det foreslås i *stk. 4*, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om vedtægternes indhold i en af ministeren udstedt standardvedtægt.

Baggrunden for det foreslåede er tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at den forberedende grunduddannelse skal udbydes af institutioner og skoler for forberedende grunduddannelse, som organiseres i statsligt selvejende institutioner.

Det er hensigten, at det selvejebaserede styringssystem skal sikre, at de politisk fastlagte mål for forberedende grunduddannelse opfyldes, samt at uddannelsens kvalitet skal fastholdes og udvikles. De foreslåede institutioner for forberedende grunduddannelse har en central rolle i indfrielsen af disse mål.

Det foreslåede vil indebære generelt, at styring af institutioner for forberedende grunduddannelse sker gennem fastlæggelse af faglige mål og krav til uddannelsernes indhold og kvalitet og ved at sikre gode rammer for institutionernes virksomhed, herunder for bestyrelsernes arbejde, institutionernes ledelse og opgavevaretagelsen i øvrigt og sørge for en hensigtsmæssig infrastruktur af fagligt og økonomisk bæredygtige institutioner med et udbud af forberedende undervisningstilbud, som imødekommer landsdækkende, regionale og lokale behov.

Det foreslåede stk. 1 vil indebære, at institutioner for forberedende grunduddannelse vil være del af den offentlige forvaltning og dermed være omfattet af forvaltningsloven og offentlighedsloven. Hertil kommer, at institutioner blandt andet også vil være omfattet af lov om Folketingets Ombudsmand, lov om statens byggevirkomhed m.v. og lov om ligestilling af kvinder og mænd efter reglerne for statslige

forvaltningsmyndigheder. Det indebærer f.eks., at bestyrelserne er omfattet af kravet om ligestilling. Endvidere gælder de særlige bestemmelser for den offentlige forvaltning i lov om behandling af personoplysninger. Institutionerne vil derimod ikke være omfattet af fondsretten eller fondsretlige principper.

Det foreslåede stk. 2 knæsetter princippet om, at det er institutionens bestyrelse, som fastsætter og vedtager institutionernes overordnede styringsinstrument, vedtægten, som danner grundlag for organiseringen af institutionen.

Det foreslåede vil indebære, at vedtægten godkendes af undervisningsministeren, og at der til vedtægten vil gælde en række formelle krav baseret på en standardvedtægt, som udstedes af undervisningsministeren i kraft af den foreslåede bemyndigelse i stk. 4. Det følger forudsætningsvis, at senere ændringer af vedtægten kan godkendes af ministeren efter indstilling fra bestyrelsen.

Udgangspunktet for udarbejdelsen af standardvedtægten forventes at være, at den skal indeholde udfyldende regulering af de forhold, som det efter loven er nødvendigt at fastlægge fælles regler for, mens den enkelte institution i øvrigt får frihed til at fastsætte sin organisering mv. i vedtægten. Standardvedtægten forventes i hovedtræk at indeholde krav om, at der fastsættes regler om navn, hjemsted, formål og placering af skoler samt krav om, at der fastsættes regler om bestyrelsens sammensætning, bestyrelsens opgaver, fastlæggelse af institutionens organisation, vedtagelse af budget, godkendelse af studieordninger mv.

Herudover forventes standardvedtægten bl.a. at indeholde regler om en i forhold til loven udfyldende regulering af bestyrelsens ansvar over for Undervisningsministeriet, herunder for forvaltningen af statslige tilskud, tegningsret, regnskab og revision og offentlig tilgængelighed. I henseende til sidstnævnte forventes der i standardvedtægten medtaget regler om, at bestyrelsens mødemateriale, herunder dagsordner og referater, skal gøres offentligt tilgængelige, men at sager, dokumenter eller oplysninger, der er omfattet af lovgivningens bestemmelser om tavshedspligt dog ikke må offentliggøres.

Det foreslåede vil endelig indebære, at betegnelsen »Forberedende Grunduddannelse« eller »FGU« skal indgå i institutionens navn. Det foreslåede vil indebære således, at der ikke vil kunne anvendes eller godkendes institutionsnavne uden en af disse betegnelser, ligesom disse betegnelser heller ikke vil kunne erstattes af engelske betegnelser. »FGU« kan således indgå som en del af et ord i navnet, f.eks. »FGU-institution« og »FGU-skolerne«.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Den foreslåede bestemmelse fastlægger rammerne for institutioner for forberedende grunduddannelses samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner.

De eksisterende institutionslove giver institutionerne mulighed for at varetage administrative opgaver for andre uddannelsesinstitutioner efter nærmere aftale herom.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutionen efter aftale med en eller flere institutioner omfattet af loven samt institutioner for erhvervsrettet uddannelse, en eller flere statslige selvejende uddannelsesinstitutioner, erhvervsakademier samt private institutioner for gymnasiale uddannelser kan varetage nærmere bestemte administrative opgaver for en eller flere af disse institutioner.

Det foreslås i *stk. 2*, at institutionen efter aftale kan varetage undervisning for institutioner omfattet af § 1, institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almengymnasiale uddannelser og

almen voksenuddannelse m.v. med henblik på at sikre, at uddannelsesstilbud kan opretholdes i et område, herunder navnlig yderområder og landdistrikter.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om institutionernes aftaler med andre uddannelsesinstitutioner efter *stk. 1* og *2*.

Baggrunden for det foreslåede er tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at det under hensyn til at sikre fleksibilitet og lokale løsninger bliver muligt for institutionerne at varetage undervisning for andre lignende uddannelser. Hertil kommer som nævnt gældende ret, hvorefter eksisterende institutioner mulighed for at varetage administrative opgaver for andre uddannelsesinstitutioner efter nærmere aftale herom.

Det foreslåede *stk. 1* indebærer, at en institution for forberedende grunduddannelse efter aftale med en eller flere andre selvejende institutioner vil kunne varetage nærmere bestemte administrative opgaver for en eller flere af de nævnte andre uddannelsesinstitutioner. Det drejer sig blandt andet om tekniske støttefunktioner. Opgaver, der indeholder myndighedsudøvelse, kan dog ikke varetages af en anden institution. Det foreslåedes indebærer således, at institutionerne efter behov har mulighed for at udnytte deres ressourcer bedst muligt til gavn for uddannelsen og det samlede uddannelsesudbud.

Det forudsættes med det foreslåede, at institutionerne i et fællesskab finder frem til en fælles løsning af de administrative opgaver. Det er efter forslaget et krav, at der er indgået en aftale, hvoraf det bl.a. skal fremgå, hvilken institution der varetager opgaven, hvad der sker, hvis aftalen ikke opfyldes og adgangen til igen at gå ud af eller opløse fællesskabet.

Det foreslåede giver ikke mulighed for at danne administrative fællesskaber med institutioner for erhvervsrettet uddannelse eller med institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det forudsættes i øvrigt med det foreslåede, at institutioner i disse tilfælde vil kunne få deres udgifter til ikke-fradragsberettiget købemoms refunderet for så vidt angår institutionernes driftsudgifter og anlægsudgifter.

Det foreslåede *stk. 2* indebærer, at institutioner for forberedende grunduddannelse efter aftale vil kunne indgå aftale om at varetage undervisning for andre institutioner for forberedende grunduddannelse samt for institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.. Det foreslåede indebærer, at sådanne aftaler i særlige tilfælde kan omfatte lån af lærere og lokaler

Det foreslåede vil således indebære, at der særligt i landdistrikter kan undtagelsesvist kan indgås aftale med en anden institution om at låne lærere og lokaler, forudsat at det alene har et omfang, så undervisningen på forberedende grunduddannelses tre uddannelsesspor reelt forbliver på institutionen for forberedende grunduddannelse, og der fortsat findes et inkluderende læringsmiljø her.

Det foreslåede vil endelige indebære, at det er den udlæggende institution, der er ansvarlig for kvaliteten på de udlagte uddannelser.

Den foreslåede bemyndigelse i *stk. 3*, forventes blandt andet anvendt til at fastsætte en eller flere standardsamarbejdsaftaler, der skal anvendes af institutioner, der samarbejder om administrative opgaver.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse fastlægger statens forpligtelse til at sikre tilstrækkelig kapacitet på forberedende grunduddannelse samt institutionernes pligt til at udbyde alle tre uddannelsesspor af forberedende grunduddannelse på alle skoler.

De eksisterende institutionslove indeholder lignende bestemmelser om kapacitetsstyring.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren sørger for, at kapaciteten på institutionerne har i et sådant omfang, at alle, der målgruppevurderes til forberedende grunduddannelse, samt alle, der har påbegyndt forberedende grunduddannelse, kan fuldføre denne uddannelse.

Det foreslås i *stk. 2*, at institutionen på alle skoler skal udbyde alle tre uddannelsesspor af forberedende grunduddannelse og skal kunne opleves som et sammenhængende fagligt og pædagogisk skolemiljø efter lov om forberedende grunduddannelse, jf. dog § 5, stk. 2.

Baggrunden for det foreslåede er tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om at etablere og fastholde institutioner for forberedende grunduddannelse, der som deres væsentligste formål at skabe, tilrettelægge og gennemføre uddannelsesforløb af høj kvalitet i sit dækningsområde, som tilgodeser den enkelte elevs behov.

Det foreslåede stk. 1 indebærer på den ene side, at undervisningsministeren skal sikre en tilstrækkelig kapacitet på institutionerne med henblik på at sikre, at de kan varetage deres formål og opgave på forsvarelig vis. På den anden side ligger der samtidig i den foreslåede et værn mod, at institutioner fastsætter en elevkapacitet, at det vil være til skade for en hensigtsmæssig udnyttelse af den samlede eksisterende kapacitet, navnlig hvis dette vil have negativ betydning for varetagelsen af hensynet til en hensigtsmæssig kapacitetsudnyttelse i et andet lokalområde end institutionen er beliggende.

Det foreslåede stk. 2 indebærer, at institutionen har en udbudspligt i sit dækningsområde og en pligt til at optage alle målgruppevurderede elever med hjemsted i dækningsområdet, dog sådan at elever kan ønske en anden institution.

Det foreslåede skal endvidere ses i sammenhæng med det samtidigt fremsatte forslag til lov om forberedende grunduddannelse, idet det reelt fastslår institutionernes overordnede formål, dvs. at udbyde uddannelse, som er forankret i praksisfaglige elementer, som samtidig er kendetegnet af samspillet mellem teori og praksis, og som løbende skal sikre tidssvarende og relevante uddannelser af høj kvalitet.

Den foreslåede henvisning til lovforslagets § 5, stk. 2, relaterer sig til det deri indeholdte forslag om, at undervisningsministeren i særlige tilfælde, herunder navnlig for yderområder og landdistrikter, vil have mulighed for at godkende en placering af skoler, som ikke lever op til kravene i det foreslåede stk. 2.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5

Den foreslåede bestemmelse fastlægger undervisningsministerens kompetence til at oprette nye institutioner mv.

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelses tilbud, der foreslås integreret i forberedende grunduddannelse, indeholder bestemmelser om institutioners oprettelse, nedlæggelse, sammenlægning mv.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren kan oprette nye institutioner eller bestemme, at en eksisterende institution skal oprette nye skoler, hvis det er nødvendigt eller hensigtsmæssigt som følge

af et konstateret eller forventet behov for et ændret geografisk udbud af forberedende grunduddannelse. Det fremgår, at § 2 finder tilsvarende anvendelse.

Det foreslås i *stk.* 2, at undervisningsministeren godkender den geografiske placering af institutioner og skoler og kan i særlige tilfælde, herunder navnlig for yderområder og landdistrikter, fravige i 4, stk. 2.

Det foreslåede har baggrund i det hensigtsmæssige i at kunne justere forberedende grunduddannelses kapacitet i tiden efter den indledende etablering af de nye institutioner og skoler, jf. herved lovforslagets §§ 58-63 og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede stk. 1 indebærer på denne baggrund, at undervisningsministeren vil kunne oprette nye statslige selvejende institutioner for forberedende grunduddannelse, hvis institutionerne indgår som et hensigtsmæssigt led i opfyldelsen af konstaterede eller forventede behov for sådanne institutioner. Det foreslåede medfører endvidere, at det er ministeren, der fastsætter den nye institutions vedtægt samt godkender senere ændringer.

Det foreslåede stk. 1 vil indebære i sammenhæng med lovforslagets bestemmelser om vedtægt, ledelse mv., at undervisningsministeren godkender en ny institutions vedtægt. Det omfatter ligeledes oprettelse og nedlæggelse af skoler samt ændringer af deres geografiske placering.

Den foreslåede henvisning til § 2 indebærer, at loven krav i relation til vedtægtsgrundlag tillige finder anvendelse situationer omfattet af det foreslåede.

Det foreslåede stk. 2 indebærer, at undervisningsministeren skal godkende en institutions ønske om en specifik geografisk placering af institutioner og skoler.

Det foreslåede vil indebære endvidere, at undervisningsministeren i særlige tilfælde, herunder navnlig for yderområder og landdistrikter, kan godkende en placering af skoler, som ikke lever op til kravet i det foreslåede § 4, stk. 2, om at institutioner og skoler skal udbyde alle tre spor af forberedende grunduddannelse og skal kunne opleves som et sammenhængende fagligt og pædagogisk skolemiljø efter lov om forberedende grunduddannelse.

Der ligger i det foreslåede således forudsætningsvis, at der ikke kan gives godkendelse til, at den samlede institution ikke opfylder de nævnte krav, men at muligheden efter en konkret vurdering af forhold enkeltskoler, som fx på grund af sin placering ikke vil have et tilstrækkeligt elevgrundlag til at kunne tilbyde alle uddannelseselementer.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6

Den foreslåede bestemmelse fastlægger undervisningsministerens kompetence til at nedlægge institutioner mv.

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelses tilbud, der foreslås integreret i forberedende grunduddannelse, indeholder bestemmelser om institutioners oprettelse, nedlæggelse, sammenlægning mv.

Det foreslås i *stk.* 1, at undervisningsministeren kan efter høring af institutionens bestyrelse nedlægge en institution eller bestemme, at en af institutionens skoler skal nedlægges, hvis der ikke længere er behov herfor, eller hvis de betingelser, som efter loven gælder for institutionen, efter en samlet vurdering ikke opfyldes.

Det foreslås i *stk. 2*, at en ophørt institutions nettoformue tilfalder statskassen.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren kan fastsætte vilkår for nedlæggelse efter *stk.1*.

Det foreslås i *stk. 4*, at undervisningsministeren kan pålægge en institution at optage alle eller en del af de elever, som har påbegyndt forberedende grunduddannelse på en nedlagt institution.

Det foreslås i *stk. 5*, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om opgørelsen af formuen efter *stk. 2*.

Det foreslåede har baggrund i det hensigtsmæssige i at kunne justere forberedende grunduddannelses kapacitet i tiden efter den indledende etablering af de nye institutioner og skoler, jf. herved lovforslagets §§ 58-63 og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede *stk. 1* indebærer, at undervisningsministeren fx vil kunne nedlægge en institution eller en skole i tilfælde, hvor der på grund af manglende ansøgere, og dermed faldende aktivitet, ikke længere er behov for institutionen.

Det foreslåede vil indebære endvidere, at beslutning om nedlæggelse vil kunne træffes i tilfælde, hvor institutionen ikke lever op til lovforslagets krav om kvalitet, eller hvor institutionens økonomiske forhold nødvendiggør en sådan beslutning.

Nedlæggelse forudsætter høring af institutionens bestyrelse, hvor kommunale og andre lokale interesser vil være repræsenteret, jf. herved lovforslagets kapitel 3.

Det foreslåede *stk. 2* indebærer, at en ophørt institutions nettoformue tilfalder statskassen. Baggrunden herfor er, at staten igennem tilskud til drift og ved lån har medvirket til at opbygge de selvejende institutioners formue. Det foreslåede er endvidere en konsekvens af institutionens status som selvejende institution inden for den offentlige forvaltning, at professionshøjskolernes formue ved ophør med virkning fra forslagets ikrafttræden tilfalder staten.

Det følger af dansk rets almindelige regler, at gaver skal anvendes i overensstemmelse med gavegivers ønsker, således at staten i tilfælde af institutionens ophør kun overtager gaver, hvor dette ikke er i strid med gaveløftet, eller hvis gavegiver ikke har fremsat et ønske til de formål, der er fastsat i vedtægten for institutionen.

Det foreslåede *stk. 3* indebærer, at undervisningsministeren kan fastsætte vilkår for nedlæggelse. Efter forslaget kunne det fx være nødvendigt at fastsætte særlige klausuler, som sikrer, at restformuen anvendes til undervisningsformål.

Det foreslåede *stk. 4* indebærer, at undervisningsministeren kan pålægge en institution at optage alle eller en del af de elever, som har påbegyndt forberedende grunduddannelse på en nedlagt institution.

Da det ikke kan udelukkes, at det i sådanne situation vil kunne være vanskeligt for en enkelt institution at optage en større gruppe elever ud over de elever, der i forvejen er på institutionen, giver den valgte formulering mulighed for, at undervisningsministeren kan begrænse sit pålæg til en institution at optage en del af eleverne eller kursisterne.

Det foreslåede *stk. 5* indebærer, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om opgørelsen af institutionens nettoformue.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7

Den foreslåede bestemmelse fastlægger undervisningsministerens kompetence til at sammenlægge institutioner og skoler.

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsesstilbud, der foreslås integreret i forberedende grunduddannelse, indeholder bestemmelser om institutioners oprettelse, nedlæggelse, sammenlægning mv.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen for to eller flere af de institutioner kan sammenlægge to eller flere institutioner. Det fremgår, at undervisningsministeren fastsætter dækningsområdet, jf. lovforslagets § 1, for den nye, sammenlagte institution og kan samtidigt ændre andre institutioners dækningsområder, hvis der er behov for dette som følge af sammenlægningen. Det fremgår endelig, at § 2 finder tilsvarende anvendelse.

Det foreslås i *stk. 2*, at institutionerne ved sammenlægning opløses uden likvidation ved overdragelse af deres aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til den fortsættende institution.

Det foreslåede har baggrund i det hensigtsmæssige i at kunne justere forberedende grunduddannelses kapacitet i tiden efter den indledende etablering af de nye institutioner og skoler, jf. herved lovforslagets §§ 58-63 og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede vil indebære samlet set en enklere procedure for sammenlægning af institutioner for forberedende grunduddannelse end ved sædvanlig virksomhedsoverdragelse med likvidation.

Det foreslåede vil i sammenhæng med lovforslagets bestemmelser om vedtægt, ledelse mv. indebære, at undervisningsministeren godkender en ny institutions vedtægt. Det omfatter ligeledes oprettelse og nedlæggelse af skoler samt ændringer af deres geografiske placering.

Det følger endvidere forudsætningsvis af det foreslåede, at beslutning om at ansøge om tilladelse til sammenlægning træffes af institutionens bestyrelse. Hvis der i institutionens vedtægt eller andet grundlag er fastsat regler om sammenlægning, skal disse følges. Undervisningsministeren vil skulle påse, at beslutning om at søge tilladelse til sammenlægning er truffet i overensstemmelse med vedtægtens regler herom.

Det foreslåede vil indebære endvidere, at forsyningssikkerhed og bevarelse af lokale uddannelsessteder kan sikres bedst muligt, herunder opretholdelsen af fagligt bæredygtige uddannelsesforløb fx i landdistrikter og yderområder, hvis det er dét, der er behov som følge af en demografisk udvikling, eller fordi der lokalt er et velbegrundet ønske herom.

Ved sammenlægning af institutioner for forberedende grunduddannelse vil der efter forslaget være tale om, at den eller de tidligere institutioner nu lægger sig sammen og etablerer en ny, med bevarelse af rettigheder og forpligtelser og formue nu indenfor den ny institutions rammer. Det vil sige, at den institution, der fremkommer som følge af sammenlægningen, overtager såvel forpligtelser som rettigheder fra den eller de andre institutioner, der indgår i sammenlægningen. Det indebærer, at den fortsættende institution vil have udbudsret og -pligt til alle de uddannelseselementer, de tidligere institutioner kunne og skulle udbyde.

Den foreslåede henvisning til § 1 indebærer, at undervisningsministeren fastsætter et nyt dækningsområde ved sammenlægning af institutioner eller skoler. Den foreslåede henvisning til § 2 indebærer, at lovens krav i relation til vedtægtsgrundlag tillige finder anvendelse situationer omfattet af det foreslåede.

Det foreslåede forudsætningsvis indebære, at sammenlægning af skoler fra forskellige institutioner vil være muligt. I disse tilfælde er der dog ikke tale om en egentlig sammenlægning, men om en nedlæggelse af en skole i regi af en institution efter den foreslåede § 6 og en efterfølgende oprettelse af en ny skole i regi af en anden institution efter den foreslåede § 5. Der vil efter forslaget dog i praksis være tale om, at en forholdsmæssig del af den afgivende institutions aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser overføres til den modtagende institution.

Efter det foreslåede vil det afgørende udgangspunkt for sammenlægninger være, at overdragelse af aktiviteter m.v. sker til en institution, som er beliggende i en tilstødende region.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8

Den foreslåede bestemmelse fastlægger undervisningsministerens kompetence til at spalte institutioner mv.

De eksisterende institutionslove, som regulerer de uddannelsestilbud, der foreslås integreret i forbedrende grunduddannelse, indeholder bestemmelser om institutioners oprettelse, nedlæggelse, sammenlægning, spaltning mv.

Det foreslås, at undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen for en institution spalte en institution. § 2 finder tilsvarende anvendelse. Det fremgår, at ved spaltningen overdrages aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser som helhed til en eller flere bestående eller nystiftede selvejende uddannelsesinstitutioner efter denne lov.

Det foreslåede har baggrund i det hensigtsmæssige i at kunne justere forberedende grunduddannelses kapacitet i tiden efter den indledende etablering af de nye institutioner og skoler, jf. herved lovforslagets §§ 58-63 og bemærkningerne hertil.

Det foreslåede vil i sammenhæng med lovforslagets bestemmelser om vedtægt, ledelse mv. indebære, at undervisningsministeren godkender en ny institutionsvedtægt.

Den foreslåede henvisning til § 2 indebærer, at lovens krav i relation til vedtægtsgrundlag tillige finder anvendelse situationer omfattet af det foreslåede.

Det følger endvidere forudsætningsvis af det foreslåede, at beslutning om at ansøge om tilladelse til spaltning træffes af institutionens bestyrelse. Hvis der i institutionens vedtægt eller andet grundlag er fastsat regler om sammenlægning, skal disse følges. Undervisningsministeren vil skulle påse, at beslutning om at søge tilladelse til sammenlægning er truffet i overensstemmelse med vedtægtens regler herom.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 9

Den foreslåede bestemmelse fastlægger en række rettighedsgarantier i forbindelse med sammenlægning og spaltning af institutioner mv., jf. herved lovforslaget §§ 7 og 8.

Det foreslås i *stk. 1*, at det er en betingelse for sammenlægning eller spaltning efter §§ 7 og 8, at der ved sammenlægningen eller spaltningen ikke sker indskrænkninger i bestående rettigheder.

Det foreslås i *stk. 2*, at der i vedtægten for den fortsættende eller modtagende institution skal optages bestemmelser, som sikrer eventuelle vedtægtsbestemte rettigheder til en deltagende institutions formue, hvis rettigheden ikke ophører ved sammenlægningen eller spaltningen.

Det foreslåede har baggrund i det hensigtsmæssige i at kunne justere forberedende grunduddannelses kapacitet i tiden efter den indledende etablering af de nye institutioner og skoler, jf. herved lovforslagets §§ 58-63 og bemærkningerne hertil.

De foreslåede stk. 1 og 2 markerer den almindelige retsgrundsætning om, at der ikke må ske indskrænkning i eksisterende rettigheder eller eventuelle berettigede forventninger om ydelser fra institutionen. Formålene i den eller de sammenlagte institutioner skal endvidere opfyldes på samme måde som før sammenlægningen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 10

Den foreslåede bestemmelses *stk. 1* indeholder en bemyndigelse, hvorefter undervisningsministeren fastsætter regler om sammenlægning og spaltning efter §§ 7 og 8, herunder regler, efter hvilke kapitel 15 i lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven) med de fornødne tilpasninger finder anvendelse.

Det foreslås i *stk. 2*, at sammenlægning og spaltning skal kunne ske uden samtykke fra institutionernes kreditorer.

Den foreslåede bemyndigelse forventes udmøntet ved, at der vil blive fastsat nærmere regler om indholdet af en sammenlægnings- og spaltningsaftale, som bl.a. skal indeholde en beskrivelse af aktiviteter, aktiver og passiver, vedtægt for den fortsættende institution og vilkår for sammenlægningen eller spaltningen, herunder optagelse af bestemmelse om bortfald af udpegningsret til bestyrelsen.

Den foreslåede bemyndigelse forventes endvidere udmøntet ved, at der vil blive fastsat nærmere regler om den afgivende institutions opgørelse af de aktiver/passiver.

Den foreslåede bestemmelses stk. 2 indebærer en fravigelse af det almindelige formueretlige princip om, at debitorskifte kræver samtykke.

For at sikre kreditorerne en betryggende sikkerhed for deres krav er det hensigten, at undervisningsministeren i medfør af den foreslåede bemyndigelse i stk. 1 fastsætter regler, efter hvilke kapitel 15 i lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven) med de fornødne tilpasninger finder anvendelse ved sammenlægning og spaltning af uddannelsesinstitutioner.

Ved udformningen af reglerne vil undervisningsministeren tage udgangspunkt i de regler, der gælder om fusion af erhvervsdrivende fonde. Der kan blandt andet blive tale om at fastsætte regler om, at ledelsen i de deltagende institutioner skal udarbejde en redegørelse om sammenlægningen, ligesom det vil kunne pålægges revisorerne i de deltagende institutioner at afgive erklæring om, hvorvidt sammenlægningen kan antages at medføre en forringelse af muligheden for fyldestgørelse af kreditorerne i de opførende eller spaltede institutioner.

Som efter hidtidig praksis drager Undervisningsministeriet omsorg for bekendtgørelse af sammenlægninger og spaltninger ved offentliggørelse i Statstidende.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 11

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 12-16 institutionernes bestyrelses sammensætning, tilhørsforhold, kompetencer mv.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutionen ledes af en bestyrelse.

Det foreslås i *stk. 2*, at bestyrelsen består af 7-11 medlemmer, inklusive formanden, med stemmeret, jf. dog *stk. 3* og *4*.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren for institutioner med dækningsområder inden for otte kommuner eller derover eller ved udvidet medarbejderrepræsentation, jf. § 12, *stk. 2, 3. pkt.*, tillade, at det samlede antal bestyrelsesmedlemmer med stemmeret kan være op til 15.

Det foreslås i *stk. 4*, at undervisningsministeren ved institutionssammenlægninger kan tillade, at den fortsættende institution i en overgangsperiode på 4-8 år kan have mere end 11 medlemmer med stemmeret.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om at institutionens ledelse varetages af bestyrelsen, at bestyrelsen skal have et ulige antal medlemmer med stemmeret mellem 7 og 11, inklusiv formanden, samt om at undervisningsministeren for at alle kommuner i et dækningsområde med otte kommuner eller derover eller medarbejdere fra forskellige skoler kan repræsenteres i bestyrelsen, kan dispensere fra det samlede antal bestyrelsesmedlemmer, som i disse situationer kan udvides op til højst 15.

Det foreslåede *stk. 1* fastslår bestyrelsens overordnede og suveræne ledelsesret på institutionen.

De foreslåede *stk. 2* og *3* indebærer, at bestyrelsen har 7-11 medlemmer afhængigt af antallet af kommuner, og således at medlemsantallet kan udvides til indtil 15 medlemmer, hvis der er mange kommuner eller skoler i det pågældende dækningsområde.

De foreslåede medlemsantal skal ses i sammenhæng med, at institutioner for forberedende grunduddannelse i alle tilfælde vil være forholdsvis store og komplekse institutioner, at institutionerne tillige vil gå på tværs af forskellige kommunale interesser, og endelig at de vil have medarbejdere lokaliseret på forskellige geografiske placeringer.

Det foreslåede vil indebære mulighed for i særlige tilfælde, dvs. i tilfælde, hvor bestyrelsen kan dokumentere et særligt behov, at udpege yderligere 1-4 medlemmer til bestyrelsen. Disse medlemmer kan f.eks. repræsentere lokale interesser eller have særlige kompetencer eller som nævnt sikre en bredere medarbejderrepræsentation.

Det foreslåede vil indebære ligeledes, at det i en overgangsperiode på 4-8 år være muligt at have en bestyrelse, der har flere end 11 medlemmer, fx ved institutionssammenlægninger.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 12

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets § 11 og §§ 13-16 institutionernes bestyrelses sammensætning, tilhørsforhold, kompetencer mv.

Det foreslås i *stk. 1*, at kommunerne arbejdsmarkedets hovedorganisationers lokalafdelinger i ligelig repræsentation samt bestyrelser for institutioner for erhvervsrettet uddannelse med udbud af erhvervsuddannelser efter lov om erhvervsuddannelser i institutionens dækningsområde udpeger udefrakommende medlemmer af bestyrelsen.

Det foreslås i *stk.* 2, at der af og blandt institutionens medarbejdere udpeges 2 medlemmer til bestyrelsen, af hvilke det ene har stemmeret. Det fremgår endvidere, at medarbejderudpegede bestyrelsesmedlemmer er beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af forholdene på samme måde som tilidsrepræsentanter inden for vedkommende eller tilsvarende område. Det fremgår endelig, at antallet af medlemmer udpeget af medarbejderne kan udvides med sigte på, at medarbejdere fra forskellige skoler kan være repræsenteret i bestyrelsen.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at der til bestyrelserne udpeges medlemmer i institutionens dækningsområde fra kommuner (ét eller flere fra hver), arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer (ligeligt repræsenteret) samt erhvervsskolesektoren. Det fremgår endvidere af den politiske aftale, at der af og blandt institutionens medarbejdere udpeges to medlemmer til bestyrelsen, af hvilke det ene har stemmeret, herunder at antallet af medlemmer udpeget af medarbejderne dog kan udvides, så medarbejdere fra forskellige skoler kan være repræsenteret i bestyrelsen.

Det foreslåede vil indebære i overensstemmelse med den politiske aftales ånd, at der ikke fastsættes specifikke regler om, hvordan bestyrelsens udefrakommende medlemmer udpeges, eller hvilke af de forskellige medlemskategorier der kan være i flertal.

Det er således med lovforslaget hensigten at give institutionerne og bestyrelserne frihed til inden for de i standardvedtægten fastsatte rammer, og under forudsætning af at de overordnede krav overholdes, selv at fastlægge den fremtidige procedure for udpegning og sammensætning af udefrakommende medlemmer ud fra de lokalt baserede forhold. Det forudsættes således, at det fremgår af vedtægten, hvem der udpeger bestyrelsesmedlemmerne.

Det forudsættes herved, at ved udpegning af udefrakommende medlemmer, herunder ved selvsupplering, under alle omstændigheder vil skulle ske en inddragelse af en bred kreds omfattende de relevante eksterne interessenter i forhold til den enkelte institution.

Bestyrelsens udpegning vil dog være omfattet af de krav, der følger af lov om ligestilling af kvinder og mænd.

Det foreslåede vil indebære, at der blandt medarbejderne på den pågældende institution udpeges to medlemmer til bestyrelsen, heraf et med stemmeret. Medarbejderrepræsentationen kan dog udvides, jf. lovforslagets § 11.

Det vil være den midlertidige bestyrelse, som udarbejder vedtægten for de nye institutioner, jf. lovforslagets § 60. Den første bestyrelse udpeges efter bestemmelserne herom i vedtægten, når vedtægten er godkendt af undervisningsministeren. Vedtægten, som bl.a. omfatter en uddybning af bestyrelsessammensætningen m.m., udarbejdes på grundlag af en såkaldt standardiseret normalvedtægt, som det er hensigten, at Undervisningsministeriet fastsætter. Herved imødekommes den politiske aftales ønske om, at den konkrete bestyrelsessammensætning inden for de ovenfor skitserede rammer vil skulle fremgå af institutionens vedtægt.

I overensstemmelse med den politiske aftale indebærer det foreslåede ikke automatisk udpegning af repræsentanter for eleverne.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 11 og 12 samt §§ 14-16 institutionernes bestyrelses sammensætning, tilhørsforhold, kompetencer mv.

Det foreslås i *stk. 1*, at bestyrelsens medlemmer tilsammen skal have kompetencer, der bidrager til at fremme institutionens aktuelle og fremadrettede virke.

Det foreslås i *stk. 2*, at de i § 12, stk. 1, nævnte medlemmer (dvs. de udefrakommende medlemmer af bestyrelsen) udpeges i deres personlige egenskab og skal tilsammen have erfaring fra relevante ungdomsuddannelser og arbejdsmarkedet for ufaglært beskæftigelse samt med uddannelsesudvikling, kvalitetssikring, ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber.

Det foreslåede understøtter tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om bredt sammensatte bestyrelser med relevante kompetencer i forhold til de ungdomsuddannelser og de beskæftigelsesmuligheder, som forberedende grunduddannelse primært er rettet imod.

Det foreslåede vil indebære og tilsigter, at bestyrelsen skal afspejle den samlede profil og de opgaver, der er kendetegnet ved forberedende grunduddannelse. Den enkelte bestyrelse sammensættes derfor ud fra personlige kompetencer af relevans for institutionernes profil med sit fokus på både teori og praksis og målet med enten videre uddannelse eller beskæftigelse.

Det er endvidere hensigten, at der ved sammensætningen skal lægges vægt på, at der i bestyrelsen er personer, som har kendskab til lokalområdet, navnlig kendskab til behovet for uddannelsen i det pågældende område.

Det bør desuden ved sammensætningen – i hvert fald lige efter institutionens etablering - sikres, at der er medlemmer, som kender til de sammenlagte uddannelsesinstitutioners særlige kulturer og identitet, og som med udgangspunkt i en forståelse af disse forholds betydning kan bidrage til bestyrelsesarbejdet.

Derudover kan det være relevant, at der er mulighed for, at der i bestyrelsen kan sidde personer med en ikke på forhånd defineret profil, kompetence eller tilhørsforhold, men hvis kompetencer og erfaringer fx personer med en international indsigt, vurderes at være hensigtsmæssige for professionshøjskolens virke. Bestyrelsesmedlemmerne skal således kunne bidrage til at fremme institutionens strategiske virke med deres erfaring og faglige indsigt i uddannelse og i arbejdsmarkedets behov for forberedende grunduddannelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 14

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 11-13 samt §§ 15-16 institutionernes bestyrelses sammensætning, tilhørsforhold, kompetencer mv.

Det foreslås i *stk. 1*, at bestyrelsen vælger en formand blandt de medlemmer, som udpeges efter § 12, stk. 1.

Det foreslås i *stk. 2*, at der kan ydes vederlag til medlemmerne af bestyrelsen, herunder til medlemmer uden stemmeret, efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med ministeren for offentlig innovation.

Det foreslås i *stk. 3*, at institutionens leder er bestyrelsens sekretær og deltager i bestyrelsens møder uden stemmeret.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om at formanden for bestyrelsen udpeges blandt de udefrakommende medlemmer, fx blandt de kommunale repræsentanter.

Det foreslåede stk. 1 indebærer et krav om, at formanden skal udpeges blandt de udefrakommende medlemmer af bestyrelsen. Hertil kommer, at lov om ligestilling af kvinder og mænd også i denne henseende finder anvendelse.

Det foreslåede stk. 2 indebærer, at vederlag til bestyrelsen. Det forventes, at udgangspunktet herfor vil blive reglerne fastsat i Finansministeriets cirkulære nr. 9418 af 4. juli 2013 om betaling til medlemmer af kollegiale organer i staten.

Det foreslåede stk. 1 indebærer, at institutionens leder har ret og pligt til at deltage i bestyrelsens møder. Lederen vil fungere som sekretær for bestyrelsesmøderne, hvis dette skønnes hensigtsmæssigt. Lederen deltager dog uden stemmeret.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 15

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 11-14 og § 16 institutionernes bestyrelses sammensætning, tilhørsforhold, kompetencer mv.

Det foreslås i *stk. 1*, at følgende personer ikke kan være medlemmer af bestyrelsen:

- 1) Personer, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen.
- 2) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til institutionen.
- 3) Advokater, revisorer eller lignende rådgivere for personer, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme til institutionen.
- 4) Ansatte i ledende stillinger hos personer, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, eller i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen.

Det foreslås i *stk. 2*, at dersom lejeforholdet er af uvæsentligt omfang, finder stk. 1, nr. 1-4, ikke anvendelse. Det fremgår endvidere, at undervisningsministeren fastsætter regler herom.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disse forhold. Baggrunden for det foreslåede er imidlertid at værne institutionerne mod interessekonflikter.

Det foreslåede vil indebære og sikrer, at personer, der er økonomisk involveret i driften af institutionen og derfor inhabile i en række situationer, hvor der skal træffes beslutninger i bestyrelsen, ikke kan være medlemmer af en institutionsbestyrelse, fx personer, der udlejer ejendomme til institutionen vil være.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 11-15 institutionernes bestyrelses sammensætning, tilhørsforhold, kompetencer mv.

Det foreslås, at bestyrelsens funktionsperiode er på fire år og normalt følger valgperioden for kommuner.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om at funktionsperioden for bestyrelsen er fireårig og normalt følger valgperioden for kommuner.

Det foreslåede vil indebære, at bestyrelsens funktionsperiode vil være 4 år, og at perioden følge valgene til kommunalbestyrelserne, hvilket vurderes at være hensigtsmæssigt i lyset af kommunalbestyrelsernes betydelige repræsentation i institutionernes bestyrelser.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 17

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets § 18 institutionernes bestyrelser opgaver.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 18 i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås, at bestyrelsen har den overordnede ledelse af institutionen. Det fremgår endvidere, at bestyrelsen fastsætter og vedtager institutionens vedtægt og fastsætter en forretningsorden for sit virke.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at der for hver institution er der én bestyrelse.

Det foreslåede fastslår bestyrelsens overordnede ansvar og indebærer, at der sikres en enstrengt ledelsesstruktur. Der vil kun være ét bestyrelsesniveau, og bestyrelsen bliver institutionens øverste myndighed. Der vil ikke være besluttende fora med selvstændig fastlagt kompetence ud over bestyrelsen.

Bestyrelsens opgave er at varetage institutionens grundlæggende interesser, dvs. froberedende grunduddannelse og udbuddet heraf. Det indebærer, at bestyrelsen grundlæggende har til opgave at varetage den overordnede strategiske ledelse af hele institutionens virksomhed med ansvar for de samlede aktiviteter, og at fastlægge organiseringen af institutionen, således at den bedst muligt ud fra dens egne forhold kan varetage alle dens aktuelle og kommende opgaver i overensstemmelse med det fastsatte formål.

Bestyrelsen fastlægger organiseringen af institutionen. Dette skal ske under hensyn til den regionale dækning af uddannelsesbehovet og skal samtidig bidrage til at sikre den regionale vækst og udvikling. Det indebærer sikring af uddannelsens indholdsmæssige kvalitet og udvikling, således at institutionen er i stand til at leve op til sin forpligtelse til regional uddannelses- og videnforsyning af høj kvalitet. Det indebærer endvidere sikring af, at institutionens drift er effektiv inden for de givne økonomiske og administrative rammer.

Det foreslåede vil indebære, at bestyrelsen desuden udarbejder en forretningsorden og instrukser, som bl.a. kan omfatte retningslinjer for arbejdsdelingen mellem på den ene side bestyrelsen og den anden side institutionens leder og de evt. øvrigt ansatte chefer, herunder med angivelse af muligheder for delegering, procedurer for stillingtagen til institutionens tværgående administration, herunder regnskabsfunktionen, den interne kontrol, it, organisering og budgettering, procedure for fremskaffelse af oplysninger, der er nødvendige for opfyldelse af bestyrelsens opgaver, procedure for opfølgning på planer, budgetter, rapporter om institutionens likviditet, aktivitetsudvikling, finansieringsforhold, pengestrømme m.v., procedure for og indhold af revisionsprotokol m.v., procedure for gennemgang af pe-

rioderegnskaber og lignende i løbet af regnskabsåret og herunder vurdering af budgettet og afvigelser herfra.

Bestyrelsen vil efter det foreslåede endvidere grundlæggende være forpligtet til at drøfte mål og strategier for institutionens udvikling og til at overvåge, om institutionens aktiviteter lever op til de fastsatte mål og strategier. Bestyrelsen bør præcisere den daglige leders forpligtelser over for bestyrelsen, herunder lederens forpligtelse til at sørge for, at bestyrelsen får alle relevante informationer om institutionen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 18

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets § 17 institutionernes bestyrelses opgaver.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 19 i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at bestyrelsen ansætter og afskediger lederen og godkender efter indstilling fra lederen ansættelse og afskedigelse af institutionens øvrige personale.

Det foreslås i *stk. 2*, at bestyrelsen kan fastsætte retningslinjer for lederens virksomhed og kan bemyndige lederen til i et nærmere bestemt omfang at udøve beføjelser, der er tillagt bestyrelsen.

Det foreslås i *stk. 3*, at beslutning om suspension af medarbejdere, der er ansat på tjenestemandsvilkår, iværksættelse af tjenstlig undersøgelse, udpegning af forhørsleder, ikendelse af disciplinærstraf og anlæggelse af injuriosøgsmål træffes af institutionens bestyrelse.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at det er institutionen og ikke skolerne, som ansætter medarbejderne.

Det foreslåede vil indebære, at bestyrelsen som udgangspunkt har ansættelseskompetencen i forhold til personalet, men at denne vil kunne delegeres til institutionens leder, således som det er tilfældet på øvrige selvejende institutioner under Undervisningsministeriet. Det foreslåede vil i overensstemmelse med den politiske aftale indebære, at en sådan delegation ikke vil kunne ske videre end til lederen, dvs. at det altid vil være institutionen og ikke skolerne, som ansætter personalet.

Bestemmelsen indebærer endvidere, at det er bestyrelsen alene, der beslutter, om der skal iværksættes disciplinære foranstaltninger mod en tjenestemandsansat medarbejder ved institutionen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 19

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 20-22 institutionernes bestyrelses ansvar.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 20 i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at bestyrelsen over for undervisningsministeren er ansvarlig for institutionens drift, herunder for forvaltningen af de statslige tilskud.

Det foreslås i *stk. 2*, at hvis bestyrelsen ikke efterkommer påbud fra undervisningsministeren om berigtigelse af nærmere angivne forhold, kan ministeren beslutte,

- 1) at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren, eller
- 2) at bestyrelsen træder tilbage, således at en ny bestyrelse skal udpeges efter reglerne i institutionens vedtægt.

Det foreslås i *stk. 3*, at hvis bestyrelsen ved sine dispositioner bringer institutionens videreførelse i fare, kan undervisningsministeren beslutte, at bestyrelsen skal træde tilbage, og kan i forbindelse hermed indsætte et midlertidigt styre, indtil der er udpeget en ny bestyrelse efter reglerne i institutionens vedtægt.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disciplinære foranstaltninger i forhold til bestyrelserne. Baggrunden for det foreslåede er primært at sikre ens ultimativ kontrol med, at statens institutioner forvaltes forsvarligt.

Det bemærkes, at der for bestyrelsesmedlemmer gælder dansk rets almindelige erstatningsregler. Bestyrelsesmedlemmerne hæfter ikke personligt for institutionens økonomiske forpligtigelser.

Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren vil have hjemmel til at kunne iværksætte sanktioner mod en institutions bestyrelse, hvis bestyrelsen ikke efterkommer påbud fra ministeren om at rette op på nærmere angivne forhold, eller hvis bestyrelsen ved sine dispositioner bringer institutionens videreførelse i fare. I disse tilfælde vil ministeren kunne beslutte at sætte institutionen under administration i større eller mindre grad og dermed fratage bestyrelsen dens opgaver eller dele heraf.

Det foreslåede vil indebære herudover, at undervisningsministeren har hjemmel til at indsætte en midlertidig bestyrelse for en institution i de situationer, hvor ministeren har besluttet, at bestyrelsen skal træde tilbage, og indtil der er udpeget en ny bestyrelse.

Det foreslåede vil indebære endelig, at det i situationer, hvor institutionens økonomiske situation på grund af bestyrelsens handlinger eller undladelser har antaget en sådan karakter, at institutionens trues af lukning, vil være muligt for ministeren uden varsel gribe ind og afsætte bestyrelsen. Ministeren vil herefter have mulighed for at sætte institutionen under direkte administration af ministeriet, således at ministeriet påtager sig ansvaret for institutionens videreførelse, indtil en ny bestyrelse er nedsat. Udpegnings af en ny bestyrelse skal ske, så snart det midlertidige styre har udført sin opgave. Ministeriet træffer beslutning herom.

Det foreslåede skal i øvrigt ses som et supplement til undervisningsministerens adgang til at holde tilskud tilbage m.v., jf. lovforslagets § 50.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 20

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 19, 21 og 22 institutionernes bestyrelsers ansvar.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 21 i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at bestyrelsen skal forvalte institutionens midler, så de bliver til størst mulig gavn for institutionens formål og alene kommer disse til gode.

Det foreslås i *stk. 2*, at institutionen er forpligtet til at vedligeholde de bygninger, den ejer, på et forsvarligt niveau i overensstemmelse med en af bestyrelsen godkendt flerårig plan og til at sikre en forsvarlig standard af udstyr m.v. til de tilskudsberettigede aktiviteter.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disse forhold. Baggrunden for det foreslåede er primært at sikre, at statens institutioner, herunder den faste ejendomsmasse mv., forvaltes og vedligeholdes forsvarligt.

Bestemmelsen beskriver sammen med lovforslagets § 21 målsætningen for bestyrelsens økonomiske forvaltning og omfatter alle økonomiske dispositioner fra enkeltstående driftsdispositioner til omfattende, langsigtede kapitaldispositioner.

Det foreslåede vil indebære, at der ved forvaltningen af institutionens midler tages langsigtede uddannelseshensyn og ikke blot hensyn til aktuelle aftagere, deltagere i uddannelse og ansatte. Disse hensyn skal tillige varetages inden for rammerne af de vedtægter, der gælder for institutionerne.

Det foreslåede vil endvidere indebære, at institutionens midler alene må anvendes til institutionens formål. Det indebærer, at institutionen i et og alt skal indrette sin virksomhed med henblik på at varetage institutionens interesser til gavn for eleverne, og at det ikke kan indgås i nogen form for styret fællesskab, ud over den adgang de har til at lave fælles administration på forskellige niveauer med andre institutioner for forberedende grunduddannelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 21

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 19, 20 og 22 institutionernes bestyrelses ansvar.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 21 i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at midler, der ikke er nødvendige for institutionens daglige drift, under hensyntagen til sikkerheden skal anbringes på en eller flere af følgende måder:

- 1) Som indestående i pengeinstitutter hjemmehørende i Danmark eller i et andet land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS).
- 2) I fondsaktiver udstedt af danske realkreditinstitutter, KommuneKredit eller andre danske finansieringsinstitutter under offentligt tilsyn.
- 3) I fondsaktiver eller gældsbreve, for hvilke den danske stat eller en dansk kommune står som udsteder eller garant.
- 4) I værdipapirer fra et EU/EØS-medlemsland, bortset fra aktier og investeringsbeviser, som efter deres art og sikkerhed kan sidestilles med de aktiver, der er nævnt i nr. 2 og 3.

Det foreslås i *stk. 2*, at institutionen uanset bestemmelsen i stk. 1, nr. 4, under størst mulig hensyntagen til sikkerheden i fornødent omfang kan anbringe likvide midler i andelsbeviser med begrænset hæftelse eller i aktier i det pengeinstitut, som institutionen bruger som sin sædvanlige bankforbindelse, og i andelsbeviser med begrænset hæftelse i forsyningsvirksomheder m.m., hvis institutionen derved opnår økonomiske fordele. Det fremgår endvidere, at andelene og aktierne skal afhændes, hvis institutionen skifter pengeinstitut eller ikke længere opnår den økonomiske fordel.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disse forhold. Baggrunden for det foreslåede er primært at sikre, at statens institutioner, herunder den faste ejendomsmasse mv., forvaltes og vedligeholdes forsvarligt.

Bestemmelsen beskriver sammen med lovforslagets § 20 målsætningen for bestyrelsens økonomiske forvaltning og omfatter alle økonomiske dispositioner fra enkeltstående driftsdispositioner til omfattende, langsigtede kapitaldispositioner.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 22

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 19-21 institutionernes bestyrelses ansvar.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 22 i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at aftaler, herunder husleje- og ejendomsaftaler, skal indgås på vilkår, der ikke er ringere for institutionen end sædvanlige markedsvilkår, og skal søges ændret, hvis udviklingen i markedsvilkårene tilsiger det.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om huslejeaftaler, herunder i særlige tilfælde bestemme, at huslejeaftaler skal indgås på andre vilkår end dem, der er nævnt i *stk. 1*.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disse forhold. Baggrunden for det foreslåede er primært at sikre, at statens institutioner forvaltes forsvarligt.

Det foreslåede fastsætter, på hvilke vilkår husleje- og ejendomsaftaler skal indgås, og skal ses som et led i de krav, der stilles til statslige selvejende institutioner. Disse krav indebærer, at institutionens midler skal anvendes til gavn for den aktivitet, som institutionen i henhold til vedtægten må udføre.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 23

Den foreslåede bestemmelse fastlægger rammerne for søgsmålskompetence.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 23 i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås, at beslutning om at anlægge retssag mod bestyrelsesmedlemmer, ledere, revisorer eller andre i anledning af tab påført institutionen kan træffes af bestyrelsen eller af undervisningsministeren.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disse forhold.

Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren vil have hjemmel til at anlægge søgsmål mod bestyrelsesmedlemmer, herunder medlemmerne af de midlertidige bestyrelser.

Det foreslåede svarer til reglerne i lov om erhvervsdrivende fonde og lov om fonde og visse foreninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 938 af 20. september 2012 og vedrører som i fondslovene alene erstat-

ningssøgsmål i anledning af skade, som er tilføjet institutionen. Ministeren vurderer på baggrund af tabets størrelse og den udviste adfærd, om søgsmål skal anlægges i det enkelte tilfælde.

Søgsmålsadgangen tænkes normalt kun anvendt i grovere tilfælde og indebærer ikke en skærpelse af bestyrelsesmedlemmers ansvars- og hæftelsesforhold. Uden for bestemmelsen falder tilfælde, hvor udenforstående eller ansatte har lidt et tab på grund af udvist adfærd fra personer med tilknytning til institutionen. Disse personer vil som hidtil selv kunne rejse krav over for den eller de ansvarlige.

Uden for bestemmelsen falder tilfælde, hvor udenforstående eller ansatte har lidt tab på grund af udvist adfærd fra personer med tilknytning til professionshøjskolen. Disse personer vil som hidtil selv kunne rejse krav over for den eller de ansvarlige.

Bestemmelsen indebærer ikke en skærpelse af bestyrelsesmedlemmers ansvars- og hæftelsesforhold. For bestyrelsesmedlemmerne gælder som hidtil dansk rets almindelige erstatningsregler, men de hæfter i øvrigt ikke personligt for institutionens økonomiske forpligtelser.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 24

Den foreslåede bestemmelse fastlægger rammer og opgaver for institutionens ledelse.

En tilsvarende bestemmelse findes delvist i § 24 i lov om institutioner for almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutionens leder har den daglige ledelse af institutionen og er ansvarlig for institutionens virksomhed over for institutionens bestyrelse.

Det foreslås i *stk. 2*, at institutionens leder varetager sin daglige ledelse af institutionen, således,

- 1) at uddannelsen tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med gældende regler,
- 2) at de undervisningsmæssige forhold er forsvarlige,
- 3) at det af bestyrelsen godkendte budget overholdes,
- 4) at institutionens virksomhed i øvrigt er i overensstemmelse med bestyrelsens beslutninger og retningslinjer, og
- 5) at ledelsen af hver af de til institutionen tilhørende skoler kan sikre den fornødne pædagogiske kvalitet i undervisningen.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om at der skal være pædagogisk ledelse på alle skoler, og at institutionens øverste ledelse derudover skal være synlig på skolerne.

Det foreslåede stk. 2 indebærer, at lederen har den daglige ledelse af institutionen.

Det betyder, at lederen blandt andet har ansvaret for, at institutionens virksomhed er i overensstemmelse med de mål for udvikling af institutionen, som bestyrelsen har fastlagt, og for overholdelse af institutionens budget. Formuleringen er ny men svarer til de oven for nævnte gældende regler om den daglige leders opgaver og ansvar.

Det foreslåede stk. 2 fastlægger rammen for institutionens leders opgavevaretagelse, og indebærer at denne overordnet påser, at uddannelsen tilrettelægges og gennemføres regelmedholdeligt, pædagogisk forsvarligt og i øvrigt i overensstemmelse med bestyrelsens beslutninger mv.

Det foreslåede vil i overensstemmelse med den politiske aftale ikke indebære specifikt fastsatte kompetence- eller kvalifikationskrav til ledere på institutionen eller de enkelte skoler. Kravet om, at institutionens leder skal tage højde for, at skolernes ledelse kan sikre den fornødne pædagogiske kvalitet i undervisningen kan eksempelvis udmøntes ved, at der ansættes en skoleleder med specifikke pædagogiske kvalifikationer, men kan også tilgodeses på anden vis.

Det bemærkes dog, at den politiske aftale indeholder ønske om at ledere som et led i reformen skal have et kompetenceløft, der skal understøtte realisering af uddannelsens formål og i øvrigt understøtte den daglige indsats i arbejdet med eleverne. Det fremgår, at institutionslederne skal sikres de nødvendige kompetencer til at etablere gode institutionelle strukturer og tage aktiv del i den faglige udvikling.

Det fremgår endvidere, at lederudviklingen skal give lederne et kompetenceløft på tre områder.

For skolernes pædagogiske virke vil ledelsesfokus ligge på at sikre dygtige og engagerede medarbejdere, som kan skabe læring og trivsel for den enkelte elev. Rekruttering og udvikling af læringsmiljøet er derfor en kerneopgave for ledelsen.

For administrativ ledelse skal fokus ligge på, at kompetenceløftet skal give lederne redskaber til at løfte opgaver med administration, data, it og økonomi, så der er gode institutionelle rammer, budgetterne holder og der er et godt samarbejde med forvaltningen og bestyrelsen.

For forandringsledelse skal fokus ligge på at lederne skal gå forrest og lede implementeringsarbejdet, så de politiske mål for den nye uddannelse kan omsættes til faglige resultater på den enkelte skole.

Der er med det foreslåede hensigten, at institutionsbestyrelsen bl.a. lader sig inspirere af disse fokuspunkter i forbindelse med ansættelse af ledere på institutionerne.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 25

Den foreslåede bestemmelse fastlægger rammen for elevernes organisering i råd.

En tilsvarende bestemmelse findes delvist i § 27 i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at eleverne har ret til at danne et elevråd. Det fremgår, at elevrådet udpeger repræsentanter for eleverne til udvalg m.v., som institutionen har nedsat til at behandle spørgsmål af betydning for elever i almindelighed. Det fremgår, at dette dog ikke gælder udvalg m.v., hvor elevers deltagelse ville stride mod anden lovgivning.

Det foreslås i *stk. 2*, at dersom elevrådet ikke overholder væsentlige demokratiske principper, kan institutionens suspendere elevrådet.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren fastsætter regler om valg til elevråd, om rådets virksomhed, suspension og om bestyrelsens forpligtelse over for det.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at eleverne på forberedende grunduddannelse har ret til at få indflydelse på deres uddannelse og deres skole gennem et elevråd, som skal virke på demokratisk vis, og at hvis ikke elevrådet overholder væsentlige demokratiske principper, vil ledelsen kunne suspendere elevrådet.

Det foreslåede vil indebære, at eleverne ved institutionen vil have adgang til at danne et råd, som afspejler de studerendes synspunkter, og giver eleverne mulighed for at yde rådgivning til bestyrelsen og ledelsen, herunder varetage elevernes fælles undervisningsmæssige, faglige, kulturelle, personlige og økonomiske interesser på institutionen.

Det foreslåede vil indebære endvidere, at elevrådet skal virke på demokratisk vis, og at hvis ikke elevrådet overholder væsentlige demokratiske principper, vil ledelsen kunne suspendere elevrådet.

Den foreslåede bemyndigelse forventes udmøntet til at fastsætte supplerende regler svarende til bekendtgørelse nr. 84 af 30. januar 2013 om elevråd ved institutioner for almen gymnasial uddannelse, almen voksenuddannelse eller erhvervsrettet uddannelse samt private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen, som bl.a., indeholder regler om institutionens samarbejde med elevrådet, elevrådets opgaver, nedsættelse af elevrådet, valgbarhed til elevrådet, vedtægter og forretningsorden.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 26

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 27-37 rammerne for tilskud til institutioner for forberedende grunduddannelse.

Bestemmelser med tilsvarende elementer findes i lov om institutioner for almen gymnasial uddannelse og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren til institutionen yder et grundtilskud og et grundtilskud pr. skole til dækning af institutionernes og skolernes fællesudgifter, der fastsættes på de årlige finanslove.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren yder et samlet taxametertilskud til dækning af de direkte undervisningsudgifter og lokaleforsyningsudgifter. Det fremgår endvidere, at tilskuddet, der fastsættes på de årlige finanslove, ydes ud fra den enkelte institutions antal årselever, herunder for årselever, der følger undervisning på skolerne, jf. dog stk. 4, og en takst pr. årselev.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren yder et særligt tilskud for udslusning af elever, der i forlængelse af et forløb på forberedende grunduddannelse går videre i kompetencegivende uddannelse eller beskæftigelse. Tilskuddet og betingelserne herfor fastsættes som en takst pr. årselev på de årlige finanslove.

Det foreslås i *stk. 4*, at der uanset stk. 1-2 på de årlige finanslove kan fastsættes særskilte takster for fjernundervisning, herunder at der ved fjernundervisning ikke ydes tilskud til dækning af institutionernes lokaleforsyningsudgifter.

Det foreslås i *stk. 5*, at forlængelse af uddannelsesperioden for en elevs samlede uddannelsesforløb, jf. lov om forberedende grunduddannelse, kan maksimalt gives i et omfang, der svarer til 10 pct. af institutionens samlede årselevtal i det forudgående finansår. For institutioner, der ikke har haft aktivitet i det forudgående finansår, beregnes kvoten på baggrund af det forventede årselevtal.

Det foreslås i *stk. 6*, at undervisningsministeren refunderer institutionernes udgift til skoleydelse, jf. lovforslagets § 45.

Det foreslås i *stk.* 7, at undervisningsministeren fastsætter regler om tilskud efter *stk.* 1-2, herunder om aktivitetsindberetninger og udbetaling af tilskud, opgørelse af årselever efter *stk.* 2 og 3, og om tilbagebetaling og kontrol af udbetalte tilskud og kan herunder i en overgangsperiode fravige bestemmelserne i dette kapitel.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at der ydes ét fast grundtilskud pr. institution og grundtilskud på 1,7 mio. kr. årligt til de øvrige skoler (2017-niveau), at grundtilskuddene samlet set forventes at udgøre ca. 15 pct. af institutionernes samlede tilskud, at størrelsen af grundtilskud samt takster pr. årselev fastsættes på de årlige finanslove,

Det foreslåede vil indebære, at tilskud udbetales til institutionerne af staten, og at disse som hovedregel består af grundtilskud samt aktivitetsafhængige tilskud (taxamertilskud) til undervisningsudgifter, fællesudgifter og bygningsudgifter.

Som det gælder for de øvrige institutionsområder, er det hensigten, at taxameterfinansieringen suppleres med grundtilskud, der skal dække en række basale udgifter ved institutionsdrift, og som derfor er med til at muliggøre opretholdelsen af mindre institutioner i en finmasket national og lokal institutionsstruktur.

Det foreslåede tilstræber i denne henseende en balance mellem, at tilskuddene udbetales til institutionen, men at der samtidig forudsættes et grundtilskud pr. skole og et højere grundtilskud pr. institution. Det bemærkes i denne forbindelse, at der ikke nødvendigvis vil være et fysisk sammenfald mellem institutionens og skolernes adresse. Det vil eksempelvis indebære, at en institution med tre skoler får et stort grundtilskud plus to skolegrundtilskud.

Taxamertilskuddene omfatter tilskud til undervisning, tilskud til administration, ledelse og løbende bygningsdrift samt tilskud til erhvervelse og leje af bygninger og bygningsvedligeholdelse m.v.

Efter lovforslaget kan en institution få et særligt udslusningstilskud til elever, der går videre i kompetencegivende uddannelse eller beskæftigelse. Den konkrete model for det foreslåede tilskud for succesfuld udslusning af elever vil tage udgangspunkt i, hvor mange uger en elev har været i uddannelse eller beskæftigelse inden i en sammenhængende periode efter afslutningen af et forløb. Tilskuddet ydes, hvis institutionen kan dokumentere, at kravet er opfyldt.

Efter forslaget vil undervisningsministeren få bemyndigelse til at fastsætte regler om opgørelse af årselever, som danner grundlag for tildeling af taxamertilskud til den enkelte institution mv. Endvidere foreslås, at der gives undervisningsministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om tilskud og til at bestemme, at tilskudsreglerne i en overgangsperiode kan fraviges.

Det foreslåede *stk.* 5 indebærer, at forlængelse af uddannelsesperioden for en elevs samlede uddannelsesforløb, jf. lov om forberedende grunduddannelse, kan maksimalt gives i et omfang, der svarer til 10 pct. af institutionens samlede årselevtal i det forudgående finansår. For institutioner, der ikke har haft aktivitet i det forudgående finansår, beregnes kvoten på baggrund af det forventede årselevtal.

Den foreslåede bemyndigelse i *stk.* 7 vil blive udmøntet til at sikre, at der via Ungedatabasen vil være mulighed for at give institutionerne data om elevernes uddannelse og beskæftigelse i mindst 12 uger inden for 4 mdr. efter de har forladt forberedende grunduddannelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets § 26 og §§ 287-37 rammerne for tilskud mv. til institutioner for forberedende grunduddannelse.

Bestemmelser med tilsvarende elementer findes i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at Undervisningsministeren kan yde lån og tilskud til institutioner, der efter ministerens skøn er kommet i en særlig vanskelig økonomisk situation. Lånet eller tilskuddet er betinget af, at institutionen følger ministerens krav til omlægning af institutionens virksomhed med henblik på genopretning af institutionens økonomi.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren kan yde tilskud og lån i forbindelse med sammenlægning eller spaltning af institutioner og i forbindelse med en institutions overtagelse af elever efter lovforslagets § 6, stk. 3.

Det foreslås i *stk. 3*, at Udbetaling Danmark varetager administrative opgaver af finansiell og regnskabsmæssig karakter vedrørende lån efter stk. 1 og 2.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder tilkendegivelserne om disse forhold. Baggrunden for det foreslåede er, at lån og tilskud bør kunne ydes med henblik på at genoprette institutionens økonomi og dermed sikre dens fortsatte virke i tilfælde, hvor der er behov herfor.

Det foreslåede stk. 1 indebærer, at undervisningsministeren får bemyndigelse til at yde lån eller tilskud til institutionerne, som er kommet i en særlig økonomisk vanskelig situation. Bestemmelsen kan finde anvendelse i de tilfælde institutionen er lukningsstruet, eller hvis institutionens situation kan medføre vanskeligheder med uddannelsesforsyningen.

Det skal bemærkes, at berettigelse til tilskud efter denne bestemmelse beror på ministerens skøn af institutionens særlige vanskelige situation. Ministeren kan i den forbindelse stille krav om omlægning af institutions aktivitet med henblik på genopretningen af økonomien, eller krav om indgåelse af en indsatsaftale.

Det foreslåede stk. 2 giver undervisningsministeren bemyndigelse til at yde tilskud til udgifter, der afholdes i forbindelse med sammenlægning og spaltning efter lovforslagets kapitel 2.

Lånet eller tilskuddet betinges af, at institutionen følger undervisningsministerens krav om en tilpasning af institutionens samlede udgifter i forhold til aktivitet og faktiske indtægter. Institutionen skal – eventuelt i samarbejde med Undervisningsministeriet – udarbejde en handlingsplan for genopretningen af dens økonomiske situation. I forbindelse med opstilling af krav til handlingsplanen og afdragsvilkår kan ministeriet lade institutionens muligheder for at opnå rationaliseringsfordele ved at indgå i et større institutionsfællesskab indgå.

Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren fastlægger vilkårene for ydelse af lån og afvikling heraf. Det forudsættes, at lån forrentes med udgangspunkt i den effektive rente på den toneangivende statsobligation på udbetalingstidspunktet. Denne rente ligger fast i hele lånets løbetid. Afdragsperioden forventes fastsat til normalt til 3-4 år.

Det foreslåede stk. 3 indebærer, at den konkrete administration varetages af Udbetaling Danmark.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 26-27 og §§ 29-37 rammerne for tilskud mv. til institutioner for forberedende grunduddannelse.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 31 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås, at undervisningsministeren kan yde tilskud til udviklings- og forsøgsvirksomhed eller til andre særlige formål.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke tilkendegivelser om disse forhold.

Baggrunden for det foreslåede er, at hovedparten af de love, som regulerer de eksisterende uddannelses tilbud, som erstattes af forberedende grunduddannelse, allerede indeholder forsøgsbestemmelser, samt at der generelt på undervisningsområdet er en omfattende tradition for at gennemføre forsøg med uddannelserne. Henset hertil lægges der med lovforslaget op til at lancere en forsøgsbestemmelse.

Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren mulighed for at yde tilskud til forsøgs- og udviklingsvirksomhed i de tilfælde. Der kan være tale om forsøg med indførelse af nye fag eller nye undervisningsmetoder, der ikke i alle tilfælde vil kunne rummes inden for de ordinære tilskudssatser.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 29

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 26-28 og §§ 30-37 rammerne for tilskud mv. til institutioner for forberedende grunduddannelse.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 36 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at tilskud efter denne lov ydes ikke til dækning af institutionernes udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren kompenserer institutionerne for udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven, som efter momsloven ikke kan fradrages ved en virksomheds opgørelse af afgiftstilsvaret (ikkefradragsberettiget købsmoms), og som institutionerne afholder ved køb af varer og tjenesteydelser, til hvilke der ydes tilskud m.v. efter denne lov.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren fastsætter regler om kompensation efter stk. 2 og kan herunder beslutte, at der etableres en acontoordning for momskompensation til institutionerne..

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke tilkendegivelser om disse forhold.

Baggrunden for og konsekvensen af det foreslåede er, at skabe hjemmel til at sikre, at også institutioner for forberedende grunduddannelse kan få deres udgifter til ikke-fradragsberettiget købmoms refunderet for så vidt angår institutionernes driftsudgifter og anlægsudgifter. Undervisningsministeren vil fastsætte regler om administrationen af momskompensationsordningen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 30

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 26-29 og §§ 31-37 rammerne for tilskud mv. til institutioner for forberedende grunduddannelse.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 35 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås, at tilskud kan udbetales forskudsvis.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke tilkendegivelser om disse forhold.

Baggrunden for og konsekvensen af det foreslåede er, at skabe hjemmel til, at institutionerne kan få forskudsvis udbetaling af statstilskud.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 31

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 26-31 og §§ 32-37 rammerne for tilskud mv. til institutioner for forberedende grunduddannelse.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 41 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås, at undervisningsministeren kan fastlægge minimums- og maksimumsrammer for den tilskudsudløsende tilgang til uddannelserne.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disse forhold udover aftalens generelle fokus på den kommunale medfinansiering af de nye institutioner.

Baggrunden for og konsekvensen af det foreslåede er at gøre det muligt at fastlægge minimums- og maksimumsrammer for den tilskudsudløsende aktivitet, fx aktiviteten vedrørende ordblindeundervisning. Der vil være tale om fastsættelse af minimums- eller maksimumsrammer for den enkelte institution og ikke på landsplan.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 32

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 26-31 og §§ 33-37 rammerne for tilskud mv. til institutioner for forberedende grunduddannelse.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 9, stk. 6, i lov om produktionsskoler, men findes alene i en mere begrænset form i § 32 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås, at kommunalbestyrelserne i kommunerne inden for institutionens dækningsområde kan yde tilskud til institutionerne ud over sin andel af tilskud, jf. lovforslagets §§ 26-27 sammenholdt med § 42.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disse forhold udover aftalens generelle fokus på den kommunale medfinansiering af de nye institutioner.

Baggrunden for og konsekvensen af det foreslåede er at understøtte og stimulere det ønskede betydelige kommunale ansvar og engagement ved at skabe mulighed for, at kommuner kan yde tilskud til institutionerne ud over deres andel af de tilskud, som kommunerne foreslås at skule stå for efter lovforslagets §§ 26-27 sammenholdt med § 42.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 33

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 26-32 og §§ 34-37 rammerne for tilskud mv. til institutioner for forberedende grunduddannelse.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 37 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutionerne inden for deres formål samlet disponerer over de samlede statslige tilskud efter lovforslagets §§ 26-27 og over øvrige indtægter. Det fremgår endvidere, at det er en betingelse, at institutionerne opfylder de bestemmelser, der gælder for uddannelsen og institutionens opgaver i øvrigt. Det er endvidere en betingelse, at institutionen gennemfører den undervisningsaktivitet eller anden aktivitet, som tilskuddene er betinget af. Det fremgår endelig, at institutionerne kan opspare tilskud til anvendelse i følgende finansår.

Det foreslås i *stk. 2*, at tilskud, der efter lovforslagets § 28 er ydet under forudsætning af, at uforbrugte midler tilbagebetales, er ikke omfattet af stk. 1.

Det foreslås i *stk. 3*, undervisningsministeren kan pålægge en institution at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Undervisningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven. Undervisningsministeren offentliggør de flerårige investeringsrammer.

Det foreslås i *stk. 4*, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om forvaltningen af investeringsrammen, der fastsættes på de årlige finanslove, jf. stk. 3.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disse forhold.

Det foreslåede fastlægger institutionernes dispositionsmuligheder i overensstemmelse med institutionernes status som selvejende institutioner.

Det foreslåede vil indebære, at tilskud ydes uden opdeling i lønudgifter og andre udgifter og uden personalerammer. Dispositionsfriheden giver således den enkelte institution mulighed for fleksibel udnyttelse af lærerkræfter, lokaler m.v. samt mulighed for selvstændigt at disponere over de samlede tilskud til de tilskudsberettigede uddannelser, fællesudgifter og bygninger.

Det foreslåede vil indebære dog den betingelse, at institutionerne skal opfylde de bestemmelser, der gælder for forberedende grunduddannelse, herunder gennemførelse af den uddannelsesaktivitet inden for de enkelte uddannelsesspor, som tilskuddene er betinget af.

Det foreslåede vil indebære herudover, at institutionerne vil kunne opspare tilskud til anvendelse i følgende finansår til de formål, som tilskuddene er ydet til. De frie muligheder for opsparing giver dels en nødvendig konsolidering i budgetteringen, dels mulighed for opsparing til investering m.v.

Med henblik på at kunne forvalte den flerårige investeringsramme, der fastsættes på de årlige finanslove, indebærer det foreslåede stk. 4, at undervisningsministeren vil kunne pålægge en institution at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, hvis de samlede budgetterede investeringer for de selvejende institutioner på Undervisningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven. Omfattet af investeringsrammen vil være nyinvesteringer, dvs. køb eller opførelse af nye aktiver, der aktiveres i institutionens balance. Det gælder f.eks. køb eller opførelse af en ny bygning, tilbygning af en ny fløj, ombygning af en eksisterende bygning og bygningsforbedringer i forbindelse med renoveringer og vedligeholdelsesarbejder, men også køb af f.eks. nyt inventar og it-udstyr. Køb af eksisterende (ikke-nyopført) bygninger, brugt udstyr og brugt inventar vil ikke indgå som led i de investeringer, der er omfattet af investeringsrammen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 34

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 26-33 og §§ 35-37 rammerne for tilskud mv. til institutioner for forberedende grunduddannelse.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 38 i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås, at undervisningsministeren kan ved ydelse af tilskud til institutionerne stille vilkår for institutionernes virksomhed, der fremmer formålet i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (sociale klausuler) eller andre formål i lovgivningen, herunder om institutionens kvalitetssystem og energibesparelser. Det er en betingelse, at sådanne vilkår ikke er uforenelige med institutionernes opfyldelse af deres opgaver efter denne lov og lov om forberedende grunduddannelse. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disse forhold.

Baggrunden for og konsekvensen af det foreslåede er ønsket om at give undervisningsministeren mulighed for at stille krav til institutionerne om varetagelse af sociale hensyn som betingelse for at modtage tilskud.

En sådan »social klausul« er et krav om, at institutionen som tilskudsmodtager påtager sig en nærmere angiven social forpligtelse.

I overensstemmelse med de tilsvarende bestemmelser på uddannelsesinstitutionsområdet er det hensigten, at ministeren vil stille krav om, at institutionerne skal formulere en personalepolitik, der beskriver, hvordan institutionen vil handle for at gøre arbejdsmarkedet mere rummeligt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 35

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 26-34 og §§ 36-37 rammerne for tilskud mv. til institutioner for forberedende grunduddannelse.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 38 a i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutionen ved udbud og efterfølgende kontraktindgåelser anvender klausuler om uddannelses- og praktikaftaler eller senest ved kontraktindgåelsen offentliggør sin begrundelse for at undlade dette på institutionens hjemmeside på internettet.

Det foreslås i *stk. 2*, undervisningsministeren fastsætter regler om forpligtelsen efter stk. 1, herunder om, hvilke udbud der er omfattet af forpligtelsen.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disse forhold.

Baggrunden for det foreslåede er ønsket om, at også for institutioner for forberedende grunduddannelse anvender det såkaldte "følg- eller forklar princip", som indebærer, at statslige ordregivere enten skal anvende sociale klausuler om uddannelses- og praktikaftaler i relevante udbud eller forklare, hvorfor de ikke gør det.

Det foreslåede vil indebære, at institutionerne forpligtes til i forbindelse med relevante udbud og efterfølgende kontraktindgåelser at anvende klausuler om uddannelses- og praktikaftaler eller forklare fravalg deraf.

Det betyder, at institutionerne skal anvende et »følg- eller forklar princip«, dvs. enten skal de anvende sociale klausuler om uddannelses- og praktikaftaler i relevante udbud eller forklare, hvorfor de ikke gør det.

En social klausul om uddannelses- og praktikaftaler er et krav i et udbud om, at den leverandør, der vinder opgaven, skal påtage sig at ansætte en eller flere elever eller overflytte allerede ansatte elever hos leverandøren til brug for udførelse af kontrakten.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 36

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 26-35 og § 37 rammerne for tilskud mv. til institutioner for forberedende grunduddannelse.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 39 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås, at undervisningsministeren kan efter forhandling med finansministeren fastsætte regler om tilskud til institutionernes virksomhed efter §§ 26-28 om institutionernes budget- og bevillingsmæssige forhold og om udbetaling af tilskud til institutionerne. Det fremgår, at institutionerne er omfattet af statens selvforsikringsordning.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om disse forhold.

Baggrunden for det foreslåede er, at det i Finansministeriets Budgetvejledning forudsættes, at budgetvejledningens regler normalt gælder for selvejende institutioner, der modtager mere end 50 pct. i offentlige tilskud.

Godkendelse efter loven, jf. forslaget § 1, stk. 1, indebærer, at budgetvejledningens regler (som udgangspunkt, jf. nedenfor) gælder for de selvejende institutioner, uanset om det offentlige tilskud i visse finansår konkret måtte ligge på mindre end 50 pct. af de samlede indtægter.

Institutioner for forberedende vil således være omfattet af budgetvejledningens regler om indtægtsdækket virksomhed og statens selvforsikringsordning m.v. Institutionerne er omfattet af statens selvforsikring, og udgifter til finansiering af statens selvforsikring indgår i de ydede statstilskud, således at institutionerne selv afholder forsikringsudgifter på op til 1 pct. af den enkelte institutions indtægter i et finansår.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 37

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 26-37 rammerne for tilskud mv. til institutioner for forberedende grunduddannelse.

Det foreslås, at institutionen skal følge de af ministeren for offentlig innovation fastsatte eller aftalte bestemmelser om løn- og ansættelsesvilkår, herunder om pensionsforhold, for det personale, der er ansat ved institutionen.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at det er forventningen, at ministeren for offentlig innovation vil skulle forhandle overenskomster for de ansatte under hensyn til, at tilskud udbetales af staten.

Det foreslåede vil indebære, at institutionerne vil være forpligtet til at følge de af Finansministeriet fastsatte og aftalte bestemmelser om løn- og ansættelsesvilkår for personalet. Bestemmelsen berører ikke institutionens opgaver og beslutninger med oprettelse af stillinger og heraf følgende beslutninger om personaleforbrug og -sammensætning og om ansættelse og afskedigelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 38

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets § 39 rammen for institutionernes regnskab og revision.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 42 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutionernes regnskabsår er finansåret. Det fremgår, at der ved regnskabsårets afslutning udarbejdes et årsregnskab omfattende resultatopgørelse, balance og anlægsoversigt. Det fremgår, at regnskabet skal underskrives af bestyrelsen og institutionens leder. Det fremgår, at der i forbindelse med indsendelse af årsregnskab til Undervisningsministeriet skal bestyrelsesmedlemmerne afgive en erklæring på tro og love om, at de opfylder betingelserne for at være medlemmer af bestyrelsen, jf. § 15, stk. 1.

Det foreslås i *stk. 2*, at institutionernes regnskaber revideres af rigsrevisor i henhold til § 2, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. Det fremgår, at bestyrelsen endvidere udpeger en intern revisor, som skal være statsautoriseret eller registreret revisor, til at udføre revision i henhold til regler, der fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med rigsrevisor. Bestyrelsen underretter Undervisningsministeriet og rigsrevisor om den udpegede interne revisor og om skift af intern revisor.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren og rigsrevisor kan i henhold til § 9 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. aftale, at revisionsopgaver varetages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og den i *stk. 2* nævnte interne revisor. Det fremgår, at Rigsrevisor kan pålægge bestyrelsen at udpege en anden intern revisor til at udføre denne revisionsopgave, hvis den interne revisor ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene i de i henhold til *stk. 2*, 2. pkt., udstedte regler om intern revision eller i øvrigt ikke opfylder pligterne som intern revisor.

Det foreslås i *stk. 4*, at regnskaberne opstilles efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. Institutionens regnskabsføring skal være i overensstemmelse med regler fastsat af ministeren. Undervisningsministeren fastsætter regler om den interne revisors kontrol af institutionens oplysninger til brug ved beregning af statstilskud.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at for hver institution er der ét regnskab.

Det foreslåede vil indebære, at de statslige selvejende institutioners regnskaber skal revideres af Rigsrevisionen i henhold til rigsrevisorlovens § 2, *stk. 1*, nr. 2, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 101 af 19. januar 2012, og derudover af en statsautoriseret eller registreret revisor (institutionsrevisor). Bestyrelsen ansætter og afskediger institutionens interne revisor.

Det foreslåede vil indebære ikke hermed dobbelt revision, idet institutionsrevisionens primære opgaver i relation til de statslige selvejende institutioners bestyrelse og Undervisningsministeriet ikke er de samme som dem, Rigsrevisionen skal varetage.

Begrundelsen for at indføre institutionsrevision er, at der med lovforslaget pålægges institutionernes bestyrelse et væsentligt selvstændigt ansvar og en tilsvarende udvidet beslutningskompetence. Dette betyder, at der må stilles krav om en revision, som er målrettet en selvejende institution. Det drejer sig dels om løbende gennemgang og kontrol af regnskaberne (*controller*-funktion), dels om den rådgivning og vejledning af bestyrelsen i økonomiske og andre spørgsmål, som er en væsentlig del af institutionsrevisionens rolle på andre uddannelsesområder. En tilfredsstillende løsning af disse opgaver forudsætter en institutionsrevision, som kan indgå i en tæt og hyppig dialog med institutionens bestyrelse og administration.

Det forudsættes, at undervisningsministeriet ligeledes vil kunne kræve en løbende gennemgang og kontrol af regnskaberne, herunder ikke mindst kontrol af de statslige selvejende institutioners tilskudsgrundlag.

Revisionens *controller*-funktion er sammen med de årsregnskabsaflæggelser, som lovforslaget indebærer, og som indsendes til undervisningsministeriet i form af revisionsprotokollater samt revisorerklæringer om tilskudsgrundlaget, en væsentlig forudsætning for, at ministeriet kan varetage tilsynet med institutionerne på betryggende måde. Institutionsrevisionens ansvar over for bestyrelsen og ministeriet begrænses ikke af det forhold, at Rigsrevisionen reviderer institutionernes regnskaber i henhold til rigsrevisorloven, ligesom Rigsrevisionens eventuelle bemærkninger m.v. til de statslige selvejende institutioners regnskaber ikke kan fritage institutionsrevisionen for ansvar. Rigsrevisionen bevarer efter det foreslåede det overordnede revisionsmæssige ansvar.

De i de foreslåede *stk. 3* og *4* nævnte bemyndigelser forventes udmøntet i regler svarende til, hvad der gælder efter bekendtgørelse nr. 956 af 6. juli 2017, om revision og tilskudskontrol m.m. ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse, almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 39

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets § 38 rammen for institutionernes regnskab og revision.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 43 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at bestyrelsen påser, at revisor opfylder bestemmelserne om uafhængighed i revisorloven. Det fremgår, at bestyrelsen endvidere ikke må antage en revisor, der samtidig er revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som institutionen anvender, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der kontrollerer udlejer, medmindre lejeforholdet er af uvæsentligt omfang. Det fremgår, at undervisningsministeren fastsætter regler om, hvornår lejeforholdet er af uvæsentligt omfang.

Det foreslås i *stk. 2*, at *dersom* revisor ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene til revision i henhold til denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, eller tilsidesætter revisor i øvrigt sine pligter som revisor, kan undervisningsministeren pålægge bestyrelsen inden for en nærmere angiven frist at udpege en anden revisor.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at for hver institution er der ét regnskab.

Det foreslåede vil indebære, bestyrelsen løbende skal påse revisors uafhængighed, og at revisor blandt andet ikke er udlejer eller har en nærmere angiven tilknytning til udlejere af institutionens bygninger m.m., medmindre der er tale om uvæsentlige dele af de samlede ejendomsudgifter. Endvidere giver den foreslåede bestemmelses *stk. 2* undervisningsministeriet mulighed for at pålægge bestyrelsen at skifte revisor, hvis kvaliteten af revisors arbejde er klart utilfredsstillende.

Undervisningsministeriets habilitetskrav til revisorer ved selvejende uddannelsesinstitutioner indebærer, at institutionens revisor ikke samtidig må være revisor for udlejer af institutionens faste ejendomme, dele af en ejendom, skibe og lignende fysiske rammer for skolevirksomheden eller for selskaber, fonde m.fl., der kontrollerer udlejer af den faste ejendom m.m. Revisor må heller ikke selv være udlejer af institutionens ejendomme. Hvis lejen udgør 2 pct. eller derunder af institutionens samlede ejendomsudgifter, inklusiv prioritetsrenter og afskrivning på bygninger inklusiv installationer, gælder forbuddet dog ikke.

Bestyrelsen kan f.eks. sikre sig ved jævnligt at indhente en erklæring eller redegørelse fra revisor om grundlaget for revisors vurdering af sin uafhængighed.

Bestemmelsen udelukker ikke, at en revisor er revisor for uddannelsesinstitutionen, selv om en anden selvstændig revisor i samme (landsdækkende) revisorfirma er revisor for udlejer. Det vil være afgørende for forbuddet, om udlejers revisor har instruktionsbeføjelse over for institutionens revisor, og er det tilfældet, må revisor ikke være institutionsrevisor.

Kravene hænger sammen med, at det er centralt for Undervisningsministeriet, at revisorerne er uafhængige af modstående hensyn, da de er ministeriets garant for, at institutionerne forvalter de betydelige statslige tilskud, der ydes, forsvarligt og hensigtsmæssigt. Revisor må ved sin revision alene vurdere en disposition ud fra institutionens interesser. Kravet gælder også i forhold til offentlige udlejere.

Endvidere skal revisor påse, at institutionens aftaler af økonomisk betydning er indgået på markedsvilkår.

Bestyrelsen skal påse, at revisor overholder lovgivningens krav vedrørende revisor, revision mv. Der kan være tale om overtrædelse af selvejelovens krav til revisor og revision, regler udstedt i medfør heraf, revisorlovgivningens krav, eller regler udstedt i medfør heraf og andre krav til revision og revisors arbejde. Bestemmelsen kan ligeledes benyttes, hvis kvaliteten af revisors arbejde er klart utilfredsstillende.

Hvis bestyrelsen ikke efterkommer undervisningsministeriets påbud om at skifte revisor, kan Undervisningsministeriet benytte lovens forskellige sanktionsbestemmelser, herunder bestemmelsen om at tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvis eller kræve tilskud tilbagebetalt, hvis der er tale om regelovertrædelser, eller ved at sætte bestyrelsen under administration for så vidt angår spørgsmålet om at udskifte revisor.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 40

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets § 41 rammen for tilskud til særlige støtteformer, jf. den foreslåede overskrift.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 44 i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren kan yde særlige tilskud til institutionernes udgifter til støtte til elever efter § 33 i det samtidigt fremsatte forslag til lov om forberedende grunduddannelse. Ansøgning om tilskud indgives af institutionen til undervisningsministeren.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om administration af særlige tilskud efter det foreslåede stk. 1, herunder om ansøgning, indhentede sagkyndige udtalelser, tildeling, udbetaling, udbetaling af forskud til og tilbagebetaling fra institutionerne samt refusion af udgifter, som institutionerne har afholdt i overensstemmelse med tildelingen.

Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren har mulighed for at give et særligt tilskud til institutionernes udgifter til bestemte former for støtte til elever på forberedende grunduddannelse.

Det foreslåede vil indebære, at der kan ydes tilskud til støtte efter § 32 i det samtidigt fremsatte forslag til lov om forberedende grunduddannelse, herunder i form af hjælpemidler. Støtten skal være et individuelt tilrettelagt supplement til den almindelige undervisning, og bidrage til at sikre, at eleverne og kursisterne kan opfylde uddannelsens mål på baggrund af deres særlige uddannelsesforudsætninger. Støtten har ikke til formål at afhjælpe generelt mangelfulde skolemæssige forudsætninger.

Den foreslåede bemyndigelse i stk. 2 forventes i første omgang udmøntet på baggrund af, hvad der gælder efter bekendtgørelse nr. 1377 af 9. december 2013 om særlige tilskud til specialpædagogisk bistand ved ungdomsuddannelser m.v. Reglerne vil løbende blive tilpasset forholdene med henblik på at sikre, at beslutninger om støttebehov træffes så tæt på eleven som muligt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 41

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets § 40 rammen for tilskud til særlige støtteformer, jf. den foreslåede overskrift.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 44 a i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at ansøgning om tilskud til støtte § 40, og modtagelse af afgørelser herom og meddelelser i øvrigt skal ske ved digital selvbetjening. Undervisningsministeren kan i den forbindelse fastsætte nærmere regler om, at ansøgning om tilskud til støtte samt modtagelse af afgørelser herom og meddelelser i øvrigt kan ske på anden vis end ved digital selvbetjening.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om indretning og administration af den digitale løsning, herunder om

- 1) indhold og udformning af ansøgninger,
- 2) frister for indgivelse af ansøgninger,
- 3) frister for indgivelse af oplysninger og
- 4) frister for udbetalinger af støtte.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om anvendelse af digital signatur og anden sikker personidentifikation.

[Baggrunden for det foreslåede er tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om specialpædagogisk støtte.

Det foreslåede vil indebære, at der vil være adgang til for undervisningsministeren til at fastsætte regler om, at den samlede praktiske sagsbehandling af ansøgninger om sådan støtte skal foregå digitalt. Uddannelsesinstitutionerne vil herefter være forpligtede til at anvende den digitale selvbetjeningsløsning, som Undervisningsministeriet stiller til rådighed. Afgørelser og meddelelser vedrørende ansøgningen vil skulle sendes digitalt både til uddannelsesinstitutionen og til den pågældende elev og kursist, som således skal have besked direkte.

Den dataansvarlige har ansvaret for, at behandling af oplysninger ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, sker i overensstemmelse med persondataloven, hvorefter den dataansvarlige bl.a. har ansvaret for indholdet af de oplysninger, der behandles, for lovligheden af, at oplysningerne registreres og videregives, for iagttagelsen af reglerne om de registreredes rettigheder (bl.a. oplysningspligt, indsigtret og ret til at gøre indsigelse) samt persondatalovens krav om datasikkerhed. De dataansvarlige er uddannelsesinstitutionerne og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

Lovforslaget tager højde for, at der kan være særlige forhold hos borgere, der ikke er fortrolige med brugen af de digitale medier, og som derfor kan have svært ved at tilegne sig brugen heraf. Det foreslås således, at undervisningsministeren bemyndiges til at bestemme, at ansøgning om tilskud til specialpædagogisk støtte samt modtagelse af afgørelser herom og meddelelser i øvrigt kan ske på anden vis end ved digital selvbetjening. Der tages herved også højde for, at der i praksis kan være visse forhindringer for digital sagsbehandling af de ansøgningssager, hvor eleven eller kursisten ikke har et dansk CPR nr.

De foreslåede bemyndigelser i stk. 1 og 3 forventes udmøntet i regler svarende til, hvad der gælder efter bekendtgørelse nr. 1377 af 9. december 2013 om særlige tilskud til specialpædagogisk bistand ved ungdomsuddannelser m.v.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 42

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 43 og 44 rammen for kommunale bidrag til institutionerne.

En tilsvarende bestemmelse findes delvist i § 13 i lov om produktionsskoler.

Det foreslås i *stk. 1*, at for hver elev, der udløser statstilskud til en institution, betaler hjemstedskommunen bidrag til staten med en andel af det samlede tilskud, herunder refusion af skoleydelse. Det fremgår, at andelens størrelse fastsættes på de årlige finanslove, for aktiviteten i det finansår, som finansloven vedrører.

Det foreslås i *stk. 2*, at der ved hjemstedskommune forstås den kommune, i hvilken eleven ifølge CPR havde bopæl den 5. september i kalenderåret forud for det finansår, hvor aktiviteten afholdes.

Det foreslås i *stk. 3*, at bidrag efter stk. 1 ikke omfatter elever,

- 4) som er udgået fra en dansk skole i Sydslesvig, og som på dette grundlag er optaget på uddannelsen, jf. lov om forberedende grunduddannelse,
- 5) for hvem kommunalbestyrelsen træffer beslutning om at forlænge uddannelsestiden af det samlede uddannelsesforløb, jf. § 9, stk. 2, i lov om forberedende grunduddannelse, og
- 6) for hvem kommunalbestyrelsen træffer beslutning om deltagelse på undervisningsniveauer på nedsat tid, jf. § 9, stk. 3, i lov om forberedende grunduddannelse.

Det foreslås i *stk. 4*, at de i stk. 3, nr. 2 og 3, omhandlede tilfælde afholder kommunen den øgede udgift til elevens uddannelsesforløb, herunder dennes forsørgelse, som afregnes direkte mellem kommunen og institutionen.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at kommunerne yder bidrag til staten, og den samlede finansiering indebærer, at kommunerne afholder ca. 65 pct. af de faktisk afholdte udgifter til forberedende grunduddannelse, og at staten afholder de resterende ca. 35 pct.

Den foreslåede kommunale bidragsordning på ca. 65 pct. indebærer overordnet, at der skabes et entydigt kommunalt incitament til at tænke helhedsorienteret i deres ungesats i og med, at det er kommunerne, der har ansvaret både i dagtilbuddene, folkeskolen og beskæftigelsesindsatsen.

Den foreslåede indebærer, at entydigt, at betalingsforpligtelsen over for staten påhviler den kommune, i hvilken eleven ifølge CPR har bopæl den 5. september i kalenderåret før det bidragspligtige finansår, dvs. året før, den pågældende elev går på forberedende grunduddannelse.

Princippet er, at en elevs optagelse på en skole automatisk udløser et bidrag fra elevens hjemstedskommune. Bidragets størrelse fastsættes med udgangspunkt i årselevbegrebet, men således at der betales i forhold til, hvor mange årselever de enkelte fysiske elever udløser.

Det foreslåede vil indebære, at det kommunale bidrag alene opkræves for de elever, som indgår i institutionens tilskudsudløsende årselevtal. Der følger desuden, at det kommunale bidrag pr. årselev på ca. 65 pct. betales ud fra de bidragssatser, der er fastsat på finansloven for det bidragspligtige finansår.

Den foreslåede ordning tager hensyn til institutionernes særlige forhold, bl.a. at der ikke arbejdes med skoleår eller faste undervisningsforløb.

Der forudsættes fornøden kompensation til kommunerne i forbindelse med bloktilskudsberegningen.

Det foreslåede stk. 3, nr. 1, indebærer, at staten fuldt ud finansierer tilskuddet i forhold til personer, som er udgået fra en dansk skole i Sydslesvig, og som på dette grundlag er optaget på uddannelsen, jf. lov om forberedende grunduddannelse.

Det foreslåede stk. 3, nr. 2, indebærer i sammenhæng med det foreslåede stk. 4, at kommunen i de omhandlede tilfælde af forlængelse uddannelsestiden af det samlede uddannelsesforløb på forberedende grunduddannelse henholdsvis om deltagelse på nedsat tid på forberedende grunduddannelses undervisningsniveauer – men ikke basisniveauer – afholder den øgede udgift til elevens uddannelsesforløb, herunder dennes forsørgelse, og at kommunen og institutionen afregner dette mellemværende direkte.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 43

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 42 og 44 rammen for kommunale bidrag til institutionerne.

En tilsvarende bestemmelse findes delvist i § 13 i lov om produktionsskoler.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutionen efter hvert kvartal foretager en særskilt beregning af de bidragsmæssige konsekvenser for de enkelte kommuner, der ifølge institutionens oplysning skal betale bidrag efter § 42, stk. 1. Beregningen foretages efter reglerne for beregningen af statstilskud.

Det foreslås i *stk. 2*, at bidragsopkrævningen gennemføres ved modregning i udbetalingerne i juli måned til kommunerne fra told- og skatteforvaltningen af indkomstskat, statstilskud m.v.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om indtastning, fejlretning og indsendelse.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om kommunale bidrag til institutionernes tilskud, herunder ønsket om at tilrettelægge en i smidig fremgangsmåde ved afregning mellem stat og kommuner.

Det foreslåede fastlægger fremgangsmåden i forbindelse med indhentning af oplysninger til brug for opkrævning af kommunale bidrag.

Det foreslåede vil indebære, at en procedure for kvartalsvis underretning af kommunerne om de forventede bidragsmæssige konsekvenser for de enkelte kommuner. Proceduren anvendes til at opgøre, hvad kommunerne hver især skal betale i bidrag til staten.

Ordningen indebærer, at kommunerne får lejlighed til at korrigere de oplysninger om de enkelte deltagere, som skolerne sender til kommunerne efter udløbet af finansåret, for hvilke kommunerne skal betale bidrag. Dermed kan kommunerne også undlade at reagere, hvis skolernes oplysninger er korrekte, eller hvis en kommune af andre årsager ikke finder det relevant at reagere. Kommunerne vil få kopi af de korrigerede lister, der indsendes til Undervisningsministeriet, som på grundlag heraf gennemfører opkrævningen.

Den foreslåede bemyndigelse i stk. 2 og 4 forventes udmøntet i regler svarende til, hvad der gælder efter bekendtgørelse nr. 1473 af 14. december 2004 om kommunalt bidrag for produktionsskoler

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 44

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 42 og 43 rammen for kommunale bidrag til institutionerne.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 13 a i lov om produktionsskoler.

Det foreslås, at elevens hjemstedskommune kan kræve refusion af bidrag i henhold til lovforslagets § 42, stk. 1, fra en anden kommune, hvis eleven efter lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner eller regler fastsat i medfør heraf indgår i folketallet i den anden kommune på det tidspunkt, der er nævnt i § 42, stk. 2.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke tilkendegivelser om mellemkommunal refusion.

Baggrunden for det foreslåede er ønsket om at tilrettelægge en fremgangsmåde ved mellemkommunal refusion, som sikrer sammenhæng mellem en kommunes betalingsforpligtelse og kommunens modtagelse af bloktilskud for samme personer.

Det foreslåede ændrer ikke på, hvilken kommune, som principielt har betalingsforpligtelsen over for staten. Bestemmelsen indeholder derimod en modifikation, som indebærer, at en kommune i relation til anbringelsessager har ret til at blive kompenseret for betalingen af en anden kommune. Det foreslåede vil indebære således, at elevens bopælskommune kan kræve bidraget til staten refunderet fra den kommune, hvor eleven indgår i folketallet ved beregningen af kommunal udligning til kommuner.

Efter reglerne om bloktilskud er beregningen heraf baseret på opgørelse over befolkningen i de enkelte kommuner pr. 1. januar i det pågældende bloktilskudsår. Opgørelsen tager således som hovedregel udgangspunkt i, hvilke personer, der er folkeregistreret i de enkelte kommuner på dette tidspunkt.

Det følger imidlertid af § 29 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 329 af 24. marts 2017, at der i bloktilskudsberegningens opgørelse af folketallet i en kommune indgår personer, for hvilke en kommune har den generelle betalingsforpligtelse i henhold til den sociale lovgivning.

Det omfatter sager efter § 9 a, stk. 4, 1.-3. pkt., samt § 9 c, stk. 2-5 og stk. 10, i lov om retssikkerhed på det sociale område. De nævnte vedrører tilfælde, hvor en kommune (eller anden offentlig myndighed) har medvirket til, at en person får ophold i en anden kommune, dvs. anbringelsessager. Bestemmelserne er samtidig udtryk for undtagelser til det nævnte generelle princip om, at en opholdskommune (dvs. der hvor en person er folkeregistreret) at opholdskommunen (dvs. der hvor en person er folkeregistreret) også har den generelle betalingsforpligtelse i forhold til de pågældende personer.

Det foreslåede vil indebære således, at den kommune, som har anbragt en person efter de nævnte bestemmelser i den sociale lovgivning, og som dermed modtager også modtager bloktilskuddet for den pågældende person, i sidste ende kommer til at betale det kommunale bidrag efter lovforslagets § 42, stk. 1, via den foreslåede mulighed for mellemkommunal refusion.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 45

Den foreslåede bestemmelse fastlægger rammen for og omfanget af elevernes forsørgelsesgrundlag på forberedende grunduddannelse.

Tilsvarende bestemmelser findes i § 17 i lov om produktionsskoler.

Efter § 23, stk. 2, nr. 8 og 9, i lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 269 af 21. marts 2017, udgør uddannelseshjælpen et månedligt beløb på 6.106 kr. for personer under 25 år, der ikke bor hos en eller begge forældre, og 2.631 kr. for personer under 25 år, der bor hos en eller begge forældre.

Efter § 10 b, stk. 1-2, i lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven), udgør de månedlige tillæg efter § 7, stk. 4, nr. 1 og 2 (dvs. forsørgertillæg), 5.753 kr. (2013-niveau) til enlige forsørgere og 2.298 kr. (2013-niveau) til samboende forsørgere.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutionerne udbetaler en skoleydelse til de elever, der udløser statstilskud.

Det foreslås i *stk. 2*, at skoleydelsen udgør 358 kr. pr. uge for elever under 18 år, 621 kr. pr. uge for hjemmeboende elever over 18 år og 1.440 kr. pr. uge for udeboende elever over 18 år. Det fremgår, at der ydes et tillæg på 1.405 kr. pr. uge til elever, som er enlige forsørgere, og på 561 kr. pr. uge til elever, som er ikke-enlige forsørgere.

Det foreslås i *stk. 3*, at de i stk. 2 angivne beløb er fastsat i 2018-niveau og reguleres fra og med 2019 en gang årligt den 1. januar med 2,0 pct. tillagt eller fratrukket en tilpasningsprocent for det pågældende finansår, jf. § 3, stk. 1, i lov om en satsreguleringsprocent. Tilpasningsprocenten tillægges eller fratrækkes, afhængigt af om den lønudvikling, der ligger til grund for beregning af tilpasningsprocenten, er højere eller lavere end 2 pct. Reguleringen sker på grundlag af de på reguleringstidspunktet gældende beløb. De regulerede beløb afrundes til nærmeste kronebeløb.

Det foreslås i *stk. 4*, at undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om skoleydelsen og tillæg til skoleydelsen, herunder om, at disse ikke skal udbetales til visse grupper af elever, samt at de nedsættes forholdsmæssigt for elever, der uden lovlig grund kommer for sent til eller udebliver fra undervisnings- eller produktionsaktiviteten, ikke aktivt deltager i udfærdigelse, justering og opfyldelse af den individuelle uddannelsesplan eller ikke aktivt deltager i praktikforløb, som efter institutionens skøn, bidrager til opfyldelse af uddannelsesplanen.

Baggrunden for det foreslåede er tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at der skal etableres en ny type ydelse – skoleydelsen – for elever på nye forberedende grunduddannelse, herunder at ydelsen til elever på 18 år og derover skal svare til niveauerne for satserne til uddannelseshjælp til uddannelsesparate, at ydelsen til elever under 18 år skal svare til det nuværende niveau for produktionsskoleydelsen til elever under 18 år, at der indarbejdes et forsørgertillæg som et supplement til skoleydelse svarende til de nominelle niveauer for forsørgertillæg i SU-systemet, og at der skal indføres mulighed for at trække de unge i ydelse ved manglende fremmøde svarende til produktionsskolernes praksis i dag.

Det foreslåede stk. 1 fastslår og indebærer, at forsørgelsesgrundlaget for elever, der udløser statstilskud, sikres gennem en skoleydelse, som udbetales af institutionerne. Det bemærkes at institutionerne efter lovforslagets § 26, stk. 6, kompenseres fuldt ud af staten, som derefter kompenseres delvist af kommunerne, jf. lovforslagets § 42.

Det foreslåede stk. 2 fastsætter skoleydelsen samt forsørgertillæg til skoleydelsen.

For elever, som er 18 år eller derover, indebærer det foreslåede, at ydelsen kommer på et niveau svarende til niveauerne for satserne til uddannelseshjælp til uddannelsesparate, jf. § 23, stk. 2, nr. 8 og 9, i lov om aktiv socialpolitik. For elever, som er under 18 år videreføres det ydelsesniveau, der i dag følger af lov om produktionsskoler.

Det foreslåede stk. 3 vil indebære, at de oven for omtalte takster angivet automatisk vil blive reguleret via den reguleringsmekanisme, som findes i det foreslåede stk. 3.

Det foreslåede vil i øvrigt indebære, at nedsættelse af skoleydelsen kan indgå dermed som et pædagogisk værktøj på forberedende grunduddannelse, jf. herved den foreslåede bemyndigelse i stk. 4.

Den foreslåede bemyndigelse til undervisningsministeren forventes anvendt til at fastsætte nærmere regler om skoleydelsen, herunder om, at skoleydelsen skal nedsættes forholdsmæssigt for deltagere, der uden lovlig grund kommer for sent til eller udebliver fra produktionsskoleaktiviteten, ikke aktivt deltager i udfærdigelse, justering og opfyldelse af den individuelle forløbsplan eller ikke aktivt deltager i praktikforløb, som efter skolens skøn bidrager til opfyldelse af forløbsplanen. Den til svarende bemyndigelsen i § 17, i lov om produktionsskoler er i dag udnyttet i bekendtgørelse nr. 835 af 25. juni 2010 om statstilskud m.v. til produktionsskoler, som i § 13 indeholder sådanne regler om forholdsmæssig nedsættelse af skoleydelsen i en række tilfælde.

Den foreslåede bemyndigelse vil endvidere indebære, at undervisningsministeren tillige vil fastsætte regler om forholdsmæssig nedsættelse af det foreslåede forsørgertillæg til skoleydelsen. I overensstemmelse med den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job vil tilbageholdelse af det foreslåede forsørgertillæg til skoleydelsen således også kunne indgå som et pædagogisk værktøj for produktions-skolerne på linje med, hvad der gælder for skoleydelsen som sådan.

Den foreslåede bemyndigelse vil derudover indebære, at undervisningsministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om, hvornår en produktionsskoledeltager betragtes som forsørger. Den nærmere afgrænsning heraf vil i overensstemmelse med den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job tage udgangspunkt i de regler, der gælder på SU-området.

Det forventes på den baggrund, at en produktionsskoledeltager generelt vil blive betragtet som forsørger, hvis vedkommende er biologisk forælder eller adoptivforælder til et barn under 18 år, og barnet har folkeregisteradresse hos den pågældende. Derimod vil en produktionsskoledeltager ikke blive betragtet som forsørger, hvis vedkommende for eksempel er plejeforælder eller stedmor/far.

Det forventes, at en produktionsskoledeltager vil blive betragtet som enlig forsørger, hvis vedkommende modtager såkaldt ekstra børnetilskud fra Udbetaling Danmark. Er der tale om en enlig forsørger til et barn, der er anbragt uden for hjemmet (efter lov om social service), vil der ligesom på SU-området være mulighed for at få forsørgertillæg som enlig forsørger, selvom vedkommende ikke modtager ekstra børnetilskud fra Udbetaling Danmark.

Den foreslåede bemyndigelse vil endelig indebære, at undervisningsministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om dokumentation i forbindelse med udbetaling af det foreslåede forsørgertillæg til skoleydelsen.

Det bemærkes afslutningsvis, at den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job ikke indeholder tilkendegivelser om, at der skal foretages en indskrænkning af den personkreds, som er samboende med ikke-enlige forsørgere. I overensstemmelse hermed lægges der med det foreslåede derfor ikke op til, at der skal gælde andre forudsætninger for udbetaling af det foreslåede forsørgertillæg til ikke-enlige forsørgere end til enlige forsørgere. Det vil med andre ord sige, at en produktionsskoledeltager, som bor sammen med en anden person, generelt blive betragtet som forsørger, hvis vedkommende er biologisk forælder eller adoptivforælder til et barn under 18 år, og barnet har folkeregisteradresse hos den pågældende. Det vil i øvrigt, som på SU-området, ikke være en betingelse, at de samboende er gift eller kærester, eller at samleveren er forælder til produktionsskoledeltagerens barn.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 46

Den foreslåede bestemmelse fastlægger institutioners erstatningspligt.

En lignende bestemmelse findes i § 19 i lov om produktionsskoler.

Det foreslås i *stk. 1*, at elever, som på institutionen kommer til skade under arbejdspladslignende forhold eller tilsvarende forhold, er berettiget til ydelser efter reglerne i lov om arbejdsskadesikring.

Det foreslås i *stk. 2*, at ordningen efter stk. 1 omfatter de elever, der udløser statstilskud efter denne lov, og de elever, for hvem institutionen opkræver betaling efter lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om ordningen efter stk. 1.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke tilkendegivelser om institutioners erstatningspligt. Baggrunden for det foreslåede er at sikre elever i situationer, hvor de kommer til skade på institutionerne.

Det foreslåede stk. 1 indebærer, at erstatningsreglerne i lov om arbejdsskadesikring, jf. lovbekendtgørelse nr. 216 af 27. februar 2017, vil gælde for eleverne, mens der ikke er nogen pligt for institutioner til at tegne arbejdsskadeforsikring, idet risikoen for arbejdsskader påhviler staten.

Det foreslåede går svarer til de tilsvarende bestemmelser i lov om produktionsskoler og anden lovgivning på undervisningsområdet, og finder således som udgangspunkt alene anvendelse for skader i situationer, hvor undervisningen foregår under arbejdspladslignende forhold.

Det bemærkes, at store dele af undervisningen på forberedende grunduddannelse vil foregå under anvendelse af maskiner, værktøjer og materialer, der indebærer større skaderisici end i normale undervisningssituationer. Det findes således ikke hensigtsmæssigt at afgrænse skadestilfældene anderledes end i lov om arbejdsskadesikring.

Det foreslåede stk. 2 indebærer, at ordningen omfatter deltagere, der udløser statstilskud, dog ikke for så vidt angår aktiverede deltagere, idet udgifterne til disse skal afholdes af vedkommende aktiveringsmyndighed.

Det foreslåede stk. 3 indebærer en bemyndigelse for undervisningsministeren til at fastsætte nærmere regler om ordningen. Der forudsættes herunder fastsat regler om indberetning af skader, anvendelse af skemaer m.v. og ordningens administration i øvrigt svarende til de regler, der i dag gælder efter bekendtgørelse nr. 1162 af 8. oktober 2015 om indhold og tilrettelæggelse af produktionsskoletilbud m.v.

Henset til forberedende grunduddannelse betydelige praksisrettede elementer også i den almindelige undervisning bemærkes, at den foreslåede bemyndigelse om nødvendigt endvidere vil kunne anvendes til at fastsætte regler om, hvilke tilsvarende forhold, jf. formuleringen i det foreslåede stk. 1, som ækivalerer arbejdspladslignende forhold.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 47

Den foreslåede bestemmelse fastlægger rammen for undervisning og prøver uden for institutionernes tilbud.

Det foreslås i *stk. 1*, at uddannelsesinstitutioner under kriminalforsorgen til indsatte i fængsler og arresthuse kan udbyde undervisning efter lov om forberedende grunduddannelse. Disse institutioner kan tillige afholde prøver.

Det foreslås i *stk. 2*, at udgifter i forbindelse med undervisning og prøver efter stk. 1 samt udgifter til specialpædagogisk støtte afholdes af kriminalforsorgen.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om undervisning efter *stk. 1*, herunder om tilrettelæggelse og varetagelse af undervisningen, om deltagerkreds, undervisningstid, visitation og tilmelding til uddannelsen, samt administration af ordningen i øvrigt

Baggrunden for den foreslåede bestemmelse er, at kriminalforsorgen som led i beskæftigelse og uddannelse af indsatte i landets fængsler i dag udbyder en række af de eksisterende forberedende tilbud og uddannelser, som omlægges og erstattes med forberedende grunduddannelse.

Det foreslåede vil indebære, at der kan etableres en ramme for, at kriminalforsorgen kan tilrettelægge og gennemføre forberedende grunduddannelse for indsatte i fængsler og arresthuse.

Efter det foreslåede *stk. 2*, finansieres undervisning i fængsler og arresthuse fuldt ud af kriminalforsorgen.

Det foreslåede *stk. 3* indebærer, at undervisningsministeren efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om uddannelsen for indsatte i fængsler og arresthuse, herunder om tilrettelæggelse og varetagelse af undervisningen, om deltagerkreds, undervisningstid, tilmelding til uddannelsen, visitation og tilmelding til uddannelsen samt administration af ordningen i øvrigt.

Udmøntningen af bemyndigelsen forventes at afspejle, at de praktiske omstændigheder, hvorunder undervisningen i fængsler og arresthuse finder sted, herunder at det i et vist omfang ikke vil være muligt at lade de almindeligt gældende regler finde anvendelse på denne undervisningsform.

Der vil fx kunne fastsættes regler om, hvilke indsatte der kan deltage i undervisning, herunder om hvorvidt tidligere indsatte efter løsladelse kan færdiggøre igangværende undervisning i et fængsel eller et arresthus.

Der vil endvidere fx kunne fastsættes regler om, at mulighederne for at deltage i undervisning i fængsler og arresthuse kan betinges af visse sikkerhedsmæssige hensyn. Der kan for eksempel være sikkerhedsmæssige hensyn at tage til de indsattes baggrunde, når der skal sammensættes hold til de forskellige kurser.

Visse indsatte er af hensyn til både indsattes og medarbejderes sikkerhed begrænset i deres muligheder for at deltage i fælles beskæftigelse og aktiviteter, herunder visse uddannelsesforløb, ligesom der i lukkede fængsler er begrænsninger i forhold til indsattes adgang til internet. Ligeledes gælder det for varetægtsfængslede, der afventer dom i samme sag, at de i nogle tilfælde ikke må have omgang med hinanden og derfor ikke kan deltage sammen i beskæftigelse og øvrige aktiviteter.

Det vil også være muligt at fastsætte nærmere regler om visitation og tilmelding til uddannelsen, i det omfang der skulle vise sig behov for en klarere afgrænsning af kriterier i denne henseende.

Det foreslåede vil indebære således, at sammensætningen af hold og rekrutteringen af elever i forbindelse med afholdelse af undervisning i kriminalforsorgens institutioner kan være betinget af og baseret på en konkret vurdering af sådanne forhold.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 48

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 49-51 rammen for tilsyn med institutionerne.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 50 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren fører tilsyn med institutionerne og undervisningen, herunder undervisning, der udbydes af uddannelsesinstitutioner under kriminalforsorgen.

Det foreslås i *stk. 2*, at *hvis* undervisningsministeren finder, at en institutions virksomhed ikke er i overensstemmelse med denne lov eller lov om forberedende grunduddannelse eller de regler eller aftaler, der er fastsat eller indgået i henhold hertil, kan ministeren udstede påbud til institutionen om at ændre den pågældende virksomhed.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at der etableres et statsligt kvalitetstilsyn, hvorved der sker en central monitorering af institutionernes opgaveløsning, som skal være proaktivt og dialogbaseret, så metoder og tilgange fra de bedst præsterende institutioner spredes til de dårligst præsterende institutioner.

Formålet med det foreslåede tilsyn er overordnet at understøtte mål og retning for kvalitetsudviklingen og bidrage til at sikre en ensartet kvalitetsstandard på tværs af landet.

Det foreslåede stk. 1 fastslår, at staten skal føre tilsyn med institutionernes drift, herunder institutioner under kriminalforsorgen.

Det foreslåede stk. 2 indebærer, at såfremt det konstateres, at erhvervsakademiet i dens virksomhed ikke overholder lovens bestemmelser, regler der er fastsat, eller aftaler der er indgået i henhold til loven, kan ministeren udstede påbud om at ændre den pågældende virksomhed. Manglende efterlevelse af et påbud kan medføre tilbageholdelse eller bortfald af tilskud, jf. lovforslagets § 50, eller krav om, at institutionen udarbejder en handlingsplan, jf. lovforslagets § 50.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 49

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets § 48 og §§ 50-51 rammen for tilsyn med institutionerne.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 51 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås, at hvis det af revisionsprotokollen for en institution fremgår, at der er sket lovovertrædelser, eller der konstateres forhold, der strider mod god forvaltningsskik, i forbindelse med forvaltningen af institutionens midler, skal undervisningsministeren snarest iværksætte foranstaltninger til genoprettelse af en lovlig og forsvarlig forvaltning. Det fremgår, at det samme gælder, hvis ministeren på anden måde bliver gjort bekendt med de nævnte forhold.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at der etableres et statsligt kvalitetstilsyn, hvorved der sker en central monitorering af institutionernes opgaveløsning, som skal være proaktivt og dialogbaseret, så metoder og tilgange fra de bedst præsterende institutioner spredes til de dårligst præsterende institutioner.

Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren har pligt til at gribe ind med henblik på at genoprette en lovlig og forsvarlig forvaltning af midlerne i situationer, hvor der via revisionen af institu-

tionen eller på anden vis påvises lovovertrædelser eller andre lignende forhold ved forvaltningen af institutionens midler.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 50

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 48-49 og § 51 rammen for tilsyn med institutionerne.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 52 i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren over for institutioner, der ikke følger bestemmelserne i denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, regler eller aftaler om løn- og ansættelsesvilkår, jf. § 37, ministerens påbud, jf. § 48, stk. 2, eller ministerens pålæg om at udarbejde en handlingsplan, jf. § 51, tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvis eller kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvist. Det fremgår, at det samme gælder for institutioner, der ikke følger bestemmelserne i lov om forberedende grunduddannelse samt regler fastsat i medfør heraf.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren kan tilbageholde tilskud eller lade tilskud bortfalde for institutioner, som er begæret erklæret konkurs eller taget under rekonstruktionsbehandling, eller når der i øvrigt er fare for, at en institutions virksomhed må indstilles. Undervisningsministeren kan desuden kræve tilskud tilbagebetalt, hvis grundlaget for tilskudsberegningen eller tilskudsberegningen i øvrigt har været fejlagtig.

Det foreslås i *stk. 3*, at for meget udbetalt tilskud kan modregnes i kommende tilskudsudbetalinger.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at der etableres et statsligt kvalitetstilsyn, hvorved der sker en central monitorering af institutionernes opgaveløsning, som skal være proaktivt og dialogbaseret, så metoder og tilgange fra de bedst præsterende institutioner spredes til de dårligst præsterende institutioner.

Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren kan tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvist eller kræve tilskud tilbagebetalt, hvis en institution ikke overholder lovens bestemmelser eller regler fastsat i henhold til loven eller tilsidesætter ministerens påbud, herunder påbud til rektor eller kursusleder i pædagogiske anliggender. Det foreslåede vil indebære, at det samme gælder, hvis institutionen ikke følger bestemmelserne i det samtidigt fremsatte forslag til lov om forberedende grunduddannelse samt regler fastsat i medfør heraf.

Det følger forudsætningsvis, at der vil kunne fastsættes frist for institutionen til at rette op på forholdet, således at tilskuddet først standses, når fristen er udløbet. Bortfald af hele tilskuddet vil kun ske, hvis der er tale om grove eller gentagne tilfælde. Genoptagelse af tilskud vil kunne finde sted, når bestyrelsen klart kan dokumentere, at alle forhold er bragt i orden.

I mindre grove tilfælde vil det være udgangspunktet, at Undervisningsministeriet ikke tilbageholder eller lader tilskuddet bortfalde helt eller delvist, men udsteder et påbud efter lovforslagets § 48, om at ændre den pågældende virksomhed. Efterkommes påbuddet ikke, kan tilskuddet tilbageholdes, bortfalde eller kræves tilbagebetalt. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvis institutionen efter at have modtaget påbud fortsat ikke efterlever aftaler eller regler om f.eks. løn- og ansættelsesforhold.

Tilskud, der er oppebåret uretmæssigt, vil efter det foreslåede altid blive krævet tilbagebetalt. Såfremt en institution således modtager for store tilskud, fx som følge af en forkert årselevopgørelse eller et for-

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 48-50 rammen for tilsyn med institutionerne.

En lignende bestemmelse om indsatsplaner findes i § 53 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren kan pålægge bestyrelsen for en institution at udarbejde en handlingsplan, hvis det konstateres, at kvaliteten af en institutions undervisning eller uddannelse er utilstrækkelig.

Det foreslås i *stk. 2*, at der i handlingsplanen fastsættes bl.a. mål for kvaliteten af undervisningen eller uddannelsen og de foranstaltninger, der er nødvendige for at rette op på den utilstrækkelige kvalitet.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren i særlige tilfælde kan yde tilskud til afhjælpning af utilstrækkelig kvalitet i undervisning eller uddannelser i forbindelse med indgåelse af en handlingsplan.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at der etableres et statsligt kvalitetstilsyn, hvorved der sker en central monitoring af institutionernes opgaveløsning, som skal være proaktivt og dialogbaseret, så metoder og tilgange fra de bedst præsterende institutioner spredes til de dårligst præsterende institutioner. Det fremgår endvidere, at undervisningsministeren, hvis institutionen ikke selv tager de nødvendige initiativer til kvalitetsforbedring, skal kunne pålægge bestyrelsen at udarbejde en handlingsplan for institutionen eller konkrete skoler herunder.

Det foreslåede vil indebære styrings- og opfølgningsredskab, som vil kunne anvendes målrettet til at rette op på afgrænsede og specifikke kvalitetsproblemer primært på enkeltinstitutioner. Formålet er at forpligte bestyrelsen til at iværksætte initiativer til at opnå bedre kvalitet og resultater.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 53-54 institutionerne pligt til at stille oplysninger til rådighed for undervisningsministeren.

En tilsvarende bestemmelse findes delvist i § 54 i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren kan indhente alle oplysninger fra institutionerne om uddannelsen, elever, personale, udstyr, huslejeaftaler, aftaler om ejendoms køb, aftaler om afsætning af institutionens produktion og andre aftaler, institutionernes drift i øvrigt og om bestyrelsens medlemmer, jf. § 15, til brug for fastlæggelse af tilskud, skoleydelse, kommunale bidrag, gennemgang af årsregnskaber, gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik. Ministeren kan bestemme, at sådanne oplys-

ninger skal leveres i elektronisk form, herunder i hvilket format leveringen skal ske, samt fastsætte krav til kontrol og sikkerhedsforanstaltninger. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

Det foreslås i 2, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om elektronisk kommunikation mellem institutionerne og Undervisningsministeriet og mellem institutionerne og andre offentlige myndigheder og uddannelsesinstitutioner omfattet af Undervisningsministeriets lovgivning, herunder om anvendelse af digital signatur. Det fremgår, at undervisningsministeren endvidere kan fastsætte regler om elektronisk kommunikation mellem institutionerne og brugerne af disse institutioner, herunder om anvendelse af digital signatur.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke tilkendegivelser om disse forhold.

Den foreslåede oplysningspligt indebærer, at Undervisningsministeriet altid kan gennemføre det nødvendige materielle tilsyn med de selvejende institutioner. Oplysningspligten vedrørende deltagerne omfatter også pligt til at oplyse om karakterer. Oplysningspligten indebærer endvidere pligt til at oplyse om indtægtsdækket virksomhed, med henblik på at ministeren kan vurdere institutionernes samlede uddannelsesaktivitet og gøre denne til genstand for analyse og statistik.

Som led i udviklingen i den elektroniske kommunikation mellem Undervisningsministeriet og institutionerne kan ministeriet fastsætte, at oplysningerne kan indhentes elektronisk og formen herfor. Det forventes, at elektroniske overførsler med tiden helt vil overflødiggøre papirbaserede indberetninger.

Undervisningsministeriet benytter endvidere statistik som led i overvågningen af undervisningssektoren og som led i den uddannelsesmæssige planlægning. Det kan f.eks. være data om overgange mellem uddannelser og arbejdsmarkedet, sammenligninger på tværs af uddannelsessektorerne og forløbsanalyser.

Undervisningsministeriet vil ikke indhente flere data fra institutionerne end nødvendigt, og kontrollen med aktivitetsoplysninger vil være forankret hos institutionernes revisorer.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 53

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 52 og 54 institutionerne pligt til at stille oplysninger til rådighed for undervisningsministeren.

En tilsvarende bestemmelse findes delvist i § 54 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren kan bestemme, at institutionerne eller grupper af institutioner skal anvende fælles administrative systemer og andre fælles offentlige løsninger. Ministeren kan fastsætte regler herom.

Det foreslås i *stk. 2*, at undervisningsministeren kan fastsætte krav til institutionernes anvendelse af forskellige administrative systemer og andre fælles offentlige løsninger.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke tilkendegivelser om disse forhold.

Det foreslåede vil indebære som led i den elektroniske kommunikation mellem Undervisningsministeriet og institutionerne, at institutionerne kan pålægges at anvende fælles administrative systemer

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke angivelser af, hvordan et klageregime tænkes tilrettelagt.

Det er Undervisningsministeriets opfattelse, at der i overensstemmelse med gældende ret på øvrige institutionsområder bør være specifikke klagebestemmelser knyttet til den foreslåede forberedende grunduddannelse. Det foreslås på den anførte baggrund, at der medtages klagebestemmelser svarende til, hvad der gælder efter lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Den foreslåede klagebestemmelse indebærer, at klager over en institutions, herunder uddannelsesinstitutioner under kriminalforsorgen, afgørelser kan indbringes for undervisningsministeren efter regler fastsat af ministeren.

Den foreslåede klagebestemmelse supplerer de tilsvarende bestemmelser om klageadgang i det samtidigt fremsatte lovforslag om forberedende grunduddannelse og vedrører institutioners bestyrelses afgørelse i institutionsanliggender. Det bemærkes, at klager over en institutions afholdelse og bedømmelse af prøver foreslås at kunne indbringes for undervisningsministeren i medfør af de foreslåede bestemmelser i det nævnte lovforslag om forberedende grunduddannelse.

Da der er tale om selvejende institutioner med bestyrelser, der efter lovforslaget tillægges kompetence til at ansætte og afskedige institutionens personale, vil der ikke blive indført klageadgang for institutionernes afgørelser vedr. personale.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 56

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 55 og 57 rammen for klage over institutionernes afgørelser.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 57 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås, at afgørelser om tildeling af tilskud til institutionernes udgifter til elever med behov for specialpædagogisk bistand, jf. § 40, stk. 1, af eleven kan indbringes for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger efter reglerne i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, inden fire uger efter at vedkommende har fået meddelelse om afgørelsen.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke angivelser af, hvordan klageadgang tænkes tilrettelagt.

Det er Undervisningsministeriets opfattelse, at der i overensstemmelse med gældende ret på øvrige institutionsområder bør være specifikke klagebestemmelser knyttet til den foreslåede forberedende grunduddannelse. Det foreslås på den anførte baggrund, at der medtages klagebestemmelser svarende til, hvad der gælder efter lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslåede vil indebære, at Styrelsen for Undervisning og Kvalitets afgørelser om tildeling af tilskud til institutionernes udgifter til elever med behov for specialpædagogisk bistand kan indbringes for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Klager kan inden 4 uger efter meddelelsen af afgørelsen indbringes af den, som afgørelsen vedrører. Dette svarer til den gældende ordning for de øvrige ungdomsuddannelser.

Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler om klageproceduren.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 57

Den foreslåede bestemmelse fastlægger sammen med lovforslagets §§ 55 og 56 rammen for klage over institutionernes afgørelser.

En tilsvarende bestemmelse findes i § 57 a i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås, at i det omfang undervisningsministeren har bemyndiget en styrelse under Undervisningsministeriet til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren, kan ministeren fastsætte regler om fremgangsmåden ved og adgangen til at klage over afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelsen, herunder om, at afgørelser ikke kan indbringes for ministeren.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke angivelser af, hvordan et klageregime tænkes tilrettelagt.

Det er Undervisningsministeriets opfattelse, at der i overensstemmelse med gældende ret på øvrige institutionsområder bør være specifikke klagebestemmelser knyttet til den foreslåede forberedende grunduddannelse.

Det foreslåede vil indebære og sikrer, at undervisningsministeren med henblik på en effektiv og hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcerne kan henlægge opgaver til styrelser inden for ministeriets ressort. Forslaget vil endvidere betyde, at undervisningsministeren kan fastsætte, at i de tilfælde, hvor kompetencen er delegeret fra Undervisningsministeriet til en styrelse, vil styrelsens afgørelser være den endelige administrative afgørelse, ligesom ministeriets afgørelser har været det.

Det foreslås med bestemmelsen, at undervisningsministeren her kan fastsætte regler om fremgangsmåden ved indgivelse af klager, herunder fx at en klage først skal sendes til styrelsen, der så skal vurdere sagen med henblik på, om afgørelsen skal ændres eller klagen sendes videre til ministeriet med styrelsens udtalelse, eller fastsætte regler om at afgørelser truffet af styrelser under Undervisningsministeriet ikke kan påklages til ministeriet, så styrelsens afgørelse bliver den endelige administrative afgørelse af sagen.

Bestemmelsen foreslås indført for at bringe lovforslaget i overensstemmelse med den nyeste lovgivningspraksis på Undervisningsministeriets område, jf. § 51 d i lov om folkeskolen, § 36 i lov om kombineret ungdomsuddannelse, § 25 a i lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i hf-uddannelsen og i uddannelsen til studentereksamen (avu-loven), § 21 a i lov om produktionsskoler, § 15 f i lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v., § 40 b i lov om friskoler og private grundskoler m.v., § 49 a i lov om efterskoler og frie fagskoler, § 20 i lov nr. 614 af 8. juni 2016 om kommunale særlige tilbud om grundskoleundervisning til visse udenlandske børn og unge, § 18 a i lov nr. 609 af 6. maj 2015 om kommunale internationale grundskoler, § 7 i lov om udbud af ungdomsuddannelser i udlandet, § 29 a i lov om ungdomsskoler, § 18, stk. 3, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., § 13 a i lov om Danmarks Evalueringsinstitut, § 69 b i lov om erhvervsuddannelser, § 38 b i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, § 57 a i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., § 30 b i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, § 18 a i lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser, § 8 b i lov om erhvervsfaglig

studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) og § 73 i lov om de gymnasiale uddannelser.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 58

Den foreslåede bestemmelse fastlægger ikrafttrædelses og overgangsbestemmelser.

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. august 2019.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovforslagets §§ 59 og 60 træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen af loven i Lovtidende.

Det foreslås i *stk. 3*, at undervisningsministeren kan bestemme, at tilskud knyttet til uddannelsesaktiviteter, der i medfør af § 59 sammenlægges med institutioner for forberedende grunduddannelse, udbetales hertil.

Det foreslås i *stk. 4*, at elever, som er optaget på produktionsskolebaseret erhvervsuddannelse ved institutioner, som efter § 59 sammenlægges med institutioner for forberedende grunduddannelse, uanset § 62 har berettiget til at gennemføre uddannelsen på det for uddannelsen godkendte værksted eller et andet tilsvarende værksted, som er godkendt hertil.

Det foreslåede er i overensstemmelse med den politiske aftalt om bedre veje til uddannelse og job. Det fremgår af således aftalen, at aftalepartierne er enige om, at undervisningen på den forberedende grunduddannelse påbegyndes fra august 2019.

Det foreslåede vil indebære, at aktiviteten for målgruppen på de eksisterende forberedende tilbud produktionsskoleforløb, almen voksenundervisning, forberedende voksenundervisning, ordblindeundervisning for voksne, kombineret ungdomsuddannelse og erhvervsgrunduddannelsen ophører pr. 31. juli 2019 med undtagelse af en overgangsordning for påbegyndte forløb.

Bestemmelsen i stk. 2 indebærer, at undervisningsministeren kan bestemme, at der udbetales uddannelsesstatuser og tilskud til bygnings- og fællesudgifter til institutioner for erhvervsrettet uddannelse, hvor studerende færdiggør deres uddannelse efter en sammenlægning.

Bestemmelsen i stk. 3 sikrer, at elever, der er optaget på produktionsskolebaseret erhvervsuddannelse ved institutioner, som efter § 59 sammenlægges med institutioner for forberedende grunduddannelse, vil kunne gennemføre uddannelsen på det for uddannelsen godkendte værksted eller et andet tilsvarende værksted, som er godkendt hertil.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 59

Den foreslåede bestemmelse fastlægger rammen de praktiske sammenlægninger i forhold til de foreslåede nye institutioner for forberedende grunduddannelse.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren opretter den [1. september 2018] eller snarest derefter institutioner for forberedende grunduddannelse. Institutionerne påbegynder tilbuddet af forberedende grunduddannelse den 1. august 2019.

Det foreslås i *stk. 2*, at de i *stk. 1* nævnte institutioner sammenlægges med virkning fra den 1. august 2019 med de i dækningsområdet beliggende produktionsskoler samt voksenuddannelsescentres, erhvervsskoler, AMU-centres m.fl. udbud af uddannelsesaktiviteter, som forberedende grunduddannelse fremover skal træde i stedet for af forberedende grunduddannelse.

Det foreslås i *stk. 3*, at bestyrelserne for produktionsskoler og øvrige institutioner efter *stk. 3* træffer senest den [1. november 2018] de foranstaltninger, der kræves for, at aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser knyttet til de uddannelsesaktiviteter i institutionens dækningsområde, som forberedende grunduddannelse skal træde i stedet for, overdrages til den nye institution for forberedende grunduddannelse. Bestyrelserne underretter samtidig undervisningsministeren om foranstaltningerne.

Det foreslås i *stk. 6*, at undervisningsministeren fastsætter en sammenlægningsplan, som gælder for sammenlægningen, indtil der mellem de berørte institutioner er aftalt en konkret plan for sammenlægningen.

Det foreslås i *stk. 7*, at undervisningsministeren fastsætter regler om indholdet af åbningsbalancen for institutionerne.

Det foreslås i *stk. 8*, at undervisningsministeren kan efter ansøgning fra institutionerne yde tilskud til særlige etableringsomkostninger.

Baggrunden for det foreslåede er primært tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at aktivitet knyttet til målgruppen for forberedende grunduddannelse, som findes på de eksisterende institutioner i et dækningsområde, overdrages til de nye institutioner sammen med aktiver, passiver, rettigheder og pligter.

De nye institutioner tilsigtes at være i funktion den 1. august 2019. Det foreslåede vil indebære og hviler således på en grundlæggende forudsætning om, at bestyrelserne i de bestående institutioner snarest muligt træffer foranstaltninger med henblik på indledende drøftelser om sammenlægning med de nye institutioner - dvs. straks efter, at der er nedsat midlertidige bestyrelser for de nye institutioner.

Efter lovforslaget er det hensigten, at oprettelsen af de nye institutioner forankres i en lokal proces, hvor kommunerne inddrager de eksisterende institutioner på det forberedende område samt ungdomsuddannelserne og stiller konkrete forslag til vedrørende de nye institutioner og skoler. Det er i denne henseende hensigten, at kommunerne vil få mulighed for at komme med forslag til dækningsområder, antal institutioner og tilhørende skoler samt placering heraf.

Det foreslåede vil indebære samtidig, at undervisningsministeren derefter opretter institutioner for forberedende grunduddannelse på baggrund af de indkomne forslag. Den foreslåede beslutningstagen med fokus på en lokal proces med forslag til placering af institutioner og skoler tilsigter derfor at sikre en geografisk dækning af skoler, som i udgangspunktet ikke vil være ringere end dækningen af de eksisterende produktionsskoletilbud under hensyn til bl.a. de lokale transportforhold og den konkrete afstand mellem bopæl og undervisningssted.

Det er dog samtidig hensigten, at hensynet til en bred geografisk dækning vil skulle afvejes med hensynet til opfyldelse af de krav, som stilles til de nye institutioner og skoler for forberedende grunduddannelse. Det vurderes vigtigt at sikre, at institutionerne hverken får for få elever til at kunne sikre fleksibilitet i uddannelsen og et fagligt bæredygtigt niveau eller for mange elever til, at målgruppen føler sig hjemme. Ideelt set skal de lokale forslag således tilstræbe en balance mellem nærhed og faglig stabilitet, som bl.a. tager højde for, at undervisningsstederne i udgangspunktet skal indeholde alle undervisnings-elementer på forberedende grunduddannelse, og at der skal være et tilstrækkeligt elevgrundlag til at kunne sikre holdfællesskabet på uddannelsens forskellige undervisningsniveauer.

Efter lovforslaget vil der blive lagt vægt på, at de lokale forslag til placering af institutioner og skoler tager udgangspunkt i de eksisterende bygninger fra produktionsskoler, VUC m.fl. Et undervisningssted vil kunne være placeret på flere matrikler, idet det klare udgangspunkt for hver enkelt elev skal være, at al undervisning modtages på én matrikel.

Det er hensigten, at et undervisningssted efter en overgangsperiode på fire år skal kunne opleves som et sammenhængende fagligt/pædagogisk skolemiljø, hvor eleverne kan deltage i fællesaktiviteter m.v. sammen. Af hensyn til både skolemiljøet og en samling af uddannelseselementer på hver skole skal der efter overgangsperioden skal der således være en passende afstand mellem matriklerne

Efter lovforslaget vil der blive lagt vægt på, at de lokale forslag til placering af institutioner og skoler tager udgangspunkt i, at det bliver muligt for eleverne fra de forskellige matrikler at deltage i fx fællesaktiviteter sammen, og at en elev ikke får meget længere til skole ved et evt. skifte af uddannelsesspor inden for forberedende grunduddannelse. Der er dog ikke med det foreslåede indlagt et specifikt afstandskriterium mellem skolerne, der er organiseret i en given institution.

Det er hensigten, at hver institution tildeles et geografisk dækningsområde bestående af et antal kommuner. Efter lovforslaget vil institutionen have en udbudspligt i sit dækningsområde samt pligt til at optage alle målgruppevurderede elever med bopæl i dækningsområdet, idet elever dog vil kunne ønske en anden institution.

Det er hensigten, at antallet og størrelsen af institutioner skal muliggøre en effektiv drift, en faglig bredde, økonomisk bæredygtighed og samtidig et dækningsområde med et rimeligt antal kommuner, hvorfra der kan henvises elever.

Det bemærkes afslutningsvis, at der i overensstemmelse med den politiske aftale i nødvendigt omfang vil kunne udpeges en opmand, som kan bidrage med undersøgelser m.v. under den lokale proces. Opmanden vil kunne inddrages i den lokale proces efter anmodning fra kommunerne. Opmanden vil i givet fald afrapportere om sine undersøgelser til undervisningsministeren. Opmanden udpeges efter drøftelse med aftalepartierne.

Det foreslåede indebære, at institutioner med uddannelsestilbud for målgruppen, som forberedende grunduddannelse fremover skal træde i stedet for, med virkning fra den 1. august 2019, sammenlægges med de i dækningsområdet beliggende institutioner for forberedende grunduddannelse.

Det foreslåede vil indebære således, at bestyrelserne for produktionsskoler og øvrige afgivende institutioner senest den [1. november 2018] træffer foranstaltninger, der sikrer, at aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser knyttet til disse uddannelsesaktiviteter kan overdrages til den nye institution for forberedende grunduddannelse. Efter det foreslåede skal bestyrelserne samtidig underrette undervisningsministeren om foranstaltningerne, således, at der i modsat fald vil kunne træffes foranstaltninger fra centralt hold, som sikrer de nye institutioners forsvarlige oprettelse.

Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren fastsætter en midlertidig vedtægt, som gælder for de nye institutioner, indtil der er fastsat og godkendt en vedtægt for den varige institution i medfør af lovforslagets § 2. Det foreslåedes indebærer endvidere, at ministeren tillige nedsætter en midlertidig bestyrelse for hver institution, fastsætter vedtægt, regler om indholdet af åbningsbalancen for institutionerne og fastsætter en sammenlægningsplan, som gælder for sammenlægningen, indtil der mellem de berørte institutioner er aftalt en konkret plan for sammenlægningen.

Det foreslåede vil indebære endelig, at undervisningsministeren kan efter ansøgning fra institutionerne yde tilskud til særlige etableringsomkostninger.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 60

Den foreslåede bestemmelse fastlægger oprettelsen af midlertidige bestyrelser for institutionerne.

Det foreslås i *stk. 1*, at for hver institution efter § 59, stk. 1, nedsætter undervisningsministeren med virkning fra [1. september 2018] en midlertidig bestyrelse.

Det foreslås i *stk. 2*, at de i stk. 1 nævnte midlertidige bestyrelser skal under ansvar over for undervisningsministeren forberede, at institutionerne pr. 1. august 2019 kan påbegynde udbuddet af forberedende grunduddannelse, herunder sikre overtagelse af aktivitet, aktiver/passiver og medarbejdere fra de afgivende institutioner m.v. Den midlertidige bestyrelser fastlægger institutionens vedtægt, som godkendes af undervisningsministeren. Det fremgår, at midlertidige bestyrelser skal fungere, indtil der er udpeget nye bestyrelser for de nævnte institutioner efter institutionens vedtægt.

Det foreslås i *stk. 3*, at den midlertidige bestyrelse ansætter snarest efter sin nedsættelse institutionens leder.

Det foreslås i *stk. 4*, at undervisningsministeren udpeger den midlertidige bestyrelse, jf. stk.1, der består af

- 1) en formand, der har erfaring med stiftelse og ledelse af selvejende uddannelsesinstitutioner i statsligt regi eller har tilsvarende relevant erhvervsmæssig og økonomisk indsigt i institutionelle forhold,
- 2) et medlem efter indstilling i forening fra kommunalbestyrelserne for kommunerne i institutionens dækningsområde,
- 3) et medlem efter indstilling fra bestyrelsen eller bestyrelserne for den eller de produktionsskoler, der skal sammenlægges med institutionen, jf. § 59, og
- 4) et medlem efter indstilling fra bestyrelsen eller bestyrelserne for de voksenuddannelsescentre, der skal overdrage aktiver og passiver til den nye institution, jf. § 59.

Det foreslås i *stk. 5*, at for institutioner på Bornholm udpeges de medlemmer, der er nævnt i stk. 4, nr. 2 og 3, efter indstilling fra kommunalbestyrelsen. Det fremgår, at for institutioner i Københavns og Frederiksberg Kommuner udpeges det medlem, der er nævnt i stk. 4, nr. 3, efter indstilling fra den pågældende kommunalbestyrelse.

Det foreslås i *stk. 6*, at undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om de midlertidige bestyrelseres nedsættelse og virksomhed, om kompetenceforholdet mellem de midlertidige bestyrelser og produktionsskoler m.fl., og om inddragelse af de pædagogiske råd, elevråd og kursistråd samt om de midlertidige bestyrelseres virke, indtil en ny bestyrelse er nedsat, jf. stk. 2.

Det foreslås i *stk. 7*, at undervisningsministeren kan give påbud til en midlertidig bestyrelse om tilrettæggelsen og varetagelsen af opgaverne vedrørende forberedelsen af udbuddet af forberedende grunduddannelse.

Det foreslås i *stk. 8*, at der kan ydes formændene for de midlertidige bestyrelser særskilt vederlag efter nærmere regler, der fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med ministeren for offentlig innovation.

Det foreslås i *stk. 9*, at undervisningsministeren kan indhente alle nødvendige oplysninger fra den midlertidige bestyrelse af betydning for oprettelsen og for institutionen. Det fremgår, at undervisningsministeren kan bestemme, at sådanne oplysninger skal leveres i elektronisk form, herunder fastsætte, i hvilket format leveringen skal ske. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

Den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job indeholder ikke specifikke tilkendegivelser om midlertidige bestyrelser. Det fremgår dog, at undervisningsministeren skal nedsætte en interimbestyrelse for hver institution.

Det har ved andre større institutionsomlægninger på undervisningsområdet har vist sig, at nedsættelse af midlertidige bestyrelser er en hensigtsmæssig fremgangsmåde ved ny institutionsdannelse.

Det foreslåede fastslår og indebærer således, at den midlertidige bestyrelse forbereder og gennemfører sammenlægningen under ansvar for undervisningsministeren og udpeges af undervisningsministeren.

Sammensætningen af de midlertidige bestyrelser for de nye institutioner vil være en væsentlig parameter for deres fremdrift og dermed også deres succes. Det vurderes at være af afgørende betydning, at den midlertidige bestyrelse er fuld funktions- og beslutningsdygtig fra institutionernes etablering og bestyrelsens nedsættelse.

Det er på den baggrund overordnet hensigten, at de midlertidige bestyrelses sammensætning understøtter de uddannelsespolitiske målsætninger, og at de pågældende medlemmer udpeges under hensyn til deres erfaring fra relevante ungdomsuddannelser og arbejdsmarkedet for ufaglært beskæftigelse samt med uddannelsesudvikling, kvalitetssikring, ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber. Det vil give de midlertidige bestyrelser den fornødne legitimitet i forhold til de institutioner, som sammenlægges med eller overdrager aktiver, passiver, rettigheder og pligter til institutioner for forberedende grunduddannelse.

Efter det foreslåede forventes den midlertidige bestyrelse nedsat omkring [september 2018] og skal virke ind til, at de varige bestyrelser er fastlagt og tiltrådt i henhold til de godkendte vedtægter for FGU-institutionerne. Det er hensigten, at de midlertidige bestyrelser vil være mindre end den varige bestyrelse, da de midlertidige bestyrelser opgavemængde forventes at være mindre..

Efter det foreslåede skal formanden, der udpeges af undervisningsministeren, have erfaring med oprettelse og ledelse af selvejende institutioner i statsligt regi eller har tilsvarende relevant erhvervsmæssig og økonomisk indsigt i institutionelle forhold.

Efter det foreslåede skal den midlertidige bestyrelse som nævnt forberede etableringen af de nye selvejende institutioner, hvis geografiske dækningsområde er fastlagt på baggrund af den lokale proces. Den midlertidige bestyrelse skal følgelig for en nærmere afgrænset periode sammen med institutionens leder, jf. nedenfor, varetage den ledelsesmæssige opgave for de kommende institutioner frem mod, at der er etableret en ordinær bestyrelse for institutionen. Den midlertidige bestyrelse ophører således efter det foreslåede, når de har gennemført deres opgave, og indtil der er udpeget nye bestyrelser for de nævnte institutioner efter institutionens vedtægt. Der vil kunne fastsættes nærmere regler herom, fx vedrørende overlevering, evt. afslutningsredegørelse mv., efter det foreslåede stk. 7.

Det foreslåede vil indebære, at den midlertidige bestyrelse vil have de opgaver, der skitseres nedenfor.

Den midlertidige bestyrelse skal overordnet varetage nødvendige strategiske og ledelsesmæssige dispositioner, herunder godkende samarbejdsaftaler, indgå kontrakter, antage konsulent- og advokatbi-stand mv.

Den midlertidige bestyrelse skal generelt forberede institutionens virke ved at fastlægge de overordnede retningslinjer for den kommende selvejende institutions virksomhed og udvikling, herunder målsætning, strategiplaner mv.

Den midlertidige bestyrelse skal i forlængelse af ovenstående planlægge og organisere en ansvarlig drift af den kommende selvejende institution, herunder fastlægge retningslinjer for institutionens regnskabsfunktion, interne kontroller, it-organisation og budgettering mv.

Den midlertidige bestyrelse skal udarbejde budgetforslag for institutionens driftsbudget for andet halvår af 2019 efter indstilling fra institutionens leder. Den midlertidige bestyrelse skal antage en revisor for institutionen.

Sammenlægningsredegørelsen skal indeholde en nærmere beskrivelse af sammenlægningen, en vedtægt, en beskrivelse af aktiver og passiver med en åbningsbalance pr. 1. august 2019, samt en nærmere beskrivelse af evt. forpligtende aftaler, der er indgået af de afgivende institutioner, og som videreføres under den nye institutions ansvar. Sammenlægningsredegørelsen skal godkendes af undervisningsministeren.

Aftaler for så vidt angår formen på overlevering af nettoformue, i form af aktiver og passiver, skal fremgå af sammenlægningsredegørelsen. Ligeledes skal det fremgå, hvordan institutionen på baggrund af overgangsbestemmelser herom sikrer, at elever, der pr. 1. august 2019 er i gang med et uddannelses-tilbud, som efter lovforslagets § 62 fortsættes og afsluttes på de nye institutioner, kan færdiggøre deres uddannelser.

Det er hensigten, at der fastlægges en frist for indsendelse af sammenlægningsredegørelse mv. Såfremt fristen ikke overholdes, vil ministeren kunne fastlægge sammenlægningsredegørelsen i medfør af det foreslåede stk. 7.

Den midlertidige bestyrelse skal fastlægge den enkelte institutions vedtægt på baggrund af standardvedtægt udarbejdet af Undervisningsministeriet. Vedtægten skal godkendes af Undervisningsministeren. Vedtægten skal indeholde bestemmelser, som sikrer eventuelle vedtægtsbestemte rettigheder til formue i de institutioner, der indgår i den nye institution, når rettigheden ikke udløses ved sammenlægningen. Den konkrete sammensætning for den endelige bestyrelse skal inden for de i loven fastlagte rammer fremgå af institutionens vedtægt.

Det er hensigten, at der fastlægges en frist for indsendelse af vedtægten. Såfremt fristen ikke overholdes, vil ministeren kunne fastlægge vedtægten i medfør af det foreslåede stk. 7.

Den midlertidige bestyrelse skal fastlægge åbningsbalancen for de nye institutioner pr. 1. august 2019, som skal godkendes af undervisningsministeren. Åbningsbalancen fastlægges på baggrund af en skabelon/vejledning, som udarbejdes af Undervisningsministeriet. Der skal desuden fastlægges en nærmere beskrivelse af processen for overdragelse af aktiver/passiver til brug for VUC, produktionsskoler og interimsbestyrelser.

Det er hensigten, at der fastlægges en frist for indsendelse af åbningsbalancen. Såfremt fristen ikke overholdes, vil ministeren kunne fastlægge åbningsbalancen i medfør af det foreslåede stk. 7.

Det bemærkes i denne henseende, at Undervisningsministeriet vil tilvejebringe et grundlag for en udmelding til hvert VUC om, hvilken andel af deres nettoformue, som de skal aflevere til hvilken institution. VUC'erne kan afgive i form af likvider (kontante overførsler og værdipapirer), bygningsmasse og andre fysiske aktiver. En endelig aftale med afgivende VUC'er herom skal fremgå af den enkelte institutions sammenlægningsredegørelse.

Den midlertidige bestyrelse skal ansætte institutionens leder (snarest efter deres nedsættelse [og senest i efteråret 2018]). Det forudsættes, at den midlertidige bestyrelse fastlægger nærmere retningslinjer for lederens virke frem til den 1. august 2019, når institutionens egentlige virksomhed påbegyndes.

Det er denne henseende hensigten, at den midlertidige bestyrelse skal kunne ansætte lederen uden tidsbegrænsning.

Det er vurderingen, at dette for det første vil det gøre stillingen attraktiv for en bredere gruppe af potentielle ansøgere fra både VUC-sektoren, produktionsskolesektoren og andre sektorer. Dermed sikres det bedst mulige grundlag for, at stillingen appellerer til betydelige faglige og institutionelle kapaciteter, og dermed at stillingerne søges af et bredt ansøgerfelt af de bedst kvalificerede kandidater.

For det andet vil denne tilgang sikre det bedst mulige grundlag for kontinuitet i hele perioden fra overgangsfasen, til institutionens start og idriftsættelse.

For det tredje er denne løsning ikke uforenelig med, at det fortsat tilkommer den varige bestyrelse at træffe beslutning om ansættelse af institutionens leder.

Det foreslåede vil indebære at den midlertidige bestyrelse kan ansætte og afskedige institutionens leder (dvs. det kan i princippet nås at ansætte, afskedige og ansætte en ny leder). Ligeledes vil den varige bestyrelse kunne ansætte og afskedige institutionens leder. Dermed er den varige bestyrelse ikke forpligtet til at opslå stillingen. Den kan således vælge at beholde den leder, som den midlertidige bestyrelse har ansat, men har mulighed for at afskedige denne og ansætte en anden leder, såfremt den finder begrundelse herfor.

Den midlertidige bestyrelse skal modtage og ansætte pædagogiske ledere og medarbejdere samt administrativt personale i overgangs- og forberedelsesfasen (2-3 årsværk pr. institution). Det drejer sig fx om sekretariatsbetjening og anden praktisk bistand (referater af møder, journalisering), implementering af økonomi- og studieadministrative systemer, indskrivning af elever, indkøb, etablering og indretning af lokaler/værksteder, etablering af samarbejdsrelationer med diverse eksterne samarbejdspartnere, pædagogisk arbejde ift. lokale undervisningsplaner, skemalægning mv.

Den midlertidige bestyrelse skal være den modtagende part ved overdragelse af medarbejdere og elever.

Det indebærer endelig, at undervisningsministeren kan indhente relevante oplysninger fra de midlertidige bestyrelser samt at både undervisningsministeren og de midlertidige bestyrelser kan indhente alle nødvendige oplysninger fra de institutioner, der indgår med aktiver/passiver i de nye institutioner af betydning for sammenlægningen, herunder oplysninger om ejendomskøb. Undervisningsministeren kan efter det foreslåede endvidere bestemme, at sådanne oplysninger skal leveres i elektronisk form, herunder fastsætte, i hvilket format leveringen skal ske.

Det er hensigten, at regler for de midlertidige bestyrelses beslutningsdygtighed og virke mv. fastlægges i en forretningsorden.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 61

Den foreslåede bestemmelse fastlægger retsstillingen for personale, som er beskæftiget ved eksisterende uddannelsestilbud, som efter forslaget erstattes af forberedende grunduddannelse.

Det foreslås i *stk. 1*, at når institutioner for forberedende grunduddannelse overtager personale ansat på de uddannelsesstilbud ved institutioner, som efter § 59 sammenlægges med institutioner for forberedende grunduddannelse.

Det foreslås i *stk. 2*, at de pligter og rettigheder, der følger af lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 710 af 20. august 2002, finder anvendelse for det i stk. 1 nævnte personale, der er ansat i henhold til kollektiv overenskomst eller ved bestemmelser om løn- og ansættelsesvilkår, der er fastsat eller godkendt af offentlig myndighed eller ved individuel aftale..

Det foreslås i *stk. 3*, at tjenestemænd, der vælger at fortsætte deres ansættelse, overgår til ansættelse under den nye ansættelsesmyndighed på vilkår, der i øvrigt svarer til de hidtidige vilkår. Bestemmelsen i lovforslagets § 63 finder tilsvarende anvendelse for disse tjenestemænd.

Baggrunden for det foreslåede er tilkendegivelserne i den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job om, at institutionerne pr. 1. august 2019 indtræder i de rettigheder og forpligtelser, der bestod på overtagelsestidspunktet fra de eksisterende forberedende tilbud på produktionsskolerne, voksenuddannelsescentre, herunder i visse tilfælde fra driftsoverenskomstparter, samt institutioner, der udbyder kombineret ungdomsuddannelse og erhvervsgrunduddannelsen, herunder erhvervsskolerne..

Det foreslåede vil samlet set indebære, at institutioner for forberedende grunduddannelse skal tilbyde de ansatte ved institutioner, der afgiver uddannelsesstilbud, ansættelse.

Det foreslåede indebærer, at lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse finder anvendelse på det personale, der overtages af de nye institutioner.

Ved at anvende virksomhedsoverdragelsesloven sikres overenskomstansatte medarbejdere m.fl. ensartede rettigheder efter loven, herunder blandt andet at de pågældendes ansættelsesvilkår skal videreføres uændret med den nye ansættelsesmyndighed som ny part, ligesom de pågældende bliver omfattet af lovens særlige bevisbyrde-regler, der beskytter de ansatte mod usaglige afskedigelser som følge af opgaveoverførslen.

Ønsker overenskomstansatte medarbejdere m.fl. ikke at overgå til en ny institution, selv om den pågældende er forpligtet til det efter lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse, betragtes dette som en egen opsigelse fra medarbejderens side.

Virksomhedsoverdragelsesloven beskytter således de ansatte i den forstand, at der ikke foreligger en saglig grund til at afskedige en medarbejder, alene fordi aktiviteten overdrages. Hvis en medarbejder skal afskediges i forbindelse med en overdragelse, skal dette ske på et rimeligt grundlag. Det er arbejdsgiveren, der har bevisbyrden for at fastslå, at afskedigelsen er rimelig og ikke kun er begrundet i selve overdragelsen. En rimelig begrundelse kan foreligge ved økonomiske, tekniske eller organisatoriske ændringer.

Efter almindelige ansættelsesretlige regler beror det på en konkret vurdering om en stillingsændring er væsentlig. Er stillingsændringen væsentlig og vil den ansatte, ikke acceptere stillingsændringen må ansættelsesmyndigheden afskedige vedkommende med de rettigheder, der følger deraf.

Ønsker overenskomstansatte medarbejdere m.fl. ikke at overgå til en ny institution, selv om den pågældende er forpligtet til det efter lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse, betragtes dette som en egen opsigelse fra medarbejderens side i forhold til den kommunale ansættelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse fastlægger retsstillingen for elever, som er optaget på uddannelsesstilbud, som forberedende grunduddannelse efter forslaget træder i stedet for.

Det foreslås, at institutioner for forberedende grunduddannelse overtager elever og deltagere, som er optaget på et uddannelsesstilbud ved institutioner, som helt eller delvist efter § 59 overdrages eller sammenlægges med institutioner for forberedende grunduddannelse. Det fremgår, at eleverne fortsætter og afslutter deres uddannelse efter de for disse uddannelser hidtil gældende regler ved institutionen for forberedende grunduddannelse.

Baggrunden for det foreslåede er at sikre, at elever, der er optaget på et uddannelsesstilbud, som nedlægges i relation til målgruppen for forberedende grunduddannelse, vil have mulighed for at færdiggøre uddannelsen, uanset de foreslåede ændringer i institutionsstrukturen.

Det foreslåede vil indebære, at institutioner for forberedende grunduddannelser skal stille de pågældende uddannelsesstilbud til rådighed med sigte på at de omfattede elever kan færdiggøre deres uddannelse ved den pågældende institution.

Bestemmelsen giver således institutioner for forberedende grunduddannelse ret og pligt til at fortsætte uddannelsesaktiviteten.

Bestemmelsen indebærer derimod ikke, at institutionen vil kunne optage nye elever på de omfattede uddannelsesstilbud.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 63

Den foreslåede bestemmelse fastlægger forholdene for tjenestemænd ved en afgivende uddannelsesinstitution, jf. lovforslagets § 59, som overgår til en institution for forberedende grunduddannelses i forbindelse med sammenlægning mv. af to eller flere af de nævnte institutioner.

Det foreslås i *stk. 1*, at tjenestemænd, der er ansat ved en afgivende institution, jf. § 59, overgår til ansættelse ved institutionen for forberedende grunduddannelse på vilkår, der i øvrigt svarer til de hidtidige vilkår, der er reguleret i tjenestemandsslovgivningen og i lovgivningen om kommunalreformen. Beslutning om afskedigelse af en overført tjenestemand og suspension, iværksættelse af tjenstlig undersøgelse, udpegning af forhørsleder, ikendelse af disciplinærstraf og anlæggelse af injuriersøgsmål efter tjenestemandsslovens regler træffes af institutionen-

Det foreslås i *stk. 2* at fastslå, at tjenestemændene ikke har krav på ventepenge, rådighedsløn eller pension som følge af institutionssammenlægningen, idet de har pligt til at underkaste sig de forandringer i tjenesteforretningernes omfang og beskaffenhed, som følger af denne sammenlægning.

Det foreslås i *stk. 3*, at institutionen for forberedende grunduddannelse afholder lønudgifterne og indbetaler pensionsbidrag til statskassen for sådanne tjenestemænd, herunder eventuelle udgifter til ventepenge, rådighedsløn og efterindtægt af løn. Det fremgår, at udgifter til aktuel pension afholdes af staten, jf. dog *stk. 7*.

Det foreslås i *stk. 4*, at klage over en institution for forberedende grunduddannelses beslutning, jf. *stk. 1*, kan af vedkommende tjenestemand indbringes for undervisningsministeren, for så vidt angår klage over retlige spørgsmål. Det fremgår, at klagen skal være indgivet inden 4 uger efter institutionens meddelelse af beslutningen.

Det foreslås i *stk. 5*, at tilfælde af institution for forberedende grunduddannelses ophør afholdes eventuelle udgifter til ventepenge eller rådighedsløn til de i *stk. 1* nævnte tjenestemænd af statskassen, hvis den ophørende institution ikke har midler til at afholde udgiften.

Det foreslås i *stk. 6*, at staten afholder udgiften til pension til de i *stk. 1* nævnte tjenestemænd og deres efterladte, jf. dog *stk. 7* og *8*.

Det foreslås i *stk. 7*, at til de i *stk. 1* nævnte tjenestemænd, som afskediges på grund af arbejdsmangel eller uegnethed, afholder den enkelte institution for forberedende grunduddannelse pensionsudgiften, indtil den pensionerede bliver 63 1/2 år. Det fremgår, at det samme gælder udgiften til førtidspension til de pågældende tjenestemænd, indtil de bliver 63 1/2 år, hvis de efter den 1. august 2019 fratræder som led i en frivillig fratrædelsesordning.

Det foreslås i *stk. 8*, at for de i *stk. 1* nævnte tjenestemænd indbetaler institution for forberedende grunduddannelse pensionsbidrag til staten efter de for statsinstitutioner til enhver tid gældende regler.

Det foreslåede indebærer samlet set, at reformoverførte tjenestemænd (overført fra amter/kommuner i 2007), jf. § 13 i lov nr. 590 af 24. juni 2005, VUC-tjenestemænd med bevaret folkeskole-tjenestemandstatus, jf. lov nr. 539 af 24. juni 2005 og kap. 6 i bekendtgørelse nr. 130 af 28. februar 2006, samt tjenestemandslignende ansatte, der er medlemmer af den statslige tjenestemandspensionsordning, Pensionsordningen for erhvervsskoler (PFE), ved institutionssammenlægningen vil overgå til ansættelse ved institutionen for forberedende grunduddannelse på vilkår, der i øvrigt svarer til de hidtidige vilkår, der er reguleret i tjenestemandsløvgivningen og i lovgivningen om kommunalreformen, herunder kunne bevare ret til tjenestemandspension efter bestemmelserne i regulativet for pensionsordningen.

Det foreslåede indebærer således, at tjenestemænd, der overføres, skal have en pensionsmæssig indplacering hos den nye ansættelsesmyndighed, hvorved der ikke som følge af overgangen sker forringelse af den pensionsret, der er optjent i den hidtidige ansættelsesmyndigheds regi. Tilsvarende vil de pågældende ved indplacering i de lønsystemer, der gælder hos den nye ansættelsesmyndighed, skulle sikres mod lønnedgang som følge af overgangen.

Det foreslåede indebærer således også, at ansættelsesmyndigheden er vedkommende nye ansættelsesmyndighed, og at ansættelsesområdet er det samme som for andre tjenestemænd, der ansættes hos denne ansættelsesmyndighed.

Det foreslåede indebærer, at tjenestemænd, der overføres, ansættes som tjenestemænd hos den nye ansættelsesmyndighed i henhold til dennes tjenestemandregler og de kollektive aftaler, der er indgået i henhold til disse regler. Har den nye ansættelsesmyndighed ikke har tjenestemandregler, forudsættes det med lovforslaget, at sådanne etableres.

Det foreslåede indebærer ikke i sig selv, at overgang til ansættelse hos den nye ansættelsesmyndighed vil være en forflyttelse. De tjenestemænd, der overføres, vil således ikke kunne kræve sig afskediget med rådighedsløn/ventepenge eller pension som følge af selve overgangen til ansættelse under den nye ansættelsesmyndighed.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 64

Den foreslåede bestemmelse fastlægger lovens territoriale afgrænsning.

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

Baggrunden for det foreslåede er, at de færøske og grønlandske myndigheder har overtaget den lovgivende og administrative myndighed på det område, som foreslås reguleret.

Det foreslåede vil indebære, at loven ikke har virkning på Færøerne og i Grønland.